

guia
de l'estudiant

98.99

Facultat d'Educació

Mestre. Especialitat d'Educació Primària

UNIVERSITAT DE VIC

Universitat de Vic

guia

de l'estudiant. 98 · 99

Mestre. Especialitat Educació Primària

Facultat d'Educació

Índex

o. Salutació del Degà	11
1. La Universitat de Vic	13
1.1. Creació. Punts d'èmfasi	13
1.2. Centres i Ensenyaments	15
1.3. Òrgans de Govern	16
1.4. L'entitat titular: la Fundació Universitària Balmes	16
2. La Facultat d'Educació	19
2.1. Estructura	19
2.2. Òrgans de Govern.....	19
2.3. Departaments, professorat i professionals de serveis	20
3. Plànols de situació	25
3.1. Campus de la UV	25
3.2. Campus de Miramarges	26
4. Calendari Acadèmic	29
5. Organització de l'Ensenyament	31
5.1. Pla d'Estudis	31
5.2. Ordenació temporal de l'ensenyament	31
5.3. Oferta d'assignatures optatives	33
5.4. Crèdits de lliure elecció	34
5.4.1. Assignatures de lliure elecció	34
5.4.2. Reconeixement de crèdits	36
5.5. Accés a la llicenciatura de Psicopedagogia	37

Primera edició: juliol de 1998

Disseny: Eumo Gràfic

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Imprès a Rol-Press, S.L. Carrer Londres, 98. 08036 Barcelona

D.L. B-32.109-98

ISSN: 1134-3044

6. Programes de les assignatures	39
6.1. Assignatures obligatòries	39
6.1.1. Didàctica General	39
6.1.2. Introducció a les Ciències Socials	43
6.1.3. Ciències de la Terra i la seva Didàctica	46
6.1.4. Teories i Institucions Contemporànies d'Educació	48
6.1.5. Fonaments Informàtics i Audiovisuals	51
6.1.6. Expressió Plàstica	53
6.1.7. Expressió Musical	57
6.1.8. Psicologia Evolutiva	61
6.1.9. Comunicació Audiovisual	64
6.1.10. Llengua I	67
6.1.11. Pràctiques I	69
6.1.12. Llengua II	71
6.1.13. La Matemàtica en l'Educació Primària	75
6.1.14. Ciències Socials i la seva Didàctica	78
6.1.15. Ciències Naturals i la seva Didàctica	81
6.1.16. Psicologia Educativa	84
6.1.17. Pràctiques II	87
6.1.18. Sociologia de l'Educació	90
6.1.19. Aproximació al Fenomen Artístic	93
6.1.20. Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial	95
6.1.21. Llengua III	97
6.1.22. Educació i Societat en Canvi	101
6.1.23. Materials i Recursos Matemàtics	104
6.1.24. Pràctiques III	107
6.1.25. Educació Física i la seva Didàctica	109
6.1.26. Idioma Estranger i la seva Didàctica	111
6.1.27. Organització del Centre Escolar	113
6.2. Assignatures optatives	117
6.2.1. Història de Catalunya	117
6.2.2. Tecnologia a l'Aula (Fenòmens Físics i Aplicacions Tecnològiques)	119
6.2.3. Sociolingüística	121

6.2.4. Educació Corporal: Ritme, Moviment i Dansa	124
6.2.5. La Funció Tutorial	126
6.2.6. Audició Musical	129
6.2.7. Educació Ambiental	131
6.2.8. Història de l'Art Català	133
6.2.9. Matemàtica a Partir de l'Entorn	135
6.2.10. Coneixement del Món Actual	138
6.2.11. Educació per a la Salut	141
6.2.12. Pedagogia i Didàctica de la Religió	144
6.2.13. Dramatització	146
6.2.14. Titelles: Construcció i Manipulació	148
6.2.15. Literatura en Català	149
6.2.16. Dinàmica de Grups	151
6.3. Assignatures de lliure elecció	155
6.3.1. Psicologia de l'Adolescència	155
6.3.2. Tallers de Creativitat	157
6.3.3. Curs de Novel·la Catalana (De <i>Tirant lo Blanc</i> a Mercè Rodoreda)	160
6.3.4. L'Ordinador a l'Escola	160
6.3.5. Ciències Naturals: La Recerca a l'Aula	162
6.3.6. Psicomotricitat, Cançó i Joc	166
6.3.7. Filosofia de l'Educació	168
6.3.8. Aprofundiment en la Llengua Catalana	170
6.3.9. Història de la Infància	172
6.3.10. Política i Legislació Escolar a Catalunya	175
6.3.11. Infància i Desenvolupament	177
6.3.12. Literatura Catalana Contemporània 1960-1995	179
6.3.13. Les Festes Populars a l'Escola	181
6.3.14. L'Educació a Catalunya al Segle XX	184
6.3.15. La Biblioteca Escolar. Com educar en l'ús de la informació	187
6.3.16. Fenòmens Naturals de la Terra i el Cosmos	189
6.3.17. Cultura Religiosa a les Ciències Socials	191
6.3.18. Tècniques d'Estudi	193
6.3.19. Esport col·lectiu i la seva didàctica	195

6.3.20. Música Tradicional Catalana	196
6.3.21. Educació de la Veu i Foniatria Aplicada	199
6.3.22. Materials i Activitats per al Racó de Matemàtica	201
6.3.23. Catalunya, Avui	203
6.3.24. Tallers Globalitzats a l'Educació Infantil	206
6.3.25. Salut, Higiene i Alimentació a l'Educació Infantil	208
6.3.26. Estratègies Metodològiques en el 2n Cicle d'Ed. Infantil	210
6.3.27. Didàctica de la Llengua Castellana	213
6.3.28. Seminari de Cooperació amb Centreamèrica	215
6.3.29. Investigació Educativa	216
6.3.30. Vídeo Didàctic	217
6.3.31. Aula de Cant Coral I	219
6.3.32. Aula de Cant Coral II	222
6.3.33. Seminari sobre l'Escola Rural	224
6.3.34. Fotografia Didàctica	226
6.4. Complementos de formació de Psicopedagogia	228
6.4.1. Psicologia de la Personalitat	228
6.4.2. Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica	230
7. Temes d'interès per a l'estudiant	235
7.1. Beques	235
7.2. Ajuts d'estudi de la Caixa de Sabadell	239
7.3. Préstecs d'entitats financeres	239
7.4. Assegurança escolar	240
7.5. El carnet de la Universitat de Vic i altres carnets	241
7.6. Esports	241
7.7. Borsa d'Habitatge	242
7.8. Borsa de Treball.....	243
7.9. Participació dels estudiants als òrgans de govern de la UV.....	244
7.10. Publicacions periòdiques de la UV.....	244
7.11. Mitjans de transport.....	245
7.12. Aula de Teatre de la UV	247

8. Els serveis de la Universitat de Vic	249
8.1. L'Escola d'Idiomes	249
8.2. La Biblioteca.....	250
8.3. El Servei de Documentació Europea SDE	251
8.4. El Servei d'Assaig i Recerca Tecnològica. SART	251
8.5. El Servei d'Estudis i Empresa. SEREM	252
8.6. El Servei d'Informàtica.....	253
8.7. L'Aula d'Autoaprenentatge	254
8.8. El Servei d'Estudiants.....	255
8.9. El Servei d'Audiovisuals	256
8.10. El Servei de Traducció i Interpretació	257
8.11. Eumo Editorial: Publicacions d'interès per a la Facultat d'Educació	258
8.12. Eumo Gràfic. Taller de disseny i fotocomposició	259
8.13. Secretaria	260
8.14. L'Administració	261
8.15. La llibreria - copisteria.....	261
8.16. El bar - menjador	262
8.17. Les aules d'estudi.....	262

o. Presentació

Benvolgut/da estudiant:

Amb aquestes quatre ratlles de presentació s'enceta la «Guia de l'estudiant» per al curs 1998-1999 en la qual trobaràs els aspectes bàsics per orientar-te en la teva activitat a la Facultat d'Educació.

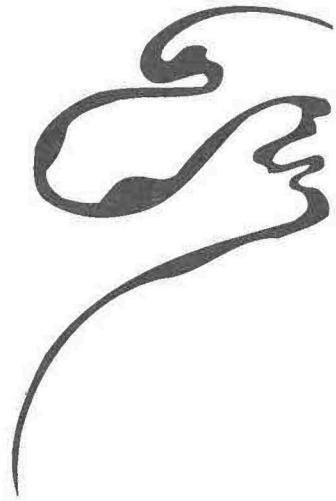
Si ets un nou estudiant del nostre centre, et donem la benvinguda i et recomanem vivament la lectura de la «Guia». Si ja ets estudiant de cursos anteriors també et fem la mateixa recomanació perquè cada curs hi ha novetats i modificacions respecte de la «Guia» anterior.

La part central de la «Guia» són els programes de les assignatures, amb el nom dels professors que les imparteixen, les metodologies, bibliografies, sistemes d'avaluació. Val la pena que a l'inici de curs facis una bona lectura dels programes que cursaràs per fer-te una idea de l'enfocament, les temàtiques i les tasques que hauràs de realitzar. Un cop iniciat el curs, la «Guia» et servirà de referència constant: tingues en compte també que al mes de febrer canviaràs d'assignatures i en començaràs de noves. També has de tenir en compte que els nostres estudis són de caràcter presencial. En aquest sentit, l'assistència continuada a classe és un factor que es valora per part dels professors.

Però també és molt important que repassis la informació referent a l'organització de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic, així com tota la informació que et cal saber per entendre el funcionament del Pla d'Estudis perquè d'aquesta manera podràs triar i canalitzar els teus interessos personals amb més coneixement de causa. De la mateixa manera, és bo que sàpigues quins serveis pots tenir a l'abast durant les hores que passis a la Facultat, que puguis consultar el calendari d'avaluacions, de festes, etc.

Esperem que la «Guia» et sigui d'utilitat i et recomanem que la tinguis sempre a mà per poder-la consultar. Finalment, et desitgem un bon curs acadèmic i que les previsions que professors i personal de serveis hem planificat i que consten en aquesta «Guia de l'Estudiant» es corresponguin amb la pràctica diària amb l'objectiu d'oferir una bona formació universitària.

Antoni Tort i Bardolet
Degà

llibreria
papereria

la tralla

No hi donis més voltes,
per a llibres, la tralla.

• Gran servei en papereria

Carrer de la riera 5 - 9, 08500 Vic / Tel. 93 885 32 28 - Fax 93 885 32 90

1. La Universitat de Vic

1.1. Creació. Punts d'èmfasi

La Universitat de Vic va iniciar les seves activitats el curs 1997-98 després de ser reconeguda pel Parlament de Catalunya el dia 21 de maig de 1997.

La Universitat de Vic és el fruit de la conversió dels Estudis Universitaris de Vic en Universitat pròpia. Els Estudis Universitaris de Vic, iniciats l'any 1977, formats per un conjunt de centres adscrits a universitats públiques, han mantingut la presència universitària a la ciutat de Vic al llarg dels vint-i-un anys de la seva història i han acumulat un alt nivell acadèmic i organitzatiu que ha permès la creació de la nova Universitat.

La Universitat de Vic, nascuda de la iniciativa local i constituïda com a privada, es justifica en els valors que la institució universitària representa en el món contemporani: la unitat del saber, la formació humana per a l'adquisició de la ciència i la pràctica de la recerca, i la innovació tecnològica al servei del progrés i de la qualitat de vida.

L'èmfasi distintiu de la Universitat de Vic es posa en els següents punts:

Referents catalans i europeus

Les realitats nacionals catalanes, en el sentit més comprensiu i alhora més identificables, són objecte privilegiat de docència i d'estudi. La UV posa èmfasi a ser identificable com una universitat catalana. La llengua catalana hi és el signe extern, constant i comú d'identitat. L'àmbit universal dels seus interessos científics i formatius s'hi concreta des de la perspectiva dels interessos de la societat catalana. Alhora, la UV considera les realitats d'Europa com a objecte destacat d'estudi i unitat superior identificadora.

Formació plurilingüe

La formació plurilingüe és per a la UV un punt d'èmfasi no solament perquè ha esdevingut imprescindible a causa de la mobilitat creixent dels universitaris i dels

professionals, sinó també perquè l'estudi de llengües i cultures ha esdevingut un vehicle privilegiat per a la formació humanística del nostre temps.

Projecte personal d'aprenentatge

La formació universitària es concreta en el projecte personal de cada estudiant. El coneixement de les pròpies capacitats, la informació sobre l'oferta ocupacional, la tria adequada del currículum i la metodologia en l'estudi formen part de l'atenció que el professor presta a cada estudiant.

Innovació tecnològica

Igualment la UV posa èmfasi en la innovació tecnològica, tant en el camp de la formació com en el de la recerca. Les professions de nova creació tendeixen a augmentar i les tradicionals són profundament modificades per l'aplicació de les noves tecnologies. En conseqüència, disciplines com la informàtica són presents en tots els currículums dels estudiants i l'ús de mitjans audiovisuals com a suport a la docència és una pràctica generalitzada.

Activitat editorial

Per últim la UV es distingeix per l'activitat editorial canalitzada per les seves dues empreses, Eumo Editorial i Eumo Gràfic. No es tracta d'un simple servei de publicacions sinó d'una activitat d'abast empresarial, inherent a la dinàmica universitària. La UV produeix i comercialitza llibres universitaris i llibres per a l'ensenyament. Igualment produeix disseny gràfic de marca pròpia. Les col·leccions de llibres d'Eumo són diverses, tant com els ensenyaments de la UV, perquè gairebé cadascuna de les carreres que s'imparteixen a la UV produeix com a mínim una col·lecció de llibres que els professors d'aquella especialitat dirigeixen, sovint en col·laboració amb professors d'altres universitats. A més de contribuir a la producció i difusió de llibres universitaris en català, l'activitat editorial genera una dinàmica fecunda i característica a l'interior de la UV.

1.2. Centres i Ensenyaments

La Universitat de Vic està formada per cinc centres en els quals s'imparteixen un total de divuit titulacions homologades. Són les següents:

Facultat d'Educació

Mestre. Especialitat d'Educació Infantil
Mestre. Especialitat d'Educació Primària
Mestre. Especialitat d'Educació Especial
Mestre. Especialitat de Llengua Estrangera
Llicenciatura de Psicopedagogia (2n cicle)

Escola Universitària de Ciències de la Salut

Diplomatura d'Infermeria
Diplomatura de Fisioteràpia
Diplomatura de Teràpia Ocupacional

Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques

Diplomatura de Ciències Empresarials
Diplomatura de Turisme
Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses

Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació

Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació
Llicenciatura de Traducció i Interpretació

Escola Politècnica Superior

Enginyeria Tècnica Agrícola, especialitat d'Indústries Agràries i Alimentàries
Enginyeria Tècnica de Telecomunicació, especialitat de Sistemes de Telecomunicació
Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió
Enginyeria Tècnica Industrial, especialitat d'Electrònica Industrial
Llicenciatura de Ciència i Tecnologia dels Aliments (2n cicle)

1.3. Òrgans de govern

Els òrgans de govern de la Universitat de Vic són els definits en els Estatuts de la Universitat.

Junta de Rectorat

Rector: Ricard Torrents i Bertrana.

Vicerector d'Ordenació Acadèmica i de Professorat: Enric Lòpez i Ruestes.

Vicerector de Comunitat i Extensió Universitàries: Ramon Pinyol i Torrents.

Vicerector de Recerca i Relacions Institucionals: Ramon Coy i Yll.

Gerent: Jaume Puntí i Busquets.

Secretària General: Montserrat Vilalta i Ferrer.

Junta d'Universitat

La Junta d'Universitat és l'òrgan col·legiat d'assessorament i de consulta de la Junta de Rectorat i, si s'escau, del Patronat de la Fundació Universitària Balmes.

La Junta d'Universitat està constituïda per la Junta de Rectorat, els degans i directors dels centres, els directors dels Serveis i de les empreses vinculades a la UV i participades per la FUB, així com per un representant del professorat i un dels estudiants per cada centre i per dos membres representants del personal no docent.

Claustre

És l'òrgan representatiu de tots els estaments de la comunitat universitària. Està presidit pel rector.

El Claustre està format per la Junta de Rectorat, la Junta d'Universitat i les Juntes de Centre.

1.4. L'entitat titular: la Fundació Universitària Balmes

La Fundació Universitària Balmes (FUB) és l'entitat titular de la Universitat de Vic. La naturalesa jurídica de la FUB és de caràcter mixt, públic i privat. Si bé es regeix per la Llei de Fundacions privades, té tanmateix caràcter públic municipal

pel fet que l'Ajuntament de Vic n'és soci fundador i, com tal, assumeix els compromisos que emanen de l'acta fundacional. Per això, l'alcalde de Vic ostenta estatutàriament la presidència de la FUB.

La Fundació Universitària Balmes està regida per un Patronat la composició del qual ve determinada pels seus estatuts. A més de l'alcalde de Vic, que n'és el president, i del rector de la Universitat de Vic, que n'és el vicepresident, hi figuren, com a vocals: regidors de l'Ajuntament de Vic, membres de la comunitat universitària i altres persones de relleu vinculades a la Universitat de Vic.

La FUB és una entitat sense finalitat de lucre. Els seus fundadors proporcionen els edificis i les instal·lacions de la UV. El seu finançament és mixt, ja que els recursos de la FUB provenen d'organismes públics, dels estudiants, de donacions i de les activitats editorials de la UV.

La FUB disposa per a la Universitat de Vic de terrenys i edificis propis i és titular d'altres edificis atorgats en règim de cessió administrativa per l'Ajuntament de Vic. El campus principal està situat en els carrers de Miramarges, de la Sagrada Família, Martí i Pol i Perot Rocaguinarda, tots ells en la zona residencial i esportiva de la ciutat, no lluny del centre històric i a tocar de l'estació de ferrocarril i de la d'autobusos.

La Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació, i els seus serveis més específics, està ubicada en un edifici històric del centre de la ciutat, conegut com a Palau Bojons i igualment cedit a la FUB en règim de cessió administrativa des de l'Ajuntament de Vic.

La FUB disposa també de locals en règim de lloguer situats al carrer de Miramarges, al costat mateix del campus, i a la plaça Miquel de Clariana, just al davant del Palau Bojons.

Sr. Joan Soler i Mata, Coordinador dels estudis de Mestre
Sr. Jaume Puntí i Busquets, Administrador
Sra. Montserrat Vilalta i Ferrer, Secretària

La Junta de Facultat

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat.

Està constituïda per:

El degà de la Facultat, que la presideix.

La resta de membres del deganat de la Facultat.

Els caps de departament.

Dos representants dels professors amb docència plena o exclusiva a la Facultat.

Dos estudiants de la Facultat.

Un representant del personal no docent destinat a la Facultat.

2.3. Departaments, professorat i professionals de serveis

Departament de Ciències i Ciències Socials

Coordinador: Jacint Torrents i Buxó
Professors: Josep Ayats i Bancells
Josep Casanovas i Prat
Miquel Caballeria i Suriñach
Pau Casañas i Xuriach
Marta Marimon i Martí
Jordi Martí i Feixas
Joan Mir i Tubau
Santiago Ponce i Vivet
Ramon Rial i Carbonell
Sebastià Riera i Cusí
Andreu Roca i Prat

Departament de Ciències de l'Educació

Coordinador: Isabel Carrillo i Flores
Professors: Benet del Rincón i Egea
Jaume Carbonell i Sebarroja
Eulàlia Collelldemont i Pujadas
Dolors Comerma i Roma
Esther Fatsini Matheu
Josep Gallart i Bau
Ramon Plandiura i Vilacís
Anna Pujol i Costa
Xavier Rambla i Marigot
Àngel Serra i Juvany
Ramon Sitjà i Domènech
Núria Simó i Gil
Joan Soler i Mata
Antoni Tort i Bardolet
Mercè Torrents i Bertrana

Departament d'Educació Especial

Coordinador: Pendent de nomenament
Professors: Montserrat Benlloch i Burrull
Jaume Carbonés i López
Manel Dionís Comas i Mongay
Jordi Escoin i Homs
Josep Font i Roura
Anna Gutiérrez i Roca
Roser Parés i Bover
Pere Pujolàs i Maset
M. Rosa Roca i Tañà
Robert Ruiz i Bel
Vicenç Torrents i Garcia
Jesús Valero i Garcia
Conxita Valls i Alseda

Departament d'Educació Infantil

Coordinador: M. Carme Bernal i Creus
Professors: Àngel Alsina i Pastells
Irene Balaguer i Felip
M. Teresa Buscart i Corominas
M. Antònia Canals i Tolosa
Miquel Casadevall i Ginestet
Providència Daufl i Moreso
M. Teresa Feu i Vidal
Núria Franc i Batlle
Teresina Maideu i Puig
M. Carme Novellas i Vivet
Maite Pujol i Mongay
Roser Reverter i Oton
Neus Sol i Mauri

Departament d'Expressions

Coordinador: Josep Vernis i Burés
Professors: Joan Arumí i Prat
Jaume Ayats i Abeyà
Sebastià Bardolet i Mayola
Miquel Pérez i Mas
Dolors Rusiñol i Cirera
Arnau Vernis i Llambias

Departament de Filologia

Coordinadora: Teresa Puntí i Jubany
Professors: Francesc Codina i Valls
Isidor Cònsul i Giribet
Jordina Coromina i Subirats
Marta Corominas i Salom
Assumpta Fargas i Riera

Josep Fornols i Puigoriol
Núria Medina i Casanovas
M. Àngels Pifiana i Garriga
Ronald Puppo
Modest Reixach i Pla
Carme Rubio i Larramona
Segimon Serrallonga i Morer
Josep Tió i Casacuberta
Ricard Torrents i Bertrana
Anna Vallbona i González

Coordinació Pràctiques: Providència Daufl i Moreso

Professionals de serveis

Cap de Secretaria General: Agnès Morató i Serra
Cap de Secretaria: Elisabet Vila i Sala
Secretària de Direcció: Dolors Ruiz i Zafra
Secretària de Pràctiques: Dolors Muñoz i Vilaseca
Secretàries auxiliars: Rosa M. Guix i Godayol
Alicia Ysamat i Faus

CAIXA CATALUNYA

Préstec Matrícula-Ordinador

- ✓ **Termini:** 12 mesos
- ✓ **Interès:** 5,75% nominal
- ✓ **Comissió d'obertura:** 0,75%
- ✓ **Quantitat màxima:** 500.000 ptes.
- ✓ **Garantia:** Aval de la família

Préstec Estudis¹

- ✓ **Termini:** Fins a 4 anys
- ✓ **Carència:** Fins a 2 anys
- ✓ **Interès:** 6,75% nominal
- ✓ **Comissió d'obertura:** 0,75%
- ✓ **Import màxim:** 2 milions ptes.
- ✓ **Garantia:** Aval de la família

1. Finançament d'estudis per als alumnes de 2n. cicle

RECORDA!

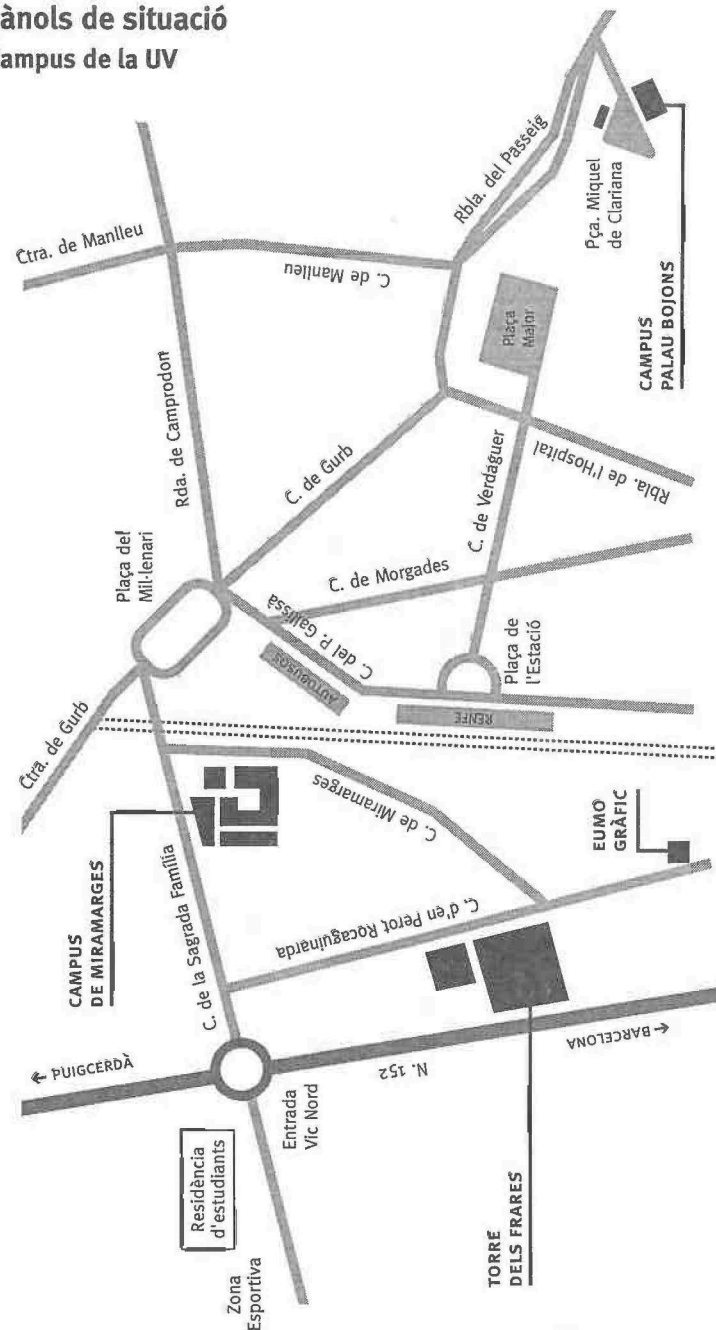
☞ Si encara no tens el Carnet UV, quan et matriculi's, porta'ns la teva millor fotografia en color junt amb la sol·licitud.

Informació a totes les oficines o bé a Línia Total 900 12 00 12

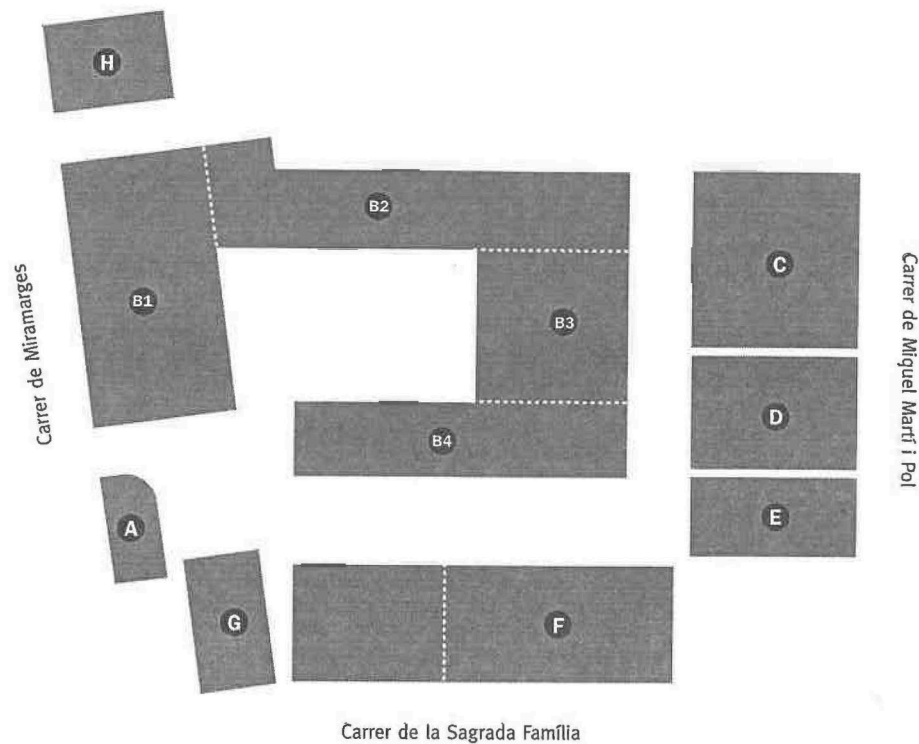
Internet: <http://www.caixacat.es>

3. Plànols de situació

3.1. Campus de la UV

3.2. Campus de Miramarges

Edifici A

Planta baixa
Àrea de Comunicació
Sala de reunions
Secretaria general
Planta 1
Rectorat
Gerència
Sala de Juntes del Rectorat

Edifici B

B1
Planta baixa
Sala de Dinàmica i Plàstica
Laboratoris de Ciència i
Tecnologia dels Aliments
Aules B1 i B6
Planta 1
Aula d'Autoaprenentatge
Laboratoris SART, Biologia,
Química i Mediambient
Departaments de l'Escola
Politécnica Superior
Direcció del SART

B2

Planta baixa
Bar/Restaurant
Aules de la B8 a la B12
Planta primera
Escola d'Idiomes
Direcció i departaments de
l'Escola de Ciències de la Salut

B3

Planta baixa
Aules de la B13 a la B16, B23 i
B24
Planta 1
Centre de Càlcul
Aules d'Informàtica

B4

Planta baixa
Aules de la B17 a la B21
Planta 1
Aula d'Informàtica i B29 i B40
Departaments de la Facultat de
Ciències Jurídiques i
Econòmiques

Edifici C

Planta -2
Laboratoris de Física i
Electrònica I i II
Planta -1
Aula Magna
Aules C6, C9, C10, C11
Planta baixa
Aules de la C12 a la C15
Planta 1
Aula C18
Departaments de la Facultat
d'Educació
Planta 2
Direcció i departaments de la
Facultat d'Educació

Edifici D

Planta -2
Laboratoris de Simulació de
projectes i de radiofreqüència
Aula d'Estudi
Planta -1
Biblioteca
Planta 0
Aules de la D5 a la D8
Planta 1
Aules de la D9 a la D12
Planta 2
Departaments de l'Escola
Politécnica Superior

Edifici E

Planta 0
Departaments de la Facultat
de Ciències Jurídiques i
Econòmiques
Planta 1
Departaments de l'Escola
Politécnica Superior
Planta 2
Departaments de l'Escola
Politécnica Superior

Edifici F

Planta -1
Sala Polivalent
Servei d'Estudiants
Serveis Mèdics
Planta 0
Recepció
Secretaria Acadèmica
Administració
Planta 1
Aules F1 a la F4
Planta 2
Aules F5 a la F8
Planta 3
Aules F9 a la F12

Planta 4

Deganat, Secretaria i
Departaments de la Facultat
de Ciències Jurídiques

Edifici G

Eumo Editorial

Edifici H

Llibreria
Aula de Dibuix

Tu que pots, demana'l

Si tens entre 14 i 25 anys, tu si que pots venir a "la Caixa" a demanar el nou Carnet Jove. Ara, a més, té el doble d'avantatges: les de sempre, més les de Caixa Jove.

Però això no és tot. Perquè, si vols, el teu Carnet Jove també pot ser una Targeta Financera de "la Caixa". De ben segur que en tens una a la teva mida: moneder, de dèbit o de crèdit. L'Andreu té 33 anys. Tu que pots, demana'l.

Sense excuses

Per aconseguir el teu Carnet Jove només l'has de sol·licitar en qualsevol oficina de "la Caixa". Si demanes el Carnet Targeta Financera t'aportaràs, com a regal, el Power CD "El Ferrat ja canta". Si vols informar-te'n millor, truca al telèfon **902 355 553** o bé connecta't a www.caixajove.com

caixa JOVE

*Promoció vàlida fins a exhaurir-ne les existències.

4. Calendari Acadèmic

1r curs:

Recepció d'alumnes i presentació del curs: 28 de setembre a les 9 h.

Docència primer quadrimestre: del 28 de setembre al 30 de gener.

Exàmens:

1a convocatòria: de l'1 al 12 de febrer.

2a convocatòria: del 14 al 25 de juny.

Docència segon quadrimestre: de l'1 de març a l'11 de juny

Exàmens:

1a convocatòria: del 14 al 26 de juny.

2a convocatòria: del 28 de juny al 2 de juliol.

Pràctiques: del 15 al 26 de febrer.

2n i 3r cursos:

Docència primer quadrimestre: del 28 de setembre al 20 de novembre.

Exàmens:

1a convocatòria: del 23 al 27 de novembre i del 8 al 12 de febrer.

2a convocatòria: del 28 de juny al 2 de juliol.

Docència segon quadrimestre: del 22 de febrer a l'11 de juny.

Exàmens:

1a convocatòria: del 14 al 26 de juny.

2a convocatòria: de l'1 al 9 de setembre.

Pràctiques: del 30 de novembre al 5 de febrer.

Nota: Les assignatures optatives i de lliure elecció del 2n quadrimestre comencen la docència el dia 1 de març.

Dies festius a tots els centres de la Universitat de Vic:

- 11 de setembre de 1998 (divendres)
- 12 d'octubre de 1998 (dilluns)
- 1 de novembre de 1998 (diumenge)
- 6 de desembre de 1998 (diumenge)
- 8 de desembre de 1998 (dimarts)
- 23 d'abril de 1999 (divendres)
- 1 de maig de 1999 (dissabte)
- 24 de maig de 1999 (dilluns)
- 24 de juny de 1999 (dijous)
- 5 de juliol de 1999 (dilluns)

Vacances de Nadal:

del 23 de desembre de 1998 al 7 de gener de 1999 (ambdós inclosos)

Vacances de Setmana Santa :

del 27 de març al 5 d'abril de 1999 (ambdós inclosos)

5. Organització de l'Ensenyament

5.1. Pla d'Estudis

El Pla d'Estudis de la carrera de Mestre, especialitat d'Educació Primària, va ser aprovat per Reial Decret 1636/1995 de 6 d'octubre (B.O.E. núm. 267 de 8 de novembre de 1995).

D'acord amb el Pla d'Estudis, els ensenyaments de Mestre, especialitat d'Educació Primària, s'organitzen en tres cursos de dos quadrimestres cadascun amb un total de 207 crèdits, entre els quals n'hi ha de teòrics i de pràctics. Cada quadrimestre té una durada de 15 setmanes lectives i cada crèdit equival a 10 hores de classe. Hi ha assignatures anuals i d'altres de durada quadrimestral.

Els 207 crèdits estan distribuïts de la següent manera:

Matèries Troncals:	129 crèdits
Matèries Obligatòries:	40,5 crèdits
Matèries Optatives:	16,5 crèdits
Matèries de Lliure Elecció:	21 crèdits

Dins la carrera es contemplen uns períodes de pràctiques d'ensenyament en centres escolars que suposen per a l'estudiant un 15% de la càrrega lectiva global dels seus estudis.

5.2. Ordenació temporal de l'ensenyament

Assignatures troncales obligatòries de l'Especialitat d'Educació Primària

1r curs (Grup A)

QUADRIMESTRE	ASSIGNATURA	CRÈDITS
1r i 2n	Didàctica General	9
1r i 2n	Introducció a les Ciències Socials	4
1r	Ciències de la Terra i la seva Didàctica	4

QUADRIMESTRE	ASSIGNATURA	CRÈDITS
1r	Teories i Institucions Contemporànies d'Educació	4,5
1r	Fonaments Informàtics i Audiovisuals	4,5
1r	Expressió Plàstica	4,5
1r	Expressió Musical	4,5
2n	Psicologia Evolutiva	4,5
2n	Comunicació Audiovisual	4,5
2n	Llengua I	4,5
2n	Pràctiques I	3,5

1r Curs (Grup B)

Ídem que el Grup A, excepte l'assignatura d'Expressió Plàstica que es fa al 2n Quadrimestre i l'assignatura de Llengua I que es fa al 1r Quadrimestre.

2n Curs (Grups A i B)

QUADRIMESTRE	ASSIGNATURA	CRÈDITS
3r i 4t	Llengua II	9
3r i 4t	La Matemàtica en l'Educació Primària	8
3r i 4t	Ciències Socials i la seva Didàctica	8
3r i 4t	Ciències Naturals i la seva Didàctica	8
3r	Psicologia Educativa	4,5
3r	Pràctiques II	13,5
4t	Sociologia de l'Educació	4,5
4t	Aproximació al Fenomen Artístic	4,5

3r Curs

QUADRIMESTRE	ASSIGNATURA	CRÈDITS
5è i 6è	Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial	9
5è i 6è	Llengua III	9
5è i 6è	Educació i Societat en Canvi	6
5è i 6è	Materials i Recursos Matemàtics	4
5è	Pràctiques III	16

QUADRIMESTRE	ASSIGNATURA	CRÈDITS
5è	Educació Física i la seva Didàctica	4,5
6è	Idioma Estranger i la seva Didàctica	4,5
6è	Organització del Centre Escolar	4,5

5.3. Oferta d'assignatures optatives

En la relació adjunta hi figuren les assignatures optatives que la Facultat d'Educació ofereix per a l'especialitat de Mestre Educació Primària per al curs 97-98. Cal cursar com a mínim 16,5 crèdits. Tenint en compte que la majoria d'assignatures tenen un valor de 4,5 crèdits, l'estudiant pot combinar la realització de les 4 assignatures optatives necessàries com més li convingui durant els 3 cursos de la carrera. Per exemple: 3, 1, 0 / 2, 2, 0 / 2, 0, 2 / 0, 1, 3 / etc.

Per horaris aquestes assignatures són compatibles amb les obligatòries.

S'ofereixen en blocs horaris (A, B i C de matí i D, E i F de tarda) de manera que només se'n pot escollir una de cada bloc (ja que les assignatures del mateix bloc s'imparteixen dins la mateixa franja horària). Per tant, si es volen cursar dins l'horari lectiu de la carrera (matí), només se'n poden cursar 3 (una de cada bloc). L'estudiant, si ho desitja, pot escollir-ne de la tarda i d'aquesta manera fer-ne més de 3, o combinar-les entre matí i tarda. També s'organitzen assignatures fora d'aquests horaris. Consulteu-los.

	ASSIGNATURES	CRÈDITS
<i>Bloc A (matí)</i>	Història de Catalunya	4,5
	Tecnologia a l'Aula	4,5
	Sociolingüística	4,5
	Educació Corporal: Ritme, Moviment i Dansa	4,5
<i>Bloc B (matí)</i>	La Funció Tutorial	4,5
	Audició Musical	4,5
	Educació Ambiental	4,5
	Història de l'Art Català	4,5
<i>Bloc C (matí)</i>	Matemàtica a Partir de l'Entorn	4,5
	Coneixement del Món Actual	4,5

	ASSIGNATURES	CRÈDITS
<i>Bloc C (matí)</i>	Educació per a la Salut	4,5
	Pedagogia i Didàctica de la Religió	6
	Dramatització	4,5
<i>Bloc D (tarda)</i>	Titelles: Construcció i Manipulació	4,5
<i>Bloc E (tarda)</i>	Educació Corporal: Ritme, Moviment i Dansa	4,5
	Història de Catalunya	4,5
<i>Bloc F (tarda)</i>	Literatura en Català	4,5
	Dinàmica de Grups	4,5

5.4. Crèdits de Lliure Elecció

L'obtenció dels crèdits de Lliure Elecció requerits en el Pla d'Estudis pot fer-se per les següents vies:

- A. Cursant i aprovant les assignatures de Lliure Elecció que s'ofereixen en els ensenyaments de la Universitat de Vic.
- B. Per reconeixement d'altres estudis reglats de nivell universitari.
- C. Per reconeixement d'activitats d'interès acadèmic no reglades a nivell universitari.

5.4.1. Assignatures de Lliure Elecció

L'estudiant podrà triar les assignatures de lliure elecció:

- Entre les assignatures optatives o de lliure elecció ofertades en el seu propi ensenyament.
- Entre la resta d'assignatures ofertades en els ensenyaments de la UV, ja siguin troncal, obligatòries, optatives o de lliure elecció per aquells ensenyaments, amb les següents excepcions:
  - Assignatures subjectes a prerequisits i incompatibilitats.
  - Assignatures que el seu contingut coincideixi en més d'un 20% amb alguna de les assignatures del Pla d'Estudis que ha de cursar l'estudiant per a l'obtenció del títol corresponent.

L'oferta d'assignatures de lliure elecció de l'ensenyament de Mestre, especialitat Educació Primària, per al curs 1998-99 és la següent:

	ASSIGNATURES	CRÈDITS
<i>Bloc A (matí)</i>	Psicologia de l'Adolescència	4,5
	Tallers de Creativitat	4,5
	Curs de Novel·la Catalana	4,5
	L'Ordinador a l'Escola	4,5
	Ciències Naturals: Recerca a l'Aula	4,5
	Psicomotricitat, Cançó i Joc	4,5
	Filosofia de l'Educació	4,5
<i>Bloc B (matí)</i>	Aprofundiment en la Llengua Catalana	4,5
	Història de la Infància	4,5
	Política i Legislació Escolar a Catalunya	3
	Infància i Desenvolupament	4,5
	Literatura Catalana Contemporània 1960-1995	4,5
<i>Bloc C (matí)</i>	Les Festes Populars a l'Escola	4,5
	L'Educació a Catalunya al Segle XX	4,5
	La Biblioteca Escolar: Com educar en l'ús de la inform.	4,5
	Fenòmens Naturals de la Terra i el Cosmos	4,5
	Cultura Religiosa en les Ciències Socials	4,5
	Tècniques d'Estudi	4,5
	Esport Col·lectiu i la seva Didàctica	4,5
<i>Bloc D (tarda)</i>	Música Tradicional Catalana	4,5
	Educació de la Veu i Foniatria Aplicada	4,5
	Materials i Activitats per al Racó de la Matemàtica Catalunya Avui	3
	Mètodes d'Investigació en Psicologia	4,5
	(Complement de formació de Psicopedagogia)	6
	Tallers Globalitzats a l'Educació Infantil	4,5
<i>Bloc E (tarda)</i>	Salut, Higiene i Alimentació a l'Educació Infantil	4,5
	Tècniques d'Estudi	4,5
	Estratègies Metodològiques en el 2n Cicle d'Ed. Infantil	4,5

	ASSIGNATURES	CRÈDITS
<i>Bloc E (tarda)</i>	Psicologia de la Personalitat (Complement de formació de Psicopedagogia)	6
<i>Bloc F (tarda)</i>	L'Ordinador a l'Escola	4,5
	Didàctica de la Llengua Castellana	4,5
<i>Fora horari</i>	Seminari de Cooperació amb Centreamèrica	3
	Investigació Educativa	4,5
	Normativa de la Llengua Catalana	3
	Vídeo Didàctic	4,5
	Aula de Cant Coral I	3
	Aula de Cant Coral II	3
	Seminari sobre l'Escola Rural	3
	Fotografia Didàctica	4,5

5.4.2. Reconeixement de crèdits

5.4.2.1. Reconeixement de crèdits per estudis reglats de nivell universitari

El fet d'haver cursat i superat assignatures d'estudis reglats de nivell universitari pot proporcionar a l'estudiant, si ho sol·licita, crèdits de lliure elecció. En aquest cas s'hauran de reconèixer per assignatures completes i per la seva totalitat en nombre de crèdits. No es podran atorgar crèdits parcials ni atorgar-ne més dels que consta l'assignatura reconeguda.

El reconeixement de crèdits els autoritza el Cap d'Estudis de l'ensenyament corresponent.

5.4.2.2. Reconeixement de crèdits per activitats d'interès acadèmic no reglades a nivell universitari

La realització d'activitats fora de l'ensenyament reglat que contribueixi a l'establiment de vincles entre l'estudiant i l'entorn social i laboral poden ser valorades amb el reconeixement de crèdits de lliure elecció. Són activitats d'aquest tipus:

- Pràctiques tutorades en empreses.
- Cursos d'idiomes.
- Treballs acadèmicament dirigits (sempre i quan no coincideixin amb treballs realitzats dins la carrera ni amb assignatures d'aquesta).
- Cursos, seminaris i activitats congressuals.
- Activitats realitzades en el marc d'intercanvis amb altres universitats.

La realització de cada activitat haurà d'haver estat autoritzada pel Cap d'Estudis de l'ensenyament corresponent, que serà qui autoritzi, si és el cas, el reconeixement dels crèdits.

5.5. Accés a la Llicenciatura de Psicopedagogia

A partir del curs 1997-98, la Facultat d'Educació imparteix la Llicenciatura de Psicopedagogia. Es tracta d'una llicenciatura de només segon cicle, és a dir, el seu Pla d'Estudis s'organitza en dos cursos.

Per accedir a aquesta Llicenciatura cal complir un dels següents requisits:

- Estar en possessió del títol de Mestre en qualsevol especialitat.
- Estar en possessió del títol de Diplomant en Educació Social.
- Haver cursat i superat el primer cicle de la llicenciatura de Psicologia.
- Haver cursat i superat el primer cicle de la llicenciatura de Pedagogia.

Tant si s'accedeix per una o altra via, cal cursar uns complements de formació. Amb el títol de Mestre, els complements que cal cursar són els següents:

- Mètodes, dissenys i tècniques d'investigació psicològica (6c)
- Processos psicològics bàsics (6c)
- Psicologia de la personalitat (6c)
- Psicologia social (6c)

PRÉSTEC ESTUDIS

5,5%

Caixa de Manlleu

Sense comissió d'obertura.
Possibilitat de formalització amb
una carència màxima de 2 anys.
Termini màxim: 5 anys.
Import màxim: el de la matrícula

Informació a totes les Oficines
o bé al Servei Telefònic
902.20.40.40
de 8 del matí a 8 del vespre

6. Programes de les assignatures

6.1. Assignatures Obligatòries

1r curs

6.1.1. Didàctica General

PROFESSORES: Isabel CARRILLO i FLORES
Núria SIMÓ i GIL

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 9 crèdits.

OBJECTIUS:

L'assignatura de Didàctica General té com a objectius bàsics: a) identificar i analitzar els aspectes bàsics que configuren la problemàtica global del treball docent; b) aprofundir en els fenòmens que es produeixen a l'aula d'una escola durant el procés d'ensenyament-aprenentatge; i c) conèixer, aplicar i jutjar estratègies, metodologies i recursos que permetin afrontar aquest procés.

Aquests aspectes impliquen posar en contacte els alumnes amb la realitat escolar amb l'ajuda de coneixements científics i culturals, i amb instruments pràctics tot entenent l'escola com un fenomen educatiu complex que es relaciona amb l'entorn social i amb les diverses expressions de la vida quotidiana.

CONTINGUTS:

Els nuclis temàtics bàsics que es detallen a continuació delimiten els aspectes fonamentals d'una didàctica general per al mestre en les diferents etapes escolars. Sense perdre aquesta visió de conjunt, però, es tindran en compte les característiques específiques de l'educació primària i de l'educació infantil.

1. Introducció: Què és la Didàctica?

- 1.1. La Didàctica en el conjunt de les Ciències de l'Educació.
- 1.2. Didàctica i Pedagogia.

2. El procés d'ensenyament-aprenentatge:

- 2.1. Anàlisi dels components bàsics que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- 2.2. Principals paradigmes didàctics i teories de l'aprenentatge.
3. El context educatiu:
  - 3.1. Àmbits d'educació formal, no formal i informal.
  - 3.2. Caracterització de l'escola.
  - 3.3. Tipologies d'escoles.
  - 3.4. L'escola rural.
4. Fer de mestre:
  - 4.1. La formació dels mestres i el seu desenvolupament professional.
  - 4.2. L'actuació del professor: coneixements previs, teories implícites, pràctica, teoria i experiència docent.
  - 4.3. El mestre com a investigador.
5. El grup d'alumnes:
  - 5.1. El grup-classe.
  - 5.2. L'agrupament dels alumnes.
  - 5.3. L'aula com a context comunicatiu.
6. El currículum escolar:
  - 6.1. Models d'ensenyament i de currículum.
  - 6.2. El currículum com a procés de presa de decisions.
  - 6.3. Anàlisi dels components del currículum: Objectius, continguts i activitats d'aprenentatge.
7. El procés d'avaluació:
  - 7.1. Paper de l'avaluació en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
  - 7.2. L'avaluació com a reflex de l'organització social i acadèmica.
  - 7.3. Funcions i temporalització de l'avaluació (inicial, formativa...).
  - 7.4. Instruments de l'avaluació i registre de la informació (observació, entrevista...).
  - 7.5. L'avaluació del currículum i del professorat.
8. Estratègies per a ensenyar a aprendre:
  - 8.1. L'organització de processos d'ensenyament i aprenentatge.
  - 8.2. Principals metodologies de treball a l'aula: la globalització; ensenyament multinivells...
  - 8.3. Anàlisi de mitjans i recursos didàctics.

9. La programació:
  - 9.1. Del Projecte Educatiu a la Programació d'aula.
  - 9.2. Els components de la programació.
  - 9.3. L'elaboració de programacions.

METODOLOGIA:

En l'assignatura es faran servir diferents estratègies didàctiques d'entre les quals podríem assenyalar les visites a centres escolars, conferències, visionat de films, exposició de materials, treball en grup, estades, ús de tècniques de recollida d'informació, etc. Cal destacar, a més, que des de l'assignatura de Didàctica General es supervisaran les Pràctiques I, que consisteixen en dues setmanes de pràctiques en una escola, utilitzant tècniques d'observació que ajudin a descriure aspectes relatius a la vida d'un centre.

En el moment oportú es facilitarà bibliografia específica per a cada tema i, si s'escau, es distribuïran materials fotocopiats.

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació caldrà realitzar les següents activitats:

- Dues proves escrites.
- Treball i activitats individuals sobre els continguts del curs.
- Treball en grup sobre una temàtica relacionada amb el programa de l'assignatura que permeti relacionar teoria i pràctica.
- Es valorarà també la participació activa en el desenvolupament de les sessions de treball i en les diverses activitats.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Antúñez, S. et al. *Del projecte educatiu a la programació d'aula*. Barcelona: Graó, 1991.
- Barnes, D. *De la comunicació al currículum*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1994.
- Calatayud, E.; Palanca, O. *L'avaluació a l'educació primària*. València: Octaedro, 1994.
- Carlson, J.; Thorpe, C. *Aprender a ser maestro*. Barcelona: Martínez Roca, 1987.
- Casanova, M.A. *Manual de evaluación educativa*. Madrid: La Muralla, 1995.
- Cela, J. *Amb lletra petita*. Barcelona: Ed. 62, 1996.

- Cela, J.; Palou, J. *Amb veu de mestre*. Barcelona: Eds. 62/Rosa Sensat, 1993.
- Coll, C. et al. *Los contenidos en la reforma. Enseñanza y aprendizaje de conceptos, procedimientos y actitudes*. Madrid: Aula XXI, 1992.
- Del Carmen, Ll. et al. *El currículum en el centro educativo*. Barcelona: ICE/Horsori, Barcelona, 1991
- Elliott, J. *Práctica, recerca i teoria en educació*. Edició a cura de J. Rué. Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Franch, J.; Darder, P.; Coll, C.; Pelach, J. *El grup-classe: un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Galton, M.; Moon, G. *Cambiar la escuela, cambiar el currículum*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Gimeno, J.; Pérez, A. *Comprender y transformar la enseñanza*. Madrid: Morata, 1992.
- Novak, J.D.; Gowin, D.B. *Aprendiendo a aprender*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Parcerisa, A. *Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos*. Barcelona: Graó, 1996.
- Rosales, C. *Didáctica. Núcleos fundamentales*. Madrid: Narcea, 1988.
- Rué, J. *El treball cooperatiu, L'organització social de l'ensenyament i l'aprenentatge*. Barcelona: Barcanova, 1991.
- Saenz, O. (dir.). *Didáctica general. Un enfoque curricular*. Alcoi: Marfil, 1994.
- Torres, J. *Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado*. Madrid: Morata, 1994.
- Torrents, M. *Aprender a enseñar a aprender*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Zabala, A. *La práctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó, 1995.

A banda de la bibliografia específica per a cada apartat del programa, es consultaran regularment les revistes «Guix», «Cuadernos de Pedagogía», «Aula» i «Perspectiva Escolar».

6.1.2. Introducció a les Ciències Socials

PROFESSOR: Josep CASANOVAS i PRAT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 4 crèdits

OBJECTIUS:

En el primer bloc aquesta assignatura té com a objectiu introduir els alumnes de Primària en la teoria de les ciències que estudien la realitat social. Es tracta de conèixer les característiques i l'origen de les ciències socials en general i aprofundir en les disciplines de geografia i història, les dues ciències socials que tenen un paper més destacat en el currículum d'Educació Primària.

En el segon bloc l'assignatura estudia la població per tal de conèixer alguns aspectes destacats de la societat en general i els mecanismes utilitzats per algunes de les ciències socials per investigar i interpretar la societat. En aquest bloc es tracta de manera més específica la societat catalana, per aconseguir que el futur mestre conegui elements bàsics del seu entorn més immediat.

CONTINGUTS:

(Primer bloc) Teoria de la ciència.

1. La ciència i les ciències socials.
  - 1.1. Definició i objecte de les ciències socials.
  - 1.2. Característiques de les ciències socials.
  - 1.3. La investigació i el mètode científic.
  - 1.4. Les ciències socials i l'ensenyament.
2. L'origen i l'evolució de les ciències socials.
  - 2.1. La filosofia social.
  - 2.2. La ciència social com a disciplina autònoma.
  - 2.3. La divisió de la ciència social.
3. Les diverses ciències socials.
  - 3.1. Classificacions generals.
  - 3.2. La geografia.
  - 3.3. Història i pràctiques de cartografia.
  - 3.4. La història.

(Segon bloc) El coneixement de la societat a través de la seva població.

4. L'evolució de la població.

- 4.1. La natalitat.
- 4.2. La mortalitat.
- 4.3. El creixement natural.
- 4.4. Les migracions.

5. L'estructura de la població.

- 5.1. La composició per sexes.
- 5.2. La divisió per edats.
- 5.3. L'activitat de la població.
- 5.4. El nivell d'instrucció.

6. La societat catalana.

- 6.1. Població i territori.
- 6.2. Evolució de la població.
- 6.3. Els sectors econòmics.
- 6.4. L'organització política.
- 6.5. L'activitat cultural.

METODOLOGIA

L'assignatura es basarà en l'explicació del programa per part del professor i la participació dels alumnes a la classe amb el comentari de textos i altres exercicis. Hi haurà lectures obligatòries. Durant el curs es realitzarà un taller de tractament i anàlisi de fonts. Els alumnes hauran de fer un treball pràctic d'interpretació d'algun aspecte social.

AVALUACIÓ

Un examen parcial al mes de gener i un examen final al mes juny (80% de la nota)

El treball de curs (20% de la nota).

Es tindrà en compte la participació a classe.

BIBLIOGRAFIA

Actes del Primer Simposium sobre l'ensenyament de les Ciències Socials. Vic: Eumo Editorial, 1988.

Actes del Segon Simposium sobre l'ensenyament de les Ciències Socials. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Arqué, M. *Diccionari Barcanova de Geografia de Catalunya*, Barcelona: Barcanova, 1993.

Artal, F. et al. *Ictineu. Diccionari de les ciències de la societat als Països Catalans*. Barcelona: Edicions 62, 1979.

Bestard, J.; Contreras, J. *Bárbaros, paganos, salvajes y primitivos*. Barcelona: Barcanova, 1987.

Calaf i Masachs, R. *L'ensenyament de la geografia a l'escola*. Barcelona: Barcanova, 1991.

Capel, H. *Filosofia y ciencia en la Geografía contemporánea*. Barcelona: Barcanova, 1983.

Comes, P. i altres. *Geografia de Catalunya*. Barcelona: Teide, 1990.

Duverger, M. *Métodos de las ciencias sociales*. Barcelona: Ariel, 1981.

Ferreres, E.; Llorens, J. *Història de Catalunya*. Barcelona: Grup Promotor, 1989.

Iturrate, G. i altres. *Les fonts en les ciències socials*. Barcelona: Graó, 1996.

Pagès, P. *Introducción a la Història*. Barcelona: Barcanova, 1983.

Pardinas, F. *Metodología y técnicas de investigación en las ciencias sociales*. Mèxic: Siglo XXI, 1986.

Quivy, R.; Campenhoudt, L.V. *Manual de recerca en Ciències Socials*. Barcelona: Heider, 1997.

Sòria, R. *Diccionari d'Història de Catalunya*, Barcelona: Barcanova, 1989.

Terradas, I. *Mal natural, mal social. Introducción a la teoría de las ciencias humanas*. Barcelona: Barcanova, 1988.

6.1.3. Ciències de la Terra i la seva Didàctica

PROFESSORS: Jordi MARTÍ i FEIXAS
Sebastià RIERA i CUSÍ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4 crèdits.

OBJECTIUS:

La finalitat d'aquesta assignatura és donar al futur mestre els coneixements científics de l'àmbit de les Ciències de la Terra necessaris per poder interpretar amb alumnes de 6 a 12 anys tots aquells fenòmens i fets naturals que s'esdevenen en el seu entorn immediat i, al mateix temps, facilitar-li diferents eines, materials i tècniques de treball útils per a la didàctica d'aquesta àrea de coneixement.

PROGRAMA:

1. L'univers i el sistema solar. Origen, components i dinàmica.
2. Astronomia diürna i nocturna:
  - 2.1. Reconeixement dels principals astres de l'hemisferi nord.
  - 2.2. El cel a ull nu, amb binocles i amb telescopi.
  - 2.3. Disseny i construcció d'un planetari escolar.
  - 2.4. Rellotges de sol.
3. El cicle geològic. El relleu:
  - 3.1. Geodinàmica.
  - 3.2. Deriva continental i tectònica de plaques.
  - 3.3. Vulcanisme i terratrèmols.
4. Roques i minerals:
  - 4.1. Propietats, reconeixement i usos.
5. El registre fòssil.
6. Els mapes geològics. Interpretació i utilitat.
7. Meteorologia i climatologia:
  - 7.1. Bases físiques i químiques dels elements que determinen el temps atmosfèric.
  - 7.2. L'estació meteorològica. Aparells de mesura i bases de funcionament.
  - 7.3. Construcció d'aparells casolans de mesura del temps.
8. Visió general de la geologia de Catalunya i d'Osona.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà des d'un vessant predominantment pràctic. Durant el curs es faran tres sortides de camp de durada curta.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un únic examen final al mes de febrer i la segona convocatòria serà al mes de juny.

Paral·lelament al desenvolupament del curs, cada alumne farà un treball individual, centrat en temes d'actualitat de les Ciències de la Terra i que representarà un 30% de la qualificació final.

BIBLIOGRAFIA:

- Anguita, F. *Origen e historia de la tierra*. Madrid: Rueda, 1988.
- Broman, L.; Estalella, R.; Ros, R.M. *Experimentos de astronomía*. Madrid: Alhambra 1988.
- Busquets, P.; Reguant, S.; Vilaplana, M. *Geologia de la Plana de Vic*. Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs, 1986.
- Caron, J.M. et al. *Le planete terre*. París: Ophrys, 1992.
- Cuello, J.; Vidal, M.A. *Obrador d'experiments*. Barcelona: Graó, 1990.
- Hardy, R. et al. *El libro del clima*. Barcelona: Hermann Blume, 1983.
- Inglès, M.; Martí, J.; Palau, J. *Les roques: introducció a la petrologia*. Barcelona: Ketres, 1986.
- Oliver, J. M. *Manual práctico del astrónomo aficionado*. Barcelona: Editorial de Vecchi, 1992.
- Palau, M. *Rellotges de sol*. Barcelona: Millà, 1977.
- Riba, O. et al. *Geografia física dels Països Catalans*. Barcelona: Ketres, 1979.
- Ronan, C. *Els amants de l'astronomia*. Barcelona: Blume, 1982.
- Vilaplana, M.; Domínguez, A.; Busquets, P. *Guia pràctica de les roques sedimentàries*. Vic: Eumo Editorial, 1985.

6.1.4. Teories i Institucions Contemporànies d'Educació

PROFESSORS: Eulàlia COLLELLDEMONT i PUJADAS
Joan SOLER i MATA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

La finalitat del programa de Teoria i Institucions Contemporànies de l'Educació és formar els estudiants de mestre en el coneixement dels corrents educatius més rellevants que han sorgit al llarg de l'època contemporània, així com en l'aplicació que han tingut fins als nostres dies a través de les institucions i els seus agents.

CONTINGUTS:

1. Introducció.
  - 1.1. Aproximació als conceptes d'educació, socialització, educabilitat, ensenyament-aprenentatge.
  - 1.2. Acció educativa: educand, educador, procés educatiu.
  - 1.3. Els components d'una proposta educativa: finalitats, mode, pràctica, comunitat educativa, límits.
2. L'educació a l'època contemporània.
  - 2.1. La invenció moderna del subjecte.
  - 2.2. La societat com a referent pedagògic.
  - 2.3. La institucionalització de l'educació. Educació formal, educació no formal i educació informal.
3. Els antecedents de la pedagogia contemporània.
  - 3.1. El naturalisme.
  - 3.2. El positivisme.
  - 3.3. L'idealisme.
4. Els corrents pedagògics contemporanis.
  - 4.1. L'experimentació i la pedagogia activa.
  - 4.2. La pedagogia com a ciència de l'esperit.
  - 4.3. La pedagogia marxista.
  - 4.4. Les pedagogies antiautoritàries.

- 4.5. El moviment de la desescolarització.
5. La pedagogia en aquest final de segle.
  - 5.1. La crisi de la modernitat i l'educació.
  - 5.2. Les noves tendències pedagògiques.

METODOLOGIA I PLA DE TREBALL:

a) Sessions de treball:

Les sessions constaran d'explicacions per part del professorat, lectura i comentari d'articles, textos i altres documents, projecció de vídeos i diapositives, treballs en petits grups, debats col·lectius i exposicions de treballs per part dels estudiants. Segons el desenvolupament de l'assignatura i del curs, hi haurà alguna conferència o altres activitats complementàries. És imprescindible l'assistència a classe per a seguir correctament el desenvolupament del programa de l'assignatura.

b) Treball en grup:

Es tracta de fer un treball a partir de la lectura d'una obra pedagògica contemporània, tot seguint les orientacions que es donaran a la classe. El treball consisteix en la redacció d'un informe escrit i en la realització d'una exposició oral a classe, basada en un esquema.

c) Treball individual:

Es tracta de redactar un assaig (6-8 pàgs.) sobre la pregunta: «Què és l'educació?» a partir de les explicacions, materials i lectures treballats a l'assignatura.

d) Comentari de text:

El dia assenyalat en la convocatòria d'exàmens caldrà realitzar un comentari a partir d'un text.

e) Horari de tutories i consulta:

És una part important de les activitats de l'assignatura i l'alumne/a hauria d'assistir-hi sempre que ho necessiti. Es recomana mantenir almenys una entrevista o consulta per a cada un dels dos treballs de curs: manca de bibliografia, dubtes sobre el guió o l'estructura del treball...

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura serà la ponderació dels següents aspectes:

-Participació en les activitats de l'assignatura 2

-Treball de grup (informe escrit i exposició oral)	3
-Treball individual escrit	3
-Comentari escrit	2
Total	10

La suma només es farà quan els quatre apartats estiguin superats satisfactòriament. En cas contrari, l'estudiant s'haurà de presentar a la segona convocatòria.

BIBLIOGRAFIA:

- Avanzini, G. *La pedagogía del siglo XX*. Madrid: Narcea, 1987.
- Bowen, J. *Historia de la Educación Occidental*. 3 Vols. Barcelona: Herder, 1985.
- Capitán Díaz, A. *Historia del pensamiento pedagógico en Europa*. 2 Vols. Madrid: Dykinson, 1984/1986.
- Colom, A.J.; Mèlich, J.C. *Después de la modernidad. Nuevas filosofías de la educación*. Barcelona: Paidós, 1995.
- Colom, A.J. i altres. *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Delgado, B (dir.) *Historia de la Educación en España y América*. 3 Vols. Madrid: SM, 1992, 1993 i 1994.
- Delors, J. (dir.). *Educación: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO, 1996.
- Faure, E. i altres. *Aprender a Ser*. Madrid: Alianza/UNESCO, 1985.
- Fullat, O. *Filosofías de la educación*. Barcelona: Paideia-CEAC, 1992.
- Houssaye, J. (dir.). *Quinze pedagogos. La seva influència, avui*. Barcelona: UOC/Proa, 1995.
- Juif, P.; Legrand, L. *Grandes orientaciones de la pedagogía contemporánea*. Madrid: Narcea, 1988.
- Puig, J.M. *Teoría de la educación*. Barcelona: PPU, 1986.
- Trilla, J. *Ensayos sobre la escuela*. Barcelona: Laertes, 1985.
- Trilla, J. *La educación fuera de la escuela*. Barcelona: Planeta, 1985.

6.1.5. Fonaments Informàtics i Audiovisuals

PROFESSORA: Marta MARIMON i MARTÍ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

L'assignatura, que consta d'1,5 crèdits de teoria i 3 de pràctica, és bàsicament una introducció-aprofundiment en el maneig de l'ordinador i en el domini tècnic dels recursos informàtics descrits en els continguts. Els coneixements teòrics d'informàtica es redueixen a aquelles nocions bàsiques imprescindibles, ja que es pretén que l'estudiant passi la major part del temps treballant directament amb l'ordinador. Tampoc no s'aprofundeix en l'aplicació dels recursos informàtics a les diverses àrees del Disseny Curricular d'Educació Infantil i Primària, cosa que ja es fa des d'altres assignatures de la carrera de Mestre.

Hom treballa a partir de dossiers de treball per tal que cada alumne pugui anar al seu ritme i el professor pugui fer la feina de supervisió i assessorament de manera òptima. A part de les sessions de treball, és aconsellable que l'alumne practiqui lliurement amb l'ordinador per consolidar els coneixements adquirits. També es pretén que apliqui els recursos informàtics apresos en la realització de tasques diverses fora de l'assignatura de Fonaments Informàtics.

OBJECTIUS:

1. Adquirir la capacitat de treballar pràcticament amb l'ordinador.
2. Adquirir uns coneixements teòrics bàsics sobre què és un sistema informàtic i com funciona.
3. Adonar-se i tenir consciència de les facilitats que l'aplicació de l'eina informàtica comporta per a diverses tasques tant de la carrera de Mestre com de l'exercici de la docència del mestre d'ensenyament primari.

CONTINGUTS:

1. Nocions teòriques bàsiques sobre informàtica:
  - 1.1. Elements bàsics de maquinari i programari.
  - 1.2. Estructura d'un sistema informàtic.
  - 1.3. Funcionament d'un ordinador.

2. L'entorn operatiu Windows 3.11:
  - 2.1. Elements de la pantalla de treball.
  - 2.2. Accions sobre les finestres.
  - 2.3. L'administrador de programes: grups de programes i elements de grup.
  - 2.4. L'administrador d'arxius: opcions de treball.
3. El processador de textos Word 6.0:
  - 3.1. Accions sobre els documents.
  - 3.2. Aspecte i format del text.
  - 3.3. Tabuladors i sagnies.
  - 3.4. Encapçalaments i peus de pàgina.
  - 3.5. Taules.
  - 3.6. Columnes periodístiques.
  - 3.7. Inserir imatges i símbols.
  - 3.8. La barra de dibuix.
  - 3.9. Plantilles i formularis.
  - 3.10. Combinar correspondència.

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura caldrà superar una prova individual que es farà al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

L'enfocament que es dona a l'assignatura i la ràpida evolució que segueixen les publicacions informàtiques fan aconsellable que la bibliografia es lliuri en el moment de començar el curs per tal d'adaptar-la a les darreres novetats editorials.

6.1.6. Expressió Plàstica

PROFESSOR: Josep VERNIS i BURÉS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Donar a conèixer tècniques, procediments, eines i materials que juntament amb els conceptes bàsics de la matèria permetin d'utilitzar la plàstica com un llenguatge.

CONTINGUTS:

1. Estructuració de la plàstica com a llenguatge:
  - 1.1. Elements bàsics: l'espai i el pla.
  - 1.2. L'espai com un tot i el pla com a límit de l'espai.
  - 1.3. Límits d'espai
  - 1.4. Plans horitzontal, inclinat i vertical.
2. El punt:
  - 2.1. El punt com a element gràfic mínim.
  - 2.2. El punt en l'espai.
  - 2.3. El punt sobre el pla.
  - 2.4. Qualitat expressiva del punt.
  - 2.5. Experimentació del punt sobre diferents suports amb materials diversos i utilització de diverses eines de treball.
  - 2.6. Anàlisi posterior per arribar a conclusions sobre les possibilitats dels diferents suports (precís, rígid, dúctil, flexible...).
3. La línia:
  - 3.1. Estudi de la línia com a dinàmica del punt.
  - 3.2. La línia en l'espai.
  - 3.3. La línia sobre el pla.
  - 3.4. Capacitat expressiva de la línia: en ella mateixa o en funció de la narrativa.
  - 3.5. Exercicis de línies.
  - 3.6. Divisió dels límits d'espai.
  - 3.7. Línies tancades.
  - 3.8. Lectura de formes (contorn, entorn).

- 3.9. Exercicis.
4. El color:
  - 4.1. Descomposició de la llum: prisma òptic. Tricromia.
  - 4.2. Color matèria (pigmentació).
  - 4.3. Colors primaris.
  - 4.4. Gammes cromàtiques.
  - 4.5. Exercicis sobre les gammes cromàtiques.
  - 4.6. Comportament dels colors.
  - 4.7. Exercicis de gradació del color (valors).
  - 4.8. Colors càlids. Colors freds.
  - 4.9. Exercicis d'aplicació del color: gammes, valors i transparències.
  - 4.10. Anàlisi del contrast cromàtic.
5. Composició:
  - 5.1. Entendre la composició com a ordenació subjectiva d'elements gràfics: punts-línies-formes-espais.
  - 5.2. Simetries o asimetries.
  - 5.3. Estructures de la composició: composicions geomètriques, orgàniques i mixtes.
  - 5.4. Exercicis de composició a partir de les experiències obtingudes en el control de l'expressivitat de la línia.
  - 5.5. Composició de línies que divideixen el límit d'espai.
  - 5.6. Composició de formes tancades (contorn i entorn).
  - 5.7. El ritme en la composició.
  - 5.8. Elements que configuren el procés en el dibuix: anotació, esquema, encaix i esbós.
6. La matèria:
  - 6.1. Possibilitats expressives de la matèria.
  - 6.2. Textures.
  - 6.3. Texturació de la matèria per la seva manipulació.
  - 6.4. Imitació de matèries i textures.
  - 6.5. Composició de textures.
7. El volum:
  - 7.1. Volums en l'espai.
  - 7.2. Incidència de la llum.

- 7.3. El buit com a volum inferior.
- 7.4. Volums sobre el pla amb incidència de la llum (ombres-clarobscur).
- 7.5. Volums geomètrics sobre el pla.
- 7.6. Aplicació de gradacions de color per aconseguir aspectes de volum.
8. Proporcions:
  - 8.1. Dimensió.
  - 8.2. Relació de dimensió.
  - 8.3. Mòdul.
  - 8.4. Modulació de l'espai-modulació del pla.
  - 8.5. La figura humana.
9. Perspectiva:
  - 9.1. Concepte de distància.
  - 9.2. Exercicis de perspectiva per proporció-situació a diferents plans.
  - 9.3. Exercici de perspectiva amb límits de fuga (perspectiva paral·lela i cònica).
  - 9.4. Exercici de perspectiva mitjançant el color (sensació de profunditat).
10. Temps:
  - 10.1. Aspectes seqüencials.
  - 10.2. La seqüència: per mutació (modificacions), per tamanys (creixement i decreixement), per quantitat (divisió), per color (intensitats).
  - 10.3. La seqüència subjecta a una narrativa (guió literari).
  - 10.4. El *flash-back* (present-passat).
  - 10.5. El *zoom* (aproximació).

AVALUACIÓ:

Es realitzaran exercicis a partir de les propostes fetes de cada un dels conceptes que figuren en el programa. La nota final serà la mitjana de totes les notes obtingudes a partir de l'acceptació de tots els exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

- Argan, G.C. *El arte moderno*. Madrid: Akal, 1991.
- Dondis, D. A. *La sintaxi de la imatge*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.
- Fabris, G. *Color (Proyecto y estética en las artes gráficas)*. Madrid: Ediciones Don Bosco, 1979.
- Frederiksen, N. *Libros del Arlequín*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1986.

- Maltese, C. *Las técnicas artísticas*. Madrid: Cátedra, 1980.
- Munari, B. *Diseño y comunicación visual*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.
- Panofski, E. *Estudios sobre iconología*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
- Pedrola, A. *Materials-procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Barcanova, 1990.
- Read, H. *Historia de la pintura moderna*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1984.
- Rudolf, A. *Arte y percepción visual*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
- Russ, S. *Tratado de serigrafía artística*. Barcelona: Blume, 1972.

6.1.7. Expressió Musical

PROFESSOR: Jaume AYATS i ABEYÀ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

- Conèixer teòricament i pràctica –i sempre des de la perspectiva didàctica– els principis més bàsics dels codis de què se serveix la música. Accedir a un coneixement pràctic, mínim però substancial, de la música del nostre país. Donar als alumnes de l'assignatura l'oportunitat, amb aquesta pràctica, de prendre consciència de l'existència de la seva veu, de la probable presència de mancances en l'expressió cantada i de la possibilitat de la seva correcció.
- Aturar-se a reflexionar personalment, i a compartir la reflexió, sobre la importància de la música per a la persona i per a la societat, per tal d'adquirir-ne criteris contrastats, fonamentats i operatius.
- Analitzar i situar correctament, tant des del punt de vista individual com professional, els valors culturals i artístics de la nostra música, els de comunicació personal i comunitària, els didàctics i els pedagògics.

CONTINGUTS:

1. Coneixement per la pràctica dels elements més bàsics del Llenguatge Musical. Implicacions didàctiques. Repertori:
  - 1.1. Signes generals i llur significat: Pentagrama. Claus. Indicador de compàs. Notes i pauses. Significació del disseny de les notes; els seus noms i el seu origen. Barres de compàs.
  - 1.2. Aspectes rítmics: La pulsació/el temps com a mesura-patró de la durada dels sons. Significació rítmica de les notes i de les pauses; relacions; les figures naturals bàsiques d'estructura binària (rodones, blanques, negres, corxeres i semicorxeres). Els puntets aplicats a les figures. Les agrupacions més elementals i usuals. El treset. Lectura i escriptura.
  - 1.3. Aspectes mètrics: Els accents en la música i en la llengua parlada. Les alternances mètriques bàsiques: el compàs. Coneixement pràctic dels compassos simples 2/4, 3/4, i 4/4 (noció del compàs de 6/8). Els accents en les fórmules rítmiques.

1.4. Aspectes melòdics: Situació de les notes en el pentagrama. Existència dels intervals. Coneixement dels intervals bàsics (3^a, 2^a, 5^a, 8^a...) a través del cant de cançons. Reconeixement, imitació i reproducció. Les alteracions. Coneixement molt esquemàtic, i sobretot auditiu, de les estructures tonals i alguna de les seves funcions. Lectura i escriptura.

1.5. Coneixement a través del cant en comú d'un repertori de cançons, tradicionals catalanes i d'altres, prou significatiu des del punt de vista cultural i també tenint present la futura professió dels alumnes. Comentari i situació puntual de cada cançó. Educació de la veu: principis bàsics. Treball d'interpretació, de matisos estètics i de flexibilitat de veu.

2. Música, Cultura i Societat:

2.1. Presència de la música en la societat.

2.1.1. Nocions de caire teòric:

Quina presència té la música en el nostre entorn. Quina funcionalitat se li atribueix. Quin tractament se li dona. Quina importància se li reconeix en la vida sobretot cultural de la nostra societat. Quina missió se li confia, individualment i socialment, segons els pobles i les cultures. Treball-resum.

2.1.2. Pràctica:

a) Aportar experiències observades directament, viscudes, referenciades, etc. (gràfiques, textuales, testimonials...), tant si són personals com no, sobre qualsevol manifestació de caràcter musical —no simplement sonora— en la societat actual.

b) Posada en comú: presentació, ordenació i aclariments sobre el material aportat.

c) Treball-resum: conclusions escrites i raonades, i elaborades personalment.

3. Música: Projecte didacticopedagògic:

3.1. Repàs esquemàtic dels valors pedagògics i didàctics de la música:

3.1.1. Nocions de caire teòric:

1) Facultats psíquiques i físiques principals de la persona que la música sol activar coordinadament des del moment de la seva creació fins a la seva darrera manifestació. Reflexió particular sobre la contribució de la música en el desenvolupament harmònic de totes aquestes facultats en l'educand.

a) Àrea psíquica: àmbit de la creació; àmbit dels conceptes; àmbit de la lògica; àmbit de les opcions i volicions; àmbit de les sensacions; àmbit de les emocions.

b) Àrea corporal: els sentits; la veu; el silenci i el so físics; la motricitat i l'eufèmia; el domini i la llibertat corporals.

c) Àrea social: l'expressivitat; la convivència; la comunicació; la compenetració; la comprensió; la participació; la cooperació.

2) Repàs general i puntual de detalls significatius de la incidència de les cançons tradicionals del nostre país en l'educació global de la persona i de la comunitat.

a) Cançons de bressar, cantarelles i moixaines, cançons per jugar i per dansar, jocs amb cançons, rondalles amb cançons, cançons per aprendre habilitats i coneixements, cançons per crear, cançons per treballar.

b) Balls i danses, cercaviles, cançons d'aplecs, cançons de gresca, cançons de diada, cançons de festa (comunitària i familiar), cançons de vetllada, cançons de joventut, cançons commemoratives, cançons de costums.

c) Les balades, els mites i les llegendes.

3.2.2. Pràctica:

Treball individual d'anàlisi de cançons tradicionals catalanes, especialment les que tenen com a centre d'interès la infantesa, sota el punt de vista dels seus valors pedagògics i didàctics.

AVALUACIÓ:

- Contínua, a través de l'assistència activa i interessada i de la demostració dels coneixements especificats.

- Tres treballs avaluables individualment, segons es detalla en el programa.

BIBLIOGRAFIA:

Blacking, J. *Fins a quin punt l'home és músic?* Vic: Eumo Editorial, 1994.

Busqué, M. *Violet Sant Pere i Violet Sant Pau*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1977 i 1981.

Busqué, M.; Pujol, A. *Ximic*. Berga: Amalgama edicions, 1996.

- De Candé, R. *Diccionari de la Música*. Barcelona: Ed. 62, 1967.
- Fubini, E. *La Estética Musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
- Maideu, J. *Assaig. Cançons i Exercicis*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Maideu, J. *Llibre de Cançons. Crestomatia de Cançons Tradicionals Catalanes*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Martorell, O.; Valls, M. *Síntesi històrica de la Música Catalana*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1985.
- Robertson, A.; Stevens, D. *Historia General de la Música*. Madrid: Istmo, 1982.
- Willems, E. *El valor humano de la Educación Musical*. Barcelona-Buenos Aires: Paidós, 1981.

6.1.8. Psicologia Evolutiva

PROFESSORA : Neus SOL i MAURI

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits

INTRODUCCIÓ:

L'objectiu general de l'assignatura és conèixer com i quins són els canvis que es produeixen en el desenvolupament de l'ésser humà des que neix fins a l'etapa de l'adolescència.

Es tracta d'aconseguir una comprensió de les parts que componen la globalitat de l'ésser humà, des de les emocions i sentiments a les conductes i pensaments en cadascuna de les etapes. Es procurarà destacar de manera específica i integradora àmbits com el llenguatge, la socialització, l'afectivitat, la psicomotricitat i la intel·ligència.

L'enfocament que es donarà a l'assignatura parteix d'una visió contextualitzadora i interaccionista del desenvolupament; és a dir, un enfocament biopsicosocial.

També es procurarà establir lligams funcionals i d'aplicabilitat entre la psicologia del desenvolupament i el marc educatiu, i la facilitació de la capacitat d'anàlisi i d'observació dels comportaments.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la Psicologia Evolutiva:
  - 1.1. Introducció històrica.
  - 1.2. Característiques del desenvolupament.
  - 1.3. Factors que incideixen en el procés de desenvolupament-aprenentatge.
  - 1.4. El paper de la cultura i l'educació.
  - 1.5. Objectius maduratius.
2. Teories sobre el desenvolupament:
  - 2.1. Teoria psicoanalítica: Freud, Spitz, Erikson.
  - 2.2. Teories conductistes: Watson, Pavlov, Thorndike, Skinner, Bandura.
  - 2.3. La teoria historicocultural de Vigotski.
  - 2.4. La teoria psicogenètica de Piaget.
  - 2.5. La teoria sociogenètica de Wallon.

- 2.6. La teoria madurativa de Gessell.
- 2.7. La psicologia de la Gestalt: Wertheimer, Köhler i Koffka.
3. El desenvolupament abans del naixement:
  - 3.1. Els inicis de la vida.
  - 3.2. La conducta fetal.
  - 3.3. Sensacions prenatales.
4. La lactància (0-1 anys):
  - 4.1. Comportament reflex.
  - 4.2. Desenvolupament psicomotor.
  - 4.3. Activitats cognitives.
  - 4.4. Conducta emocional i social.
5. La infància dels 2 als 3 anys:
  - 5.1. Desenvolupament físic motor.
  - 5.2. Les activitats mentals i lingüístiques.
  - 5.3. Conducta emocional i social.
6. La infància dels 4 als 6 anys:
  - 6.1. Desenvolupament físic i motor.
  - 6.2. Activitats cognitives i verbals.
  - 6.3. Conducta emocional i social.
  - 6.4. Característiques de l'activitat lúdica i productiva.
7. La infància mitjana dels 6 als 10 anys:
  - 7.1. Desenvolupament físic i motor.
  - 7.2. Modificacions estructurals de les funcions cognitives i verbals.
  - 7.3. Conducta emocional, social i moral.
  - 7.4. Desenvolupament psicosexual.
  - 7.5. Característiques de les activitats.
8. La preadolescència, dels 11 als 14 anys:
  - 8.1. Canvis fisiològics.
  - 8.2. Canvis cognitius.
  - 8.3. Afectivitat i socialització.
  - 8.4. Desenvolupament psicosexual.
  - 8.5. Interessos i actituds.
9. Observació i educació:
  - 9.1. Metodologia en Psicologia Evolutiva.

- 9.2. Estratègies d'investigació.
- 9.3. Escales observacionals del desenvolupament.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es durà a terme mitjançant proves escrites, comentaris i recensions de textos i activitats sobre el contingut del programa. Al mateix temps es valorarà la participació activa en la dinàmica de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Ajuriaguerra, J. de. *Manual de Psiquiatria Infantil*. Barcelona: Toray-Masson, 1983.
- Bettelheim, B. *No hay padres perfectos*. Barcelona: Crítica, 1988.
- Coll, C.; Marchesi, A.; Palacios, J. (Comps.). *Desarrollo psicológico y Educación, I. Psicología Evolutiva*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Corkille Briggs, D. *El niño feliz. Su clave psicológica*. Barcelona: Gedisa, 1991.
- Delval, J. *Crecer y pensar*. Barcelona: Paidós, 1989.
- Freud, A. *Psicoanàlisi per a pedagogs*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Marchesi, A.; Carretero, M.; Palacios, J. *Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza Editorial, 1983.
- Martí, E. *Psicología Evolutiva. Teorías y ámbitos de Investigación*. Barcelona: Anthropos, 1991.
- Maslow, A. *El hombre autorrealizado. Hacia una psicología del ser*. Barcelona: Kairós, 1991.
- Osterrieth, P. *Psicología Infantil*. Madrid: Morata, 1991.
- Thang-Thong, *Los estadios del niño en la psicología evolutiva. Los sistemas de Piaget, Wallon, Gessell y Freud*. Madrid: Pablo del Río, 1981.
- Tonucci, F. *L'infant i nosaltres*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Triadó, C. (coord.) *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial, 1993.

6.1.9. Comunicació Audiovisual

PROFESSOR: Miquel PÉREZ i MAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

Fins fa ben poc els nens i nenes rebien la major part d'informació en el marc familiar. Actualment però, els nens viuen envoltats d'una gran quantitat d'estímul audiovisuals i quan arriben a l'escola tenen ja una considerable experiència com a consumidors d'audiovisuals. A més, els mitjans audiovisuals unifiquen gustos, condicionen comportaments i potencien impulsos d'imitació, consum... Cal doncs acostumar els alumnes a rebre i processar correctament aquest cabal informatiu perquè sigui assumit amb llibertat, és a dir, d'una manera intel·ligent i crítica. Aquesta assignatura pretén introduir els aspirants a futurs mestres en la comprensió dels mitjans de comunicació que vehiculen els seus missatges a través de les imatges i els sons.

OBJECTIUS:

- Motivar el futur ensenyant en la utilització i l'anàlisi dels mitjans audiovisuals.
- Introduir els estudiants en el coneixement del llenguatge i la tecnologia dels mitjans audiovisuals.
- Conèixer els recursos tecnològics audiovisuals més utilitzats en l'ensenyament i la seva explotació didàctica.

CONTINGUTS:

1. Realitat, representació i comunicació.
2. Lectura i anàlisi d'imatges:
  - 2.1. Elements bàsics de la imatge: punt, línia, forma, llum, color, enquadrament, composició, temps, so i text.
  - 2.2. Característiques bàsiques de la imatge: propostes metodològiques per a la lectura de missatges audiovisuals.
3. Els mitjans icònics:
  - 3.1. Els mitjans iconicoestàtics: història, tecnologia i llenguatge de la fotografia.

- 3.2. Els mitjans iconocinètics, el cinema: tecnologia del cinema. Formació i desenvolupament del llenguatge cinematogràfic. Estructura i organització de la producció cinematogràfica. El cinema, fenomen industrial.
- 3.3. Els mitjans iconocinètics electrònics: història i tecnologia de la televisió. Estructura d'un estudi de televisió i fases de la producció de programes. El vídeo, apèndix televisiu. Tecnologia i llenguatge videogràfics. El llenguatge electrònic.
4. Didàctica i recursos audiovisuals:
  - 4.1 El retroprojector, el projector de cossos opacs i el projector de diapositives.
  - 4.2 El vídeo, eina d'observació, de pas i de creació.
  - 4.3 Noves tecnologies optoelectròniques i telemàtiques.

AVALUACIÓ:

Continuada a través de l'assistència activa a les classes, per mitjà de petits treballs que s'aniran proposant al llarg del curs i algunes proves parcials.

BIBLIOGRAFIA:

- Aparici, R.; García, A.; Valdívia, M. *La imagen*. Madrid: UNED, 1992.
- Dondis, D. A. *La sintaxis de la imagen*. Barcelona: Gustavo Gili, 1976.
- Ferrés, J.; Bartolomé, A.R. *El vídeo, enseñar vídeo, enseñar con el vídeo*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991.
- Font, D. *El poder de la imagen*. Barcelona: Salvat, 1981.
- Fontcuberta, J. *Fotografía: conceptos y procedimientos*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.
- Gubern, R. *Historia del cine*. 2 vols. Barcelona: Lumen, 1973.
- Gubern, R. *Mensajes icónicos en la cultura de masas*. Barcelona: Lumen, 1974.
- Gubern, R. *La mirada opulenta. Exploración de la iconosfera contemporánea*. 2a ed. Barcelona: Gustavo Gili, 1992.
- Mallas, S. *Vídeo y enseñanza*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 1985.
- Martínez Abadía, J. *Introducción a la tecnología audiovisual. Televisión, vídeo, radio*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1992.
- Pardo, J. R. *Esto es televisión*. Barcelona: Salvat, 1982.

- Pérez, M. *Diccionari dels mitjans audiovisuals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.
- Ramírez, J. A. *Medios de masas e historia del arte*. Madrid: Cátedra, 1976.
- Ratzke, D. *Manual de los nuevos medios. El impacto de las tecnologías en la comunicación del futuro*. Barcelona: Gustavo Gili, 1986.
- Roda, F. J.; Beltran, R. *Información y comunicación, los medios y su aplicación didáctica*. Barcelona: Gustavo Gili, 1988.
- Romaguera, J. et al. *El cinema a l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Soler, L. *La televisión, una metodología para su aprendizaje*. Barcelona. Gustavo Gili, 1988.
- Sougez, M. L. *Historia de la fotografía*. 4a. ed. Madrid: Cátedra, 1991.

6.1.10. Llengua I

PROFESSORS: Teresa PUNTÍ i JUBANY
Josep TIÓ i CASACUBERTA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Reflexionar sobre el fet lingüístic i analitzar-lo com a mitjà d'expressió, de comunicació i d'aprenentatge personal, com a element identificador i cohesionador de la nació i com a instrument professional de tots els docents.

CONTINGUTS:

1. Escola i aprenentatge de la llengua: visió general.
2. Aspectes psicolingüístics, sociolingüístics i organitzatius de l'ensenyament escolar de la llengua : aprenentatge natural i escolar de la L1 i de la L2; la immersió lingüística; ensenyament i aprenentatge del castellà i de les llengües estrangeres.
3. Descripció contrastiva dels sistemes fonètic, morfosintàctic i lexicosemàntic del català i del castellà.
4. El model de llengua per a l'ensenyament: els diversos registres orals i escrits. La norma. La variació lingüística. La interferència. Anàlisi d'errors.
5. Programació general de l'àrea de llengua segons l'ordenació curricular de la reforma: ús i comunicació lingüístics/treball sistemàtic de llengua. Les quatre habilitats lingüístiques de comprendre i expressar-se oralment i per escrit.
6. Els apartats que articulen l'estudi de la llengua: fonètica i fonologia, morfologia, sintaxi, lèxic, semàntica... Terminologia específica de l'àrea.
7. Les eines bàsiques per al mestre en el treball de llengua: el folklore, els repertoris de recursos orals i escrits, els aparells audiovisuals i informàtics, els llibres de text, les gramàtiques, els diccionaris i els vocabularis, les revistes especialitzades, etc.

TREBALLS, PROVES I AVALUACIÓ:

Tenint en compte que els programes de llengua de Magisteri són eminentment de didàctica (és a dir, que tenen com a objectiu ensenyar els futurs mestres a ense-

nyar), cal suposar en els alumnes un domini complet de totes les estructures de la llengua, sobre les quals reposen les reflexions i les tècniques didàctiques que són l'objectiu del programa. Per aquesta raó es faran proves de normativa durant el curs; haver superat aquestes proves és un requisit indispensable per a poder ser avaluat d'aquesta assignatura.

L'avaluació de la matèria es farà tenint en compte el conjunt de notes de les activitats de classe.

BIBLIOGRAFIA:

Actes del 2n simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants, 2 vols. Vic: Eumo Editorial, 1991-1992.

Artigal, J. M. *La immersió a Catalunya*, 1a ed. Vic: Eumo Editorial, 1989.

Disseny curricular. Ensenyament Primari. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1990.

Escola catalana, XXV, novembre 1992, n. 274 (Monografia dedicada a la immersió).

López del Castillo, Ll. *Llengua standard i nivells de llenguatge*, 1a ed. Barcelona: Laia, 1976.

Tió J. *L'ensenyament del català a no-catalanoparlants*. Vic: Eumo Editorial, 1981.

6.1.11. Pràctiques I

PROFESSORS: Isabel CARRILLO i FLORES
Núria SIMÓ i GIL

COORDINACIÓ DE PRÀCTIQUES: Provi DAUFÍ i MORESO

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 3,5 crèdits.

L'assignatura de Pràctiques I és una part del *Practicum* total que realitzarà l'estudiant al llarg dels estudis de Mestre. Aquesta primera part es configura com a una introducció a la realitat escolar en un centre d'Educació Infantil.

TEMPORALITZACIÓ:

Els alumnes assisteixen a un centre escolar durant dues setmanes, matí i tarda, del mes de febrer.

ACTIVITATS:

El treball que s'ha de realitzar a Pràctiques I serà dirigit pel professor de Didàctica General, amb la qual cosa es posaran en contacte els aspectes teoricopràctics d'aquesta assignatura amb les Pràctiques a l'escola. En aquest primer període d'estada en un centre escolar, la tasca de l'estudiant serà fonamentalment utilitzar instruments d'observació (diari, fitxes...) per a recollir dades sobre els grups d'alumnes i les diverses activitats escolars, dades que posteriorment seran analitzades i aprofundides amb la resta de companys del grup en el marc de l'assignatura de Didàctica General. Amb la recollida de dades i el seu comentari caldrà elaborar una Memòria de Pràctiques que l'estudiant ha de presentar seguint els criteris que donarà el professor o professora corresponent.

CICLES I ESCOLA ON FER LES PRÀCTIQUES:

Lloc: Escola proposada per l'alumne, d'acord amb la Coordinació de Pràctiques.

Nivell: Els alumnes d'Educació Primària realitzaran les pràctiques a parvulari (P3, P4 i P5).

AVALUACIÓ:

El responsable de l'avaluació d'aquesta assignatura és la professora de Didàctica General, que fonamentarà la seva avaluació en la Memòria de Pràctiques, en les activitats realitzades a classe entorn de les Pràctiques i en els possibles comentaris que l'escola de Pràctiques li pugui fer arribar.

Compartir la nova hostaleria.

La cadena NH Hoteles renova amb una filosofia moderna i diferent la tradició hotelera amb un servei integral, d'acord amb els nous temps.

HOTEL CIUTAT DE VIC
★ ★ ★

Ofereix els seus serveis de salons per a convencions i reunions de treball, banquets, servei de restaurant amb menú i carta

OBERT TOTA LA SETMANA

Passatge Mastrot, s.n.
Tel. 93 889 25 51 - Fax 93 889 14 47
08500 Vic

2n Curs

6.1.12. Llengua II

PROFESSORA: Assumpta FARGAS i RIERA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 9 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

L'assignatura està orientada a descriure des d'una perspectiva actual les habilitats d'escoltar, parlar, llegir i escriure com a punt de partida per a reflexionar sobre el tractament que han de tenir a l'escola en el marc d'un ensenyament comunicatiu de la llengua.

OBJECTIUS:

Els objectius bàsics del curs són, per una banda, dotar els alumnes dels elements teòrics bàsics que els permetin entendre i prendre consciència de la complexitat de les quatre habilitats lingüístiques i, per una altra banda, proporcionar-los criteris i estratègies adequades per al seu ensenyament-aprenentatge a l'escola.

CONTINGUTS:

1. L'enfocament comunicatiu de la llengua:

- 1.1. Ús i comunicació. Els eixos del treball de llengua: les habilitats lingüístiques i el treball sistemàtic. El disseny curricular.
- 1.2. La lingüística del text com a marc teòric per a l'ensenyament-aprenentatge de la llengua. Els tipus de text. Característiques del text: adequació, cohesió i coherència.

2. Les habilitats perceptives:

- 2.1. Característiques de la llengua oral i de la llengua escrita. Trets específics i trets comuns.
- 2.2. La comprensió oral a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
- 2.3. El procés lector i les habilitats implicades en la lectura. La comprensió lectora. El treball de lectura a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.

3. Les habilitats productives:
  - 3.1. L'expressió oral a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
  - 3.2. El procés de composició escrita i les habilitats implicades en l'escriptura. El treball d'expressió escrita a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
4. Recursos per al treball de llengua:
  - 4.1. Punts de partida per al treball de llengua a l'escola: textos orals i escrits de tipologia diversa, imatges, situacions comunicatives, etc. Explotació i limitacions.
  - 4.2. Els diferents tipus d'activitats: d'aprenentatge i d'avaluació, orals i escrites, perceptives i productives, obertes i tancades, inductives i deductives, individuals i col·lectives.
  - 4.3. Les seqüències didàctiques, el treball per projectes, els tallers de llengua.

AVALUACIÓ:

El programa de l'assignatura es portarà a terme mitjançant l'exposició dels diferents temes per part del professor a classe i la participació dels alumnes a través de la realització i posterior discussió d'exercicis puntuals així com de lectures d'articles diversos.

Caldrà també la lectura de dues monografies i la realització de dos breus treballs escrits. Les característiques de cada treball així com el calendari de realització es concretaran a l'inici de curs.

Hi haurà dues proves parcials, una en acabar el primer quadrimestre i l'altra a finals del segon.

L'examen final, al mes de juny, podrà representar, per als qui vulguin, una recuperació de la primera prova, de la segona o de totes dues.

No hi haurà proves específiques de normativa. Qualsevol prova, exercici o treball que presenti dificultats en aquest sentit no podrà ser avaluat de contingut (el límit màxim d'errors és deu, incloses les reiteracions d'un mateix error i amb independència de la llargada dels escrits).

La nota final de curs serà la mitjana de les dues proves, dels dos treballs i del con-

junt de qualificacions derivades dels exercicis puntuals fets a classe o a casa, de les lectures i de la participació de l'alumne a classe. Perquè aquesta mitjana es pugui fer cal que cadascun dels cinc elements tingui, com a mínim, un aprovat.

BIBLIOGRAFIA:

- Articles n 2* (Projectes per aprendre llengua). Barcelona: Graó, 1994.
- Articles n 4* (La diversitat discursiva). Barcelona: Graó, 1995.
- Articles n 5* (Construir el discurs escrit). Barcelona: Graó, 1995.
- Articles n 6* (La interacció verbal). Barcelona: Graó, 1996.
- Articles n 7* (La comprensió lectora). Barcelona: Graó, 1996.
- Badia, D.; Vilà, M. *Jocs d'expressió oral i escrita*. Vic: Eumo Editorial, 1984.
- Badia, D.; Vilà, M. *Contes per fer i refer*. Barcelona: Graó, 1985.
- Bigas, M. et al. *Jocs de llenguatge: jocs d'expressió*. Barcelona: Teide, 1985.
- Bassols, M. i Torrent, A. *Models textuais*. Vic: Eumo Editorial, 1996.
- Camps, A. (ed.) *Text i ensenyament*. Barcelona: Barcanova, 1990.
- Camps, A. *L'ensenyament de la composició escrita*. Barcelona: Barcanova, 1994.
- Camps, A. (coord.) *Context i aprenentatge de la llengua escrita*. Barcelona: Barcanova, 1994.
- Cassany, D. *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó, 1993.
- Cassany, D. *Descriure escriure*. Barcelona: Empúries, 1987.
- Cassany, D. *La correcció del treball escrit*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Cassany, D.; Sanz, G. *44 exercicis per a un curs d'expressió escrita*. Barcelona: Graó, 1991.
- Cassany, D. et al. *Escriure I, II i III*. Barcelona: Cruïlla, 1990.
- Cassany, D. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Cassany, D. *Reparar l'escriptura*. Barcelona: Graó, 1993.
- Castellà, J. M. *De la frase al text*. Barcelona: Empúries, 1992.
- Colomer, T. (ed.) *Ajudar a llegir*. Barcelona: Barcanova, 1992.
- Colomer, T.; Camps, A. *Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre*. Barcelona: Ed. 62, 1991.
- Cor, M. P. *Escriure bé*. Barcelona: Edicions 62, 1996.
- Cuenca, M.J. *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem, 1992.
- Díaz, E. i altres. *Llegir per aprendre*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

- Graves, D. *Didáctica de la escritura*. Madrid: MEC/Morata.
- Disseny curricular. Ensenyament primari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Jolibert, J. *Formar infants productors de textos*. Barcelona: Graó, 1992.
- Serfaini, M.T. *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Solé, I. *Estratègies de lectura*. Barcelona: Graó, 1992.
- Sunyol, V. *Màquines per a escriure*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Tolchinsky, L. *Aprendizaje del lenguaje escrito*. Barcelona: Anthropos, 1993.
- Vilà, N.; Vilà, M. *Joc de ploma*. Barcelona: Graó, 1988.
- Vilà, N. *Tècniques d'expressió escrita. Cicles inicial i mitjà*. Barcelona: Dossiers Rosa Sensat, 36, 1987.
- Vilà, N. *La diversitat de la llengua escrita: usos i funcions*. Barcelona: Dossiers Rosa Sensat, 42, 1990.

6.1.13. La Matemàtica en l'Educació Primària

PROFESSOR: Pau CASAÑAS i XURIACH

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 8 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

Formen l'assignatura 4 crèdits teòrics i 4 de pràctics. La matèria s'agrupa en diversos blocs temàtics, segons els continguts de conceptes. Aquests blocs es treballen seqüencialment al llarg del curs. Cada bloc es treballa en tres fases: a la primera es veuen els continguts teòrics, fins als nivells establerts, a la segona s'analitzen procediments, conceptes i actituds que cal treballar a Primària i objectius que s'han d'assolir, a la tercera es veu en quin moment de l'ensenyament primari es treballen i per què (dificultat, requisits previs, connexions amb altres continguts...). Es contemplarà la possibilitat de treballar temes interdisciplinaris amb les assignatures de Ciències Naturals i Socials.

OBJECTIUS:

1. Aconseguir un domini dels continguts teòrics de les Matemàtiques que formen part del Currículum d'Educació Primària fins al nivell que ha de tenir un mestre d'ensenyament primari.
2. Adquirir un coneixement complet de l'àrea de Matemàtica del Disseny Curricular d'Educació Primària, pel que fa als dos primers nivells de concreció.
3. Assimilar les nocions bàsiques de Didàctica de la Matemàtica.

CONTINGUTS:

1. Nombres naturals:
  - 1.1. Aspectes conceptuals. Nombre cardinal i ordinal. Sistemes de numeració.
  - 1.2. Operacions: algorismes i propietats.
  - 1.3. Potències.
  - 1.4. Descomposicions i càlculs.
  - 1.5. Divisibilitat.
2. Nombres fraccionaris:
  - 2.1. Aspectes conceptuals.

- 2.2. Interpretacions d'una fracció.
- 2.3. Operacions amb fraccions.
3. Nombres decimals:
  - 3.1. Aspectes conceptuals.
  - 3.2. Conversió de decimal a fracció i viceversa.
  - 3.3. Operacions.
4. Treball amb nombres negatius.
5. Estadística:
  - 5.1. Els principals paràmetres estadístics.
  - 5.2. Gràfiques, taules i diagrames.
  - 5.3. Elaboració i interpretació.
6. Probabilitat:
  - 6.1. Aspectes conceptuals.
  - 6.2. Els experiments aleatoris.
  - 6.3. Expressió de la probabilitat.
7. Combinatòria.
8. Magnitud i mesura:
  - 8.1. Aspectes conceptuals.
  - 8.2. Tècniques de mesura, expressió i tractament de l'error.
  - 8.3. Sistemes de mesures regulars i irregulars. El Sistema Mètric Decimal.
9. Proporcionalitat numèrica i geomètrica.
10. Figures i relacions geomètriques:
  - 10.1. Figures en 1,2 i 3 dimensions i els seus elements.
  - 10.2. Classificacions de figures geomètriques.
  - 10.3. Obtenció de figures equivalents.
  - 10.4. Transformacions: simetries, translacions i girs.

AVALUACIÓ:

Es lliuraran 3 treballs, escalonats al llarg del curs (un el 1r quadrimestre i dos el segon), que representen un 20% de la nota final.

També es faran dues proves escrites parcials i individuals alliberadores de matèria, al final de cada quadrimestre. A la convocatòria de juny només caldrà examinar-se dels parcials que no s'hagin superat. A la convocatòria de setembre, en qualsevol cas caldrà examinar-se de tota l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura, cal superar els dos parcials, que representen un 80% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Boyer, C. *Historia de las Matemáticas*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
- Briales, F.; Gimenez, M. *Matemática Viva*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Canals, M.A. *El càlcul mental i la calculadora*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Castelnuovo, E. *La Geometria*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Codina, R. *Fer Matemàtiques*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Diversos Autors, *Las Matemáticas sí cuentan Informe Cockroft*. Madrid: Publicaciones MEC, 1985.
- Diversos autors. *Breu viatge al món de la Matemàtica*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1983.
- Disseny Curricular. Ensenyament Primari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Fisher, R.; i Vince, A. *Investigando las Matemáticas*. Madrid: Akal, 1990.
- Gimenez, J.; Gironde, T. *Càlcul a l'escola*. Barcelona: Graó, 1990.
- Grup Almosta. *Més de 7 materials per a l'aprenentatge de la Matemàtica*. Barcelona: Rosa Sensat, 1988.
- Grup Zero. *La mesura i els nombres*. Barcelona: Vicens Vives, 1985.
- Grup Zero. *Retrobem el món de la Geometria. Geometria elemental I*. Barcelona: ICE UAB, 1983.
- Grup Zero Barcelona. *Els nombres enters*. Barcelona: ICE UAB, 1980.
- Grupo Cero Valencia. *És possible*. València: ICE Universitat de València, 1983.
- Grupo Cero Valencia. *De 12 a 16. Un proyecto de Currículum de Matemáticas*. València: Mestral Libros, 1987.
- Holmes, P. *L'estadística en el vostre món*. Barcelona: ICE UAB, 1991.
- Santaló, L. *L'educació Matemàtica Avui*. Barcelona: Teide, 1975.

6.1.14. Ciències Socials i la seva Didàctica

PROFESSOR: Jacint TORRENTS i BUXÓ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 8 crèdits.

OBJECTIUS:

L'assignatura es proposa donar les bases per entendre, treballar i aplicar el disseny curricular base per a l'«Àrea de coneixement del medi. El medi social i cultural» de l'Educació Primària, donant els coneixements teòrics bàsics que permetin analitzar el món actual per poder establir els fonaments necessaris per interpretar altres espais geogràfics i/o temps històrics.

Al costat d'aquests coneixements s'estudiaran propostes didàctiques a partir del model curricular prescriptiu que s'assenyala per a l'Educació Primària pel que fa al medi social, partint de l'anàlisi de l'espai i del temps com a eixos centrals.

CONTINGUTS:

1. La pròpia identitat: situació en l'espai i el temps.
2. El medi físic i els sistemes humans.
3. El medi social, econòmic i polític.
4. El medi cultural.
5. El medi històric.
6. Obtenció, processament i expressió de la informació.
7. El treball de valors, actituds, hàbits i normes en ciències socials.
8. Principals nusos integradors de les ciències socials: causalitat, relativitat, diversitat...
9. L'avaluació en ciències socials.
10. Les teories de l'aprenentatge en l'ensenyament de les ciències socials.
11. El tractament dels eixos transversals en ciències socials.

METODOLOGIA:

Els 5 primers temes es desenvoluparan de forma esquemàtica i aplicada partint de les directrius que es desprenen del disseny curricular, assenyalant els nusos conceptuals fonamentals i fent una atenció especial a la seqüenciació de continguts per nivells educatius.

La resta de temes es tractaran en relació a aquests primers, de forma alternada i amb l'objectiu d'integrar de manera aplicada els seus plantejaments a aquests continguts curriculars.

Hi haurà un dossier de textos de lectura obligatòria.

Es realitzaran diverses sortides de curta durada i una sortida de tres o quatre dies en dates que es definiran a l'inici del curs.

AVALUACIÓ:

Un examen parcial al mes de novembre i un examen final al mes de juny.

Treballs realitzats en grups de 2:

a) Programació d'unitats didàctiques (15%).

b) Proposta per a l'«Aula de coneixement del medi» (10%).

Es tindrà en compte l'assistència a les classes i la participació en debats a l'aula.

BIBLIOGRAFIA:

- Actes I Simposi sobre l'ensenyament de les ciències socials.* Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Actes II Simposi sobre l'ensenyament de les ciències socials.* Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Bale, J. *Didáctica de la geografía en la escuela primaria.* Madrid: MEC / Morata, 1989.
- Biosca, G. i Clavijo, C. *Cambio y diversidad en el mundo contemporáneo.* Barcelona: Graó, 1993.
- Calaf, R. *L'ensenyament de la geografia a l'escola.* Barcelona: Barcanova, 1990.
- Calaf, R. *Didáctica de las ciencias sociales: didáctica de la historia.* Barcelona: Oikos-Tau, 1994.
- Cano, M.I. i Lledó, A. *Espacio, comunicación y aprendizaje.* Sevilla: Diada Editores, 1990.
- Carmen (del), Ll. M. *Investigació del medi i aprenentatge.* Barcelona: Graó, 1988.
- Carretero, M.; Pozo, J. I.; Asensio, M. (comp.). *La enseñanza de las ciencias sociales.* Madrid: Visor, 1989.
- Comes, P. *Coneixement intuïtiu i noves tècniques demogràfiques.* Barcelona: Barcanova, 1990.
- Curriculum: Educació primària.* Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1992.
- Didáctica de las ciencias sociales.* Barcelona: Paidós Ibérica, 1994

- Enseñar Geografía: De la teoría a la práctica.* Madrid: Sintaxis, 1996.
- Graves, N. *La enseñanza de la geografía.* Madrid: Aprendizaje Visor, 1985.
- Hernández, F. X. *Ensenyar història de Catalunya.* Barcelona: Graó, 1990.
- L'alimentació mediterrània.* Barcelona: Proa, 1996.
- Ossanna, E. O.; Bargellini, E. M.; Laurino, E. S. *El material didáctico en la enseñanza de la historia.* Buenos Aires: El Ateneo, 1987.
- Peters, A. *La nueva cartografía.* Barcelona: Vicens Vives, 1992.
- Pluckrose, H. *Enseñanza y aprendizaje de la historia.* Madrid: MEC / Morata, 1993.
- Pozo, I. *El niño y la historia.* Madrid: MEC, 1985.
- Sánchez, T. *Propuestas de secuencia. Conocimiento del medio.* Madrid: Escuela Española / MEC, 1992.
- Tann, C. S. *Diseño y desarrollo de unidades didácticas en la escuela primaria.* Madrid: MEC / Morata, 1990.
- Trepal, C.A. *Procedimientos en historia.* Barcelona: Graó, 1995.
- Zabala, A. (coord.) *Com treballar els continguts procedimentals a l'aula.* Barcelona: Graó, 1996.
- L'estadística en el vostre món.* 4 volum, Barcelona: ICE de la UAB, 1996.
- 17 jocs d'estratègia i simulació.* Barcelona: Guix (Instruments n. 9), 1992.

Revistes

S'utilitzaran diversos articles a concretar durant el curs de les revistes: *Acción educativa, Aula de Innovación Educativa, Boletín de didáctica de las ciencias sociales, Cuadernos de Pedagogía, Documentos d'anàlisi geogràfica, Educación y biblioteca, Escola catalana, Guix, Iber, Infancia y aprendizaje, L'Avenç, Perspectiva escolar.*

6.1.15. Ciències Naturals i la seva Didàctica

PROFESSORS: Jordi MARTÍ i FEIXAS
Sebastià RIERA i CUSÍ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 8 crèdits.

OBJECTIUS:

Donar les bases teòriques, pràctiques i didàctiques que serveixin al futur mestre per potenciar la capacitat d'observació innata dels alumnes de Primària i facilitar la identificació i el coneixement dels components del medi natural i la interpretació dels fenòmens naturals de l'entorn immediat dels alumnes, tot fomentant una actitud de respecte i de responsabilitat envers el medi natural.

PROGRAMA:

1. L'ecosistema:
  - 1.1. Medi físic:
    - 1.1.1. Adaptacions dels organismes al medi.
  - 1.2. Medi biològic:
    - 1.2.1. Biodiversitat.
    - 1.2.2. Relacions intra i interespecífiques.
  - 1.3. Cicle de la matèria i de l'energia.
2. La diversitat dels organismes vius:
  - 2.1. La teoria dels cinc regnes.
3. Moneres, protoctistes i fongs:
  - 3.1. La lupa binocular i el microscopi.
  - 3.2. Fongs i bolets. Criteris de reconeixement pràctic.
4. El món vegetal:
  - 4.1. Morfologia vegetal.
  - 4.2. Fisiologia vegetal. Metabolisme i reproducció.
  - 4.3. Els elements del paisatge vegetal: geografia botànica. La vegetació de Catalunya.
  - 4.4. Criteris de reconeixement pràctic de les espècies més representatives dels diferents estats de vegetació.
5. El món animal:
  - 5.1. Característiques generals dels grans grups taxonòmics.

- 5.2. Conceptes bàsics de fisiologia animal.
- 5.3. Observació directa i indirecta d'organismes vius.
- 5.4. Muntatge d'una ecoteca escolar.
- 6. El cos humà:
  - 6.1. Funcions, aparells i òrgans.
  - 6.2. Esquelet, locomoció i relació.
  - 6.3. Nutrició i metabolisme: respiració, circulació i excreció.
  - 6.4. El medi intern. Regulació humeral i sistema immunitari.
  - 6.5. El sistema nerviós.
  - 6.6. Reproducció i herència.
  - 6.7. Les tècniques d'estudi del cos humà.
- 7. Anatomia i fisiologia comparades:
  - 7.1. Dissecció d'òrgans.
- 8. Educació ambiental i escola.
- 9. Anàlisi de les ofertes educatives complementàries per a l'ensenyament de les ciències naturals: museus, escoles de la natura, ecomuseus, camps d'aprenentatge, granges-escola, etc.

METODOLOGIA:

Tot el temari del curs es desenvoluparà des d'una vessant fonamentalment pràctica tot incidint en aspectes didàctics de cada tema i analitzant en profunditat la seqüenciació de continguts per nivells educatius d'acord amb les línies generals del disseny curricular vigent a Catalunya. Els desenvolupaments conceptuals comportaran la valoració de l'impacte humà sobre l'entorn i de les claus de la conservació de la natura.

Aquesta metodologia implicarà diverses sortides de camp de durada curta i, si és possible, una sortida de tres o quatre dies al Pirineu Axial en dates que es definiran a l'inici del curs.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un parcial eliminatori de matèria, al mes de novembre i un examen final al mes de juny. La segona convocatòria es realitzarà durant la primera quinzena del mes de setembre.

Durant el curs es farà un treball individual que representarà un 30% de la qualificació de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Adams, R. Hooper, M. *La natura a les quatre estacions*. Barcelona: Teide, 1982.
- Amat, B. et al. *Un dels medis on viuen els éssers vius: l'aire*. Barcelona: ICE de l'UPC, 1989.
- Attenborough, D. *El planeta vivo*. Barcelona: Plaza i Janés, 1990.
- Biosfera*. Vol 1 a 11. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1993 - 1998.
- Bolets de Catalunya* (làmines). Barcelona: Societat Catalana de Micologia, 1983.
- Bolós, O. et al. *Flora manual dels PPCC*. Barcelona: Pòrtic, 1990.
- Bong, P. i P. Dahlström. *Huellas y señales de los animales de Europa*. Barcelona: Omega, 1975.
- Coneixement del medi natural: Actualització científica*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Coneixement del medi natural: Propostes didàctiques*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Diversos Autors. *Les... (dípteres, himenòpteres, coleòpteres...) de la France*. París: Baubee, 1976.
- Diversos Autors. *Natura, ús o abús*. Barcelona: Barcino, 1988.
- Folch, R. *La reginené dels països catalans*. Barcelona: Ketsís, 1981.
- Folch, R. *Compartir la natura*. Barcelona: Barcino, 1990.
- Història natural dels P.P.C.C.* Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986 - 1992.
- Lean, G.; Hinrichsen, D. *Atlas del medio ambiente*. Sevilla: Algaida, 1992.
- Maluquer, J. *Els ocelles de les terres catalanes*. Barcelona: Barcino, 1981.
- Margulis, L. Schwarts, K.V. *Cinc regnes*. Barcelona: Labor, 1985.
- Nogués, R. M. *L'observació dels vivents*. Bellaterra: UAB, 1987.
- Peterson; Mountfort; Hollon. *Guia dels ocells dels P.P.C.C. i d'Europa*. Barcelona: Omega, 1987.
- Pujade, J. *Guia dels insectes dels P.P.C.C.* Barcelona: Kapel, 1986.
- Ruiz-Olmo, J.; Aguilar, A. *Els grans mamífers de Catalunya i Andorra*. Barcelona: Lynx, 1995.
- Vigo, J. *L'alta muntanya catalana. Flora i vegetació*. Barcelona: Montblanch, 1976.
- Vigué, J. *El cos humà*. Barcelona: Parramon, 1994.
- Villeneuve, F. Desire, CH. *Zoologia*. Barcelona: Hora, 1982.
- Vives, M.V. *Els amfibis i els rèptils de Catalunya*. Barcelona, Ketsís, 1984.
- Weissmann, H. *Didàctica de la Ciències Naturales*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1993.

6.1.16. Psicologia Educativa

PROFESSORS: Manel Dionís COMAS i MONGAY
Àngel SERRA i JUBANY

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4'5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

L'objectiu general de l'assignatura és explorar un seguit de coneixements psicològics que ens ajudin a comprendre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Veure de quina manera podem fer servir les variables psicològiques per tal de millorar l'efectivitat del procés d'aprenentatge i de la intervenció educativa. També remarcar l'especial interès que els estudiants sàpiguen analitzar i intervenir, en la mesura que sigui possible, sobre els aspectes emocionals dels alumnes, dels mateixos mestres i dels pares.

CONTINGUTS:

1. Perspectives psicològiques generals de l'aprenentatge.
  - 1.1. Conductual.
  - 1.2. Cognitiva.
  - 1.3. Psicosocial.
  - 1.4. Psicoanalítica.
  - 1.5. Ecològica.
2. Factors i processos bàsics de l'aprenentatge escolar.
  - 2.1. Motivació.
  - 2.2. Emoció.
  - 2.3. Aprenentatge i intel·ligència.
  - 2.4. Personalitat.
  - 2.5. Pensament i llenguatge.
3. Continguts i processos d'aprenentatge.
  - 3.1. Processos cognitius.
    - 3.1.1. Significativitat i funcionalitat de l'aprenentatge.
    - 3.1.2. Aprenentatge significatiu i esquemes de coneixement.
    - 3.1.3. Interactivitat i aprenentatge.

3.2. Processos ambientals.

3.2.1. Aprenentatge cognitiu-social. Determinisme recíproc.

4. Aprenentatge escolar i relacions interpersonals: aspectes emocionals.

4.1. Anàlisi de la situació educativa: etapes 0-3, 3-6 i 6-12 anys.

4.1.1. Necessitats educatives dels infants (d'afectes, d'interacció, de por, etc.)

4.1.2. Necessitats dels pares.

4.1.3. Necessitats dels equips de mestres. Malestar docent, estrès.

4.2. Relacions de comunicació. Habilitats socials.

4.2.1. Nens-Pares-Mestres.

5. Aspectes pràctics de l'assignatura.

5.1. Representació de situacions educatives que requereixen habilitats de relació i comunicació: filmació, entrenament, discussió.

5.2. Anàlisi de situacions d'aprenentatge. Aspectes psicològics que intervien (per grups).

METODOLOGIA:

La metodologia de treball de l'assignatura combina els aspectes més conceptuals amb la reflexió grupal. També es porta a terme l'assaig de situacions per a l'aprenentatge de les habilitats socials.

AVALUACIÓ:

La prova d'avaluació constarà de dues parts:

a) contingut del temari de l'assignatura.

b) contingut d'un llibre de lectura obligatòria.

La nota final serà la mitjana dels resultats de les dues parts, sempre que totes dues estiguin aprovades.

LECTURES OBLIGATÒRIES:

Cada alumne/a haurà de llegir obligatòriament un llibre a escollir entre els següents:

Bornas, X. *Desenvolupament de l'autonomia personal*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

Lipman, M. *Filosofia a l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Rogers, C.R. *Libertad y creatividad en la educación*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1986.

Toro, J. *Mitos y errores educativos (castigo, sobreprotección...)*. Barcelona: Martínez Roca, 1981.

BIBLIOGRAFIA:

- Ausubel, Novak, H. *Psicología educativa (un punto de vista cognitivo)*. Mèxic: Trillas, 1983.
- Beltrán, J. *Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje*. Madrid: Síntesis, 1993.
- Beltrán, J.A.; Bermejo, V.; Prieto, M.D.; Vence, D. (eds.). *Intervención psicopedagógica*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Coll, C.; Martín, E.; Mauri, T. i altres. *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó, 1993.
- Garbers, S.; Garbers, M.; Spizman, R. *Portarse bien (soluciones prácticas para los problemas comunes de la infancia)*. Madrid: Medici, 1991.
- Good, T.L.; Brophy, J.E. *Psicología educacional*. Mèxic: Interamericana, 1983.
- Harris, P.L. *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza, 1992.
- Mayor, J. *Psicología de la educación*. Madrid: Anaya, 1985.
- Mayor, J.; Suegas, A.; González, J. *Estrategias metacognitivas. Aprender a aprender y aprender a pensar*. Madrid: Síntesis, 1993.
- Mendez, F.X.; Macia, D.; Oliveres, J. (eds.). *Intervención conductual en contextos comunitarios. I. Programas aplicados de prevención*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Michelson, L.; Sugai, D.P.; Wood, R.P.; Kazdin, A.E. *Habilidades sociales en la infancia (Evaluación y tratamiento)*. Barcelona: Martínez Roca, 1987.
- Orlich, D.C. i altres. *Técnicas de enseñanza*. Mèxic: Limusa/ Noriega editores, 1995.
- Salzberger-Wittenberg, I.; Henry, G.; Osborne, E. *L'experiència emocional d'ensenyar i aprendre*. Barcelona: Ed. 62, 1989.
- Tapia, J.A. *Motivación y aprendizaje en el aula*. Madrid: Santillana, 1991.
- Whimbey, A. *Decisiones para estimular el pensamiento crítico*. Mèxic: Limusa, 1995.
- Wolffolk, A.E.; McCune, L. *Psicología de la educación para profesores*. Madrid: Narcea, 1983.
- Zabala, A. *La práctica educativa*. Barcelona: Graó, 1995.

6.1.17. Pràctiques II

PROFESSORS TUTORS: Tots els professors de la Facultat d'Educació.

COORDINACIÓ DE PRÀCTIQUES: Provi DAUFÍ i MORESO

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 13,5 crèdits.

Les pràctiques en el segon any del currículum de Mestre estan concebudes fonamentalment per a aprofundir en el coneixement de la institució del centre escolar, per a analitzar la dinàmica del grup-classe al si de l'aula i per exercitar-se en la confecció de propostes curriculars. Així mateix, es comencen a plantejar aspestes relacionats amb l'especialitat de l'estudiant que es reforçaran en les pràctiques del tercer any.

TEMPORALITZACIÓ:

Els alumnes assisteixin a un centre escolar durant un període intensiu, matí i tarda, de finals de novembre a primers de febrer.

ACTIVITATS:

Durant les pràctiques l'estudiant ha d'actuar com a ajudant o col·laborador del mestre/a en la conducció del grup-classe, encarregant-se de totes aquelles activitats que d'acord amb ell/a puguin dur a terme. És important que l'estudiant es responsabilitzi d'alguns aspectes del treball escolar de manera que es vagi introduint de manera activa en tot el que suposa fer de mestre. És indispensable per tant, que l'estudiant tingui una activitat participativa i receptiva als suggeriments dels mestres de cara a l'aprofitament màxim de les pràctiques. També és aconsellable l'assistència a les activitats que l'escola realitza; des de les més habituals per al funcionament del centre (reunions de cicle, claustres...), fins a sortides, festes i activitats extraescolars, sempre que l'escola hi estigui d'acord. És indispensable la puntualitat a l'escola.

A més de l'actuació com a practicant, una altra part fonamental de l'activitat és la memòria de pràctiques que l'estudiant haurà de redactar. És la reflexió escrita, l'aprofundiment formalitzat en un treball del que ha estat la pràctica en una esco-

la. La memòria ha d'incloure els següents apartats:

- Valoració de les pràctiques.
- Anàlisi institucional.
- Estudi del grup-classe i valoració global del cicle al qual pertany.
- Descripció i valoració d'una unitat de treball conduïda pel practicant.

La confecció de la memòria ha de seguir els criteris i normes habituals en la redacció de treballs.

CICLES I ESCOLA ON FER LES PRÀCTIQUES:

Lloc: La Facultat d'Educació disposa d'una xarxa d'escoles col·laboradores. Des de la Coordinació de Pràctiques es distribueixen les escoles seguint el criteri de residència habitual de l'alumne sempre que sigui possible.

Nivell: Els alumnes d'Educació Primària realitzaran les pràctiques a Primària (de 1r a 6è).

Així mateix els alumnes podran realitzar les pràctiques II en una escola rural amb un pla de treball relacionat amb l'assignatura Seminari d'Escola Rural.

En casos específics i personalitzats es podran fer les pràctiques en altres centres educatius no previstos.

AVALUACIÓ:

Per als estudiants les pràctiques de segon curs comporten:

1. Assistència a l'escola durant el període intensiu establert.
2. Assistència a claustres, reunions de cicles i departaments, sempre i quan l'escola ho vulgui.
3. Entrevistes amb el professor-tutor.
4. Assistència a les sessions de formació de pràctiques.
5. Presentació de la memòria de pràctiques dins el termini acordat (i del diari de pràctiques si el professor-tutor el demana).

La nota final de la valoració de les pràctiques serà posada pel professor-tutor de la Facultat d'Educació a partir de:

- Informe positiu del mestre-tutor confirmat en l'entrevista i visita a l'escola.
- Intercanvi d'informació i entrevistes amb el propi estudiant.
- Qualitat de la memòria de pràctiques en tots els seus apartats.

BIBLIOGRAFIA

- Antúnez, S.; Del Carmen, L. M.; Imbernon, F.; Parcerisa, A.; Zabala, A. *Del projecte educatiu a la programació d'aula. El què, el quan i el com dels instruments de la planificació didàctica*. Barcelona: Graó, 1991.
- Boix, R. *Estrategias y recursos didácticos en la escuela rural*. Barcelona: Graó, 1995.
- Coll, C. et al. *Los contenidos en la reforma. Enseñanzas y aprendizaje de conceptos, procedimientos y actitudes*. Madrid: Aula XXI, 1992.
- Del Carmen, L.M. *La planificación de ciclo i curs*. Barcelona: ICE-GRAÓ, 1993.
- Domínguez, G. «Apología del diario escolar». *Cuadernos de Pedagogía*. 256, pp. 20-24.
- Franch, J.; Pèlach, J. *Construir un projecte d'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986. col·lecció Interseccions, 3.
- Franch; Darder; Coll; Pèlach; *El grup-classe: Un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Gómez, J.; Navarro, P.; Vázquez, F. «Diari escolar». *Guix*, 187, pp. 59-61.
- González; Latorre; *El mestre investigador*. Barcelona: Graó, 1987.
- Mauri; Valls; Gómez; *Els continguts escolars. El tractament del currículum*. Barcelona: Graó, 1992. Col·lecció MIE.
- Torrents, M. *Aprendre a ensenyar a aprendre*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Zabala, A. *La pràctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó, 1995.

6.1.18. Sociologia de l'Educació

PROFESSORS: Jaume CARBONELL i SEBARROJA
Xavier RAMBLA i MARIGOT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

La realitat social ha anat configurant al llarg dels temps els sistemes educatius, les institucions educatives, els mètodes, les estratègies didàctiques, els sistemes d'avaluació i la mateixa concepció de l'infant, el mestre, l'alumne, etc.

Per tant, des d'aquesta assignatura s'analitzarà l'escola com una institució que forma part d'una realitat social més àmplia que, al seu torn, afecta directament la vida de mestres i alumnes i el propi funcionament de l'activitat escolar.

Des de la Sociologia de l'educació pretenem que es reconeguin els fenòmens socials que envolten el procés d'ensenyament-aprenentatge per tal que el futur mestre pugui valorar i intervenir educativament tenint en compte tota la problemàtica social que condiciona en un sentit o en un altre la vida i l'activitat dels alumnes i dels propis docents.

CONTINGUTS:

1. La infància ahir i avui.
2. Funcions socials de l'escola.
3. Educació i treball.
4. Educació ètica i qualitat de vida.
5. Interculturalisme.
6. Educació sexista i coeducació.
7. Organització del poder i interacció a l'escola.
8. El fracàs escolar.
9. El mestre i la mestra.
10. Les reformes educatives.

METODOLOGIA:

1. Exposicions introductòries de cada tema per part del professor.
2. Comentari individual i col·lectiu de vídeos i textos.

3. Vocabulari de conceptes-clau.
4. Debats a classe sobre qüestions polèmiques.
5. Plantejament de dilemes i interrogants.
6. Anàlisi del tractament de l'educació als mitjans de comunicació.
7. Petita recerca de camp sobre algun aspecte del temari.
8. Anàlisi de les pràctiques a l'escola des del punt de vista sociològic.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà a partir de:

- a) Treball de grup sobre algun aspecte del temari. El treball haurà d'incloure una part teóricoconceptual i un petit treball de camp.
- b) Confecció d'un dossier de premsa a partir de notícies socioeducatives.
- c) Prova escrita sobre els continguts del temari de l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cadascun dels controls: treball en grup, dossier de premsa i prova final. A l'inici del quadrimestre es donaran les instruccions i normes corresponents per a la realització dels treballs.

BIBLIOGRAFIA:

- Ball, S. J. *La micropolítica de la escuela. Hacia una teoría de la organización escolar*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1989.
- Bourdieu, P.; Passeron, J. C. *La reproducción*. Barcelona: Laia, 1977.
- Brullet, C.; Subirats, M. *Rosa y Azul. La transmisión de los géneros en la escuela mixta*. Madrid: Ministerio de Cultura, Instituto de la Mujer, 1988.
- Carbonell, J. *L'Escola entre la utopia i la realitat: 10 Lliçons de Sociologia de l'Educació*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Dewey, J. *Democràcia i escola*. Vic: Eumo Editorial/ Diputació de Barcelona, 1985.
- Esteve, J. M. *El malestar docente*. Barcelona: Laia, 1987.
- Fernández Enguita, M. *La cara oculta de la escuela. Educación y trabajo en el capitalismo*. Madrid: Siglo XXI, 1990.
- Franch, J.; Pèlach, J. *Construir un projecte d'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Hannoun, H. *Els ghettos de l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Husén, T. *Nuevo análisis de la sociedad del aprendizaje*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1988.

Lesourne, J. *Educación y sociedad. Los desafíos del año 2000*. Barcelona: Gedisa, 1993.

Lundgren, U. P. *Teoría del currículum y escolarización*. Madrid: Morata, 1992.

Monés, J. *L'escola a Catalunya sota el franquisme*. Barcelona: Rosa Sensat/Ed. 62, 1981.

Perrenaud, Ph. *La construcción del éxito y del fracaso escolar. Hacia un análisis del éxito, del fracaso i de las desigualdades como realidades construidas por el sistema escolar*. Madrid: Morata-Paideia, 1990.

Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Rojas Marcos, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1995.

Santos Guerra, M.A. *Entre bastidores. El lado oculto de la organización escolar*. Málaga: Aljibe, 1994.

Torres, J. *El currículum oculto*. Madrid: Morata, 1992.

Consell Comarcal

d'Osona

Pla Estratègic
Econòmic i Social
Osona XXI

Edifici El Sucre,
Carrer de Ramon d'Abadal i de Vinyals
núm. 5, 3a planta. 08500 Vic
Tel. 93 883 22 12. Fax 93 889 56 32

6.1.19. Aproximació al Fenomen Artístic

PROFESSOR: Arnau VERNIS i LLAMBIAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

L'assignatura vol proporcionar als futurs mestres uns coneixements mínims dels valors culturals i humanístics del fet de la creació artística, tant en el decurs de la història com en el moment actual, tenint en compte que l'aprenentatge i la seva pràctica com a llenguatge en el marc educatiu és allò que ajudarà a un major desenvolupament en la formació humana.

CONTINGUTS:

1. L'expressió plàstica:

1.1. La iconografia, document de totes les cultures.

1.2. La representació: necessitat, realitat i condicionaments. Dibuix, pintura i escultura (línia, color, volum).

2. La pintura al llarg del temps. Influència de la pintura en la vida social.

3. El fet pictòric en les diferents etapes de la cultura i la civilització occidentals.

4. La pintura a partir del Romanticisme.

5. Introducció a la pintura moderna. De l'Impressionisme a la pintura d'avui, fent èmfasi en l'evolució:

5.1. Ismes. Classificació. Conceptes: impressionisme, expressionisme, surrealisme, cubisme, abstracció, informalisme...

5.2. Condicionaments en el desenvolupament del fet pictòric: la industrialització i la psicoanàlisi.

5.3. El fet pictòric avui.

5.4. La representació. Memòria i realitat. Elements d'estudi i de coneixement.

5.5. La representació, element de comunicació.

5.6. L'experimentació estètica. Llenguatge.

5.7. El disseny industrial. Interrelació de les arts.

6. La pintura com a mitjà de comunicació:

6.1. Capacitat d'introspecció. Permeabilitat de l'entorn.

- 6.2. Coneixement i ús dels elements que configuren el llenguatge visual (en la plàstica).
  - 6.3. Les arts plàstiques: pràctica i contemplació. Intensitat i profunditat de vivències interiors.
  - 6.4. Capacitat de materialització. Contemplació: actitud activa i passiva. Fitxa de treball.
7. Tallers de pintura, dibuix i modelat.

AVALUACIÓ:

A partir de la mitjana de la nota obtinguda per cada un dels treballs realitzats en els tallers, més la nota d'un petit treball de recerca en grup a proposta del professor.

BIBLIOGRAFIA:

- Argan, G. C. *El arte moderno*. Madrid: Akal, 1991.
- Dondis, D.A. *La sintaxi de la imatge*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.
- Fabris, G. *Color (Proyecto y estética en las artes gráficas)*. Madrid: Ediciones Don Bosco, 1979.
- Frederiksen, N. *Libros del Arlequín*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1986.
- Maltese, C. *Las técnicas artísticas*. Madrid: Cátedra, 1980.
- Munari, B. *Diseño y comunicación visual*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.
- Panofski, E. *Estudios sobre iconología*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
- Pedrola, A. *Materials-procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Barcanova, 1990.
- Read, H. *Historia de la pintura moderna*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1984.
- Rudolf, A. *Arte y percepción visual*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
- Russ, S. *Tratado de serigrafía artística*. Barcelona: Blume, 1972.

6.1.20. Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial

PROFESSOR: Pere PUJOLÀS i MASET

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 9 crèdits.

OBJECTIUS:

- a. Conèixer els aspectes bàsics de l'escola oberta a la diversitat, comprensiva i inclusiva.
- b. Conèixer l'evolució de l'educació especial.
- c. Conèixer l'organització de l'educació dels alumnes amb necessitats educatives especials a Catalunya.
- d. Comprendre i emprar els conceptes i principis més habituals en Educació Especial.
- e. Conèixer les característiques de l'alumnat amb necessitats educatives especials i els recursos educatius existents.
- f. Emprar la bibliografia sobre l'educació especial i sobre la recerca en aquest camp.
- g. Sensibilitzar el futur mestre perquè respecti i compregui les característiques individuals de l'alumnat.

CONTINGUTS:

- 1. Factors de diversitat humana.
- 2. L'Educació Especial en l'actual context educatiu.
  - 2.1. Evolució dels conceptes i dels principis de l'Educació Especial.
  - 2.2. L'escola per la diversitat: escola inclusiva i comprensiva.
  - 2.3. El concepte de Necessitats Educatives Especials (NEE).
- 3. Els trastorns del desenvolupament i la seva incidència sobre l'aprenentatge escolar.
  - 3.1. Els dèficits d'origen sensorial i físics.
  - 3.2. El retard mental.
  - 3.3. Les dificultats d'aprenentatge.

- 3.4. Els problemes de comportament i de relació.
4. Altres trets de diversitat d'origen fonamentalment sociocultural.
5. El context familiar.
6. El context escolar: l'escolarització dels alumnes amb NEE.
  - 6.1. Identificació i valoració de les NEE.
  - 6.2. Estratègies curriculars i metodològiques per a l'atenció a les NEE.
  - 6.3. Previsió de recursos i sistemes de suport.
7. La investigació en Educació Especial.
  - 7.1. Metodologia per a realitzar una investigació.
  - 7.2. Dissenys per a la recerca.

METODOLOGIA:

Les sessions de treball combinaran les explicacions i comentaris del professor amb la visualització de vídeos i posterior anàlisi del contingut, i la realització d'activitats pràctiques –individuals i en grup– per part de l'alumnat.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació contemplarà:

- a) La realització d'una o varies proves escrites sobre el continguts de l'assignatura.
- b) La realització de treballs individuals i de grup.
- c) La lectura i la reflexió crítica d'articles i materials relacionats amb el programa.

BIBLIOGRAFIA:

- Diversos autors. *Necesidades Educativas especiales*. Málaga: Aljibe, 1993.
- Fortes, M.C.; Ferrer, A. (coord.) *Bases psicológicas de la Educación Especial*. València: Promolibro, 1996.
- Gisbert, J. *Educación Especial*. Madrid: Cincel, 1985.
- Illán, N. *Didáctica y organización en la Ed. Especial*. Málaga: Aljibe, 1996.
- Mayor, J. *Manual de educación especial*. Madrid: Anaya, 1989.
- Puigdemívol, I. (coord.) *Necesidades Educativas Especiales*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Sánchez, A. *Necesidades Educativas e intervención psicopedagógica*. Barcelona: PPU, 1993.

6.1.21. Llengua III

PROFESSORA: Teresa PUNTÍ i JUBANY

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 9 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

L'assignatura està orientada a reflexionar des d'una perspectiva actual sobre l'ortografia, la gramàtica i el lèxic i sobre el tractament que han de tenir a l'escola en el marc d'un ensenyament comunicatiu de la llengua.

OBJECTIUS:

Els objectius bàsics del curs són dotar els alumnes d'elements teòrics, de criteris i d'estratègies per a dur a terme el treball sistemàtic de llengua de manera que s'ajusti a les exigències d'un enfocament comunicatiu.

CONTINGUTS:

1. L'ensenyament de l'ortografia:

1.1. La normativa ortogràfica: tradició, convenció i racionalitat.

El valor social de l'ortografia.

La relació de l'ortografia amb els diferents components de la llengua.

Etapas de l'adquisició del codi gràfic.

El lloc de l'ortografia dins l'ensenyament de la llengua.

Detecció, anàlisi i classificació dels errors ortogràfics.

El concepte d'error.

1.2. Programació dels continguts d'ortografia.

El tractament de l'ortografia en els materials existents.

Tècniques per a la confecció d'exercicis i recursos per al treball d'ortografia: el dictat, la còpia, els diccionaris, etc.

La correcció dels errors ortogràfics. L'avaluació.

2. La gramàtica:

2.1. L'oració simple i l'oració complexa.

El sintagma nominal: nucli i complements.

El determinant, l'adjectiu i el nom.

- Les oracions subordinades substantives i de relatiu.
- El sintagma verbal: nucli i complements.
- Les oracions subordinades substantives i adverbials.
- La substitució pronominal: els pronoms febles; formes, funcions i combinacions.
- Les preposicions i les conjuncions.
- L'adverbi.
- 2.2. El concepte de gramàtica a l'Educació Primària.
- El treball de gramàtica a l'escola: programació, activitats, recursos i avaluació.
- 3. El lèxic i la semàntica.
- 3.1. El lèxic: l'estructura de la paraula: paraula i morfema.
- La morfologia.
- La flexió.
- Classes de paraules.
- El sistema lèxic.
- Les regles de formació de mots: regles de conversió sintàctica, regles semàntiques i regles morfològiques.
- La derivació i la composició.
- La lexicalització: expressions i frases fetes.
- La semàntica del mot.
- L'anàlisi del significat: els trets o components semàntics.
- Monosèmia, polisèmia i homonímia.
- Relacions semàntiques entre mots: sinonímia, contrarietat, hiponímia i incompatibilitat.
- Els camps lèxics.
- Les agrupacions ideològiques dels mots.
- Els diferents reculls lexicogràfics.
- 3.2. El treball de lèxic i semàntica a l'escola: Programació, activitats, recursos i avaluació.
- 4. Altres aspectes del treball de llengua a l'escola:
- 4.1. Aprenentatge de la lectoescriptura. Mètodes i materials.
- 4.2. Els racons de llengua.
- 4.3. El treball per projectes.

- 4.4. Els jocs de llengua.
- 4.5. La biblioteca.
- 4.6. El diccionari: tipologia i usos.

AVALUACIÓ:

El programa de l'assignatura es portarà a terme mitjançant l'exposició de diferents temes per part del professor a classe i la participació dels alumnes a través de la realització i posterior discussió d'exercicis puntuals, així com de lectures d'articles diversos.

Caldrà també la lectura d'una monografia, la confecció d'un breu treball escrit i la realització d'una exposició a classe. Les característiques de cada treball així com el seu calendari es concretaran a l'inici de curs.

Hi haurà dues proves parcials, una en acabar el primer quadrimestre i l'altra a finals del segon.

L'examen final, al mes de juny, podrà representar, per als qui vulguin, una recuperació de la primera prova, de la segona o de totes dues.

No hi haurà proves específiques de normativa. Qualsevol prova, exercici o treball que presenti dificultats en aquest sentit no podrà ser avaluat de contingut (el límit màxim d'errors és deu, incloses les reiteracions d'un mateix error i amb independència de la llargada dels escrits).

La nota final de curs serà la mitjana de les dues proves, del treball escrit, de l'exposició i del conjunt de qualificacions derivades dels exercicis puntuals fets a classe o a casa i de la participació de l'alumne a classe. Perquè aquesta mitjana es pugui fer, cal que cadascun dels cinc elements tingui, com a mínim, un aprovat.

BIBLIOGRAFIA:

- Articles* n. 2 (Projectes per aprendre llengua). Barcelona: Graó, 1994.
- Articles* n. 3 (L'ensenyament de l'ortografia). Barcelona: Graó, 1995.
- Artigas, R.; Cabré, T. «Projecció textual de les relacions semàntiques entre paraules», *Com ensenyar català als adults*, n19 i 20, 1989.
- Ayats, M. i altres. *Cercamots del Primer Diccionari*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Bassa, R. et al. *Lexijocs. El lèxic a l'escola*. Palma de Mallorca: Moll, 1992.
- Bassa, R. et al. *Diccionari. El diccionari a l'escola*. Palma de Mallorca: Moll, 1992.
- Bernal, MC.; Codina, F. *Models d'exercicis per a treballar amb el diccionari*. Vic:

- Eumo Editorial, 1988.
- Bigas, M. et al. *Jocs de llenguatge: jocs de sons i de lletres*. Barcelona: Teide, 1983.
- Camps, A. et al. *L'ensenyament de l'ortografia*. Barcelona: Graó, 1989.
- Camps, A. *La gramàtica a l'escola bàsica*. Barcelona: Barcanova, 1985.
- Cassany, D. *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó, 1993.
- Codina, F.; Fargas, A. *Proposta de classificació dels errors d'ortografia*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Comelles, S. *100 jocs de vocabulari*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Disseny curricular. Ensenyament primari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Galí, A. *L'ensenyament de l'ortografia als infants*. Barcelona: Barcino, 1928.
- Guix* n. 87 (gener 1985), n. 110 (desembre 1986), n.147 (gener 1990) i n. 195 (gener 1994).
- López del Castillo, Ll. *Llenguatge*. Barcelona: Casals, 1977.
- López del Castillo, Ll. *Llengua standard i nivells de llenguatge*. Barcelona: Laia, 1976.
- Perspectiva escolar* n.129 (novembre 1988) i n.140 (desembre 1989).
- Ramos, J.R. *Introducció a la sintaxi*. València: Tàndem, 1992.
- Ruaix, J. *El català en fitxes/1. Fonètica i ortografia*. Moià: Ed. de l'autor, 1987.
- Ruaix, J. *El català en fitxes/2. Morfologia i sintaxi*. Moià: Ed. de l'autor, 1987.
- Ruaix, J. *El català en fitxes/3. Lèxic i estilística*. Moià: Ed. de l'autor, 1989.

6.1.22. Educació i Societat en Canvi

PROFESSORA: Isabel CARRILLO i FLORES

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA : Anual, 6 crèdits.

OBJECTIUS :

Les característiques de la nostra societat, plural i diversa, l'expressió de la democràcia, l'avenç de la ciència i els canvis de l'entorn físic, o els conflictes de valor que genera la convivència, són exemples de factors que justifiquen la necessitat de reflexionar sobre les finalitats de l'educació en la nostra societat, i d'analitzar les problemàtiques i tensions del món actual. Cal prendre consciència que el coneixement i la comprensió crítica, el compromís i la implicació, són vies per a la construcció de formes de convivència que busquin el benestar personal i col·lectiu, i que permetin establir relacions de cooperació, respecte, justícia, igualtat...

CONTINGUTS :

1. Educació i societat.
  - 1.1. Problemàtiques del món actual.
  - 1.2. El marc prospectiu de l'educació.
2. Els valors en una societat en canvi.
  - 2.1. Aproximació a la naturalesa dels valors.
  - 2.2. El paper del professorat davant els valors socialment controvertits.
3. Educació per a la democràcia i la participació.
  - 3.1. L'educació moral i social.
  - 3.2. Temes per a la reflexió ètica (diversitat, cooperació, drets humans...).
4. Estratègies per aprendre a conèixer, a fer i a viure amb els altres.
  - 4.1. L'atmosfera moral del centre.
  - 4.2. L'autoconeixement i l'expressió personal.
  - 4.3. El pensament i el judici moral.
  - 4.4. El coneixement i la valoració dels altres.
  - 4.5. La comprensió crítica de la realitat.
  - 4.6. La coherència entre el judici i l'acció.

METODOLOGIA :

El desenvolupament dels continguts es farà a partir d'explicacions, debats, conferències, lectures i altres activitats –individuals i en grup– que permetin la reflexió a nivell teòric i pràctic dels diferents temes.

AVALUACIÓ :

El sistema d'avaluació tindrà en compte :

- a) La realització d'una prova escrita sobre el contingut de l'assignatura.
- b) La realització de treballs individuals i de grup.
- c) La lectura i la reflexió crítica d'obres relacionades amb els temes del programa.
- d) L'assistència i la participació activa en les diferents sessions de treball.

BIBLIOGRAFIA :

- Busquets, M.D et al. *Los temas transversales. Claves de la formación integral*. Madrid: Santillana-Aula XXI, 1993.
- Camps, V. *Los valores de la educación*. Madrid: Anaya, 1994.
- Cortina, A. *La ética de la sociedad civil*. Madrid: Anaya, 1994.
- Cortina, A. *El quehacer ético. Guía para la educación moral*. Madrid: Santillana-Aula XXI, 1996.
- Delval, J. *Los fines de la educación*. Madrid: Siglo XXI, 1993.
- Delors, J. (dir.). *Educación: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1996.
- Fibla, P. *Educació i valors. El patrimoni ètic de la modernitat*. Vic: Eumo Editorial, 1995.
- Jordán, J.A. ; Santolaria, F.F. (eds.). *La educación moral, hoy. Cuestiones y perspectivas*. Barcelona: PPU, 1987.
- Lucini, F.G. *Temas transversales y educación en valores*. Madrid: Anaya, 1993.
- Lucini, F.G. *Temas transversales y áreas curriculares*. Madrid: Anaya, 1994.
- Martínez, M. ; Puig, J.M. (comp.). *La educación moral. Perspectivas de futuro y técnicas de trabajo*. Barcelona: Graó, 1991.
- Pérez Serrano, Gloria. *Como educar para la democracia. Estrategias educativas*. Madrid: Editorial Popular, 1997.
- Puig, J.M. ; Martínez, M. *Educación moral y democracia*. Barcelona: Laertes, 1989.

- Puig, J.M. *La educación moral en la enseñanza obligatoria*. Barcelona: ICE-Horsori, 1995.
- Puig, J.M. *La construcción de la personalidad moral*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Quintana, J.M. *Pedagogía moral. El desarrollo moral integral*. Madrid: Dykinson, 1996.
- Reyzábal, M.V. ; Sanz, A.I. *Los ejes transversales. Aprendizajes para la vida*. Madrid: Escuela Española, 1995.
- Tort, A. *Opiniones públicas sobre l'educació*. Barcelona: CEAC, 1997.
- Trilla, J. *El profesor y los valores controvertidos. Neutralidad y beligerancia en educación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Turiel, E. ; Enesco, I. ; Linaza, J. (comp.). *El mundo social en la mente infantil*. Madrid: Alianza, 1989.
- Savater, F. *El valor de educar*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Pérez, J.A. *Claves humanistas para una educación democrática. De los valores humanos al hombre como valor*. Madrid: Anaya, 1996.

6.1.23. Materials i Recursos Matemàtics

PROFESSORA: M. Antònia CANALS i TOLOSA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Anual. 4 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

Durant aquest curs es tracta de plantejar-se què és fer Matemàtiques a l'escola primària, tenint en compte l'evolució dels nens de 6 a 12 anys, els corrents de pensament actuals pel que fa a l'ensenyament d'aquesta matèria, i les exigències de la reforma educativa.

A les classes hi haurà una part d'exposició i de discussió de la matèria, i una part de treball pràctic en grups, que consistirà en la preparació d'activitats d'aula i en la discussió d'aquestes activitats.

Un 15% de la càrrega lectiva es destinarà a la confecció d'un treball individual.

OBJECTIUS:

1. Que els alumnes coneguin les línies fonamentals de la reforma pel que fa a l'ensenyament de les Matemàtiques.
2. Que coneguin les dificultats pròpies de cada cicle de Primària, tant les que provenen dels mateixos nens, com de la nostra societat.
3. Que dominin alguns recursos bàsics per a treballar les Matemàtiques a l'escola primària.
4. Que prenguin una opció personal i al mateix temps una actitud positiva respecte del tractament de l'assignatura a l'escola.

CONTINGUTS:

1. Nombres i operacions:

- 1.1. Noció de nombre. Nombres naturals. Ampliació dels nombres durant la Primària: negatius-fraccionaris-decimals. La seva relació amb el coneixement del medi.
- 1.2. Concepte i didàctica de les operacions fonamentals.
- 1.3. Sistema de numeració decimal, i el seu aprenentatge a l'escola. Algorismes de les operacions-discussió.

1.4. El càlcul mental. Els procediments d'estimació i tempteig. Ús de la calculadora.

1.5. El càlcul escrit. Diversos llenguatges.

2. Nombres i vida quotidiana:

2.1. La resolució de problemes. Diversos tipus de problemes. Estratègies i diversitat de solucions.

2.2. Recollida d'informació. Iniciació a l'estadística i a la combinatòria. Confecció de gràfics, segons edats. Preparació de la noció de probabilitat.

2.3. Didàctica de les mesures en general i en particular de les de longitud, massa, capacitat i temps, segons edats.

2.4. La matemàtica i la creativitat. Aspectes lúdics de la matemàtica. Jocs de lògica i jocs numèrics.

S'analitzarà la importància de cadascun d'aquests aspectes en la formació dels alumnes.

3. Coneixements de l'espai:

3.1. Problemes de posició en l'espai. Relacions geomètriques bàsiques. Sistemes de coordenades.

3.2. Propietats geomètriques elementals de les figures bidimensionals i tridimensionals. Construccions de models.

3.3. Transformacions geomètriques: ombres, translacions, girsimetries. Pràctiques de taller. Estudi de figures a partir de les transformacions.

3.4. Experimentació i manipulació amb figures i cossos per a obtenir-ne d'altres. Introducció a la noció d'àrea al final de la Primària i preparació de la de volum.

3.5. La geometria i l'art. La geometria i la creativitat personal.

AVALUACIÓ:

Després de cada un dels blocs anteriors, hi haurà una avaluació. Es tindrà en compte l'assistència dels alumnes i la seva participació a les activitats de classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Alsina, C. et al. *Invitació a la didàctica de la geometria*. Barcelona: Síntesis, 1988.
- Bolt, B. *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Briales, F.; Giménez, M. *Matemática viva*. Madrid: Alhambra, 1989.

- Canals, M.A. *El càlcul mental i la calculadora*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Castelnuovo, E. *La geometria*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Diversos Autors, *Breu viatge al món de la matemàtica*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1983.
- Disseny curricular. Ensenyament Primari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Fletcher; Ibotson, *Tangram*. Barcelona: Teide, 1973.
- García, J.; Bertran, C. *Geometria y experiencias*. Madrid: Alhambra, 1988.
- Gete-Alonso, J.C. i del Barrio, V. *Medida y realidad*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Giménez, J.; Gironde, T. *Càlcul a l'escola*. Barcelona: Graó, 1990.
- Grup Almosta, *Més de 7 materials per a l'aprenentatge de la matemàtica*. Barcelona: Rosa Sensat, 1988.
- Grup Zero, *La mesura i els nombres*. Barcelona: Vicens Vives, 1985.
- Grup Zero, *Retrobem el món de la geometria*. Geometria elemental I, Barcelona: ICE UAB, 1983.
- Grup Zero, *Estadística i atzar*. Barcelona: ICE de la UAB, 1978.
- Holmes, P. i altres, *L'estadística en el vostre món*. 4 volums. Barcelona: ICE UAB, 1991.
- Perelman, V. *Matemàtica recreativa*. Barcelona: Martínez Roca, 1968.
- Rolvi, F. et. al. *Geometria del'aspiranza e dal gioco*, vol. 2. Petricione, Giunti Liscioni Editor, 1990.
- Segarra, L. *Repertori. Matemàtica recreativa*. Barcelona: Teide, 1985.
- Segarra, L. *Encercla el cercle. Matemàtica recreativa*. Barcelona: Graó, 1987.
- Vallès, J. *La didàctica de la matemàtica en el Cicle Inicial*. Barcelona: Quaderns Rosa Sensat, 29.

6.1.24. Pràctiques III

PROFESSORS TUTORS: Tots els professors de la Facultat d'Educació.

COORDINACIÓ DE PRÀCTIQUES: Provi DAUFÍ i MORESO

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 16 crèdits.

Les pràctiques en el tercer any del currículum de la diplomatura de Mestre estan concebudes fonamentalment per a aprofundir les estratègies psicopedagògiques i didàctiques aplicables i adaptades a aquelles àrees i activitats vinculades a l'especialitat de mestre que cursa l'estudiant.

TEMPORALITZACIÓ:

Els alumnes assisteixen a un centre escolar durant un període intensiu, matí i tarda, des de finals de novembre a primers de febrer.

ACTIVITATS A REALITZAR:

L'estudiant ha de col·laborar amb el mestre-tutor en la conducció del grup-classe, en l'atenció individualitzada als alumnes i en l'elaboració de les estratègies curriculars de les diverses unitats didàctiques que es treballin. Ha de redactar un diari de pràctiques que serà la base de l'elaboració de la Memòria de Pràctiques.

Aquesta Memòria consta de dues parts importants. La primera és l'elaboració d'una recerca teoricopràctica basada en l'especialitat que cursa l'estudiant i que ha estat decidida d'acord amb el mestre-tutor i d'acord amb un projecte de treball prèviament establert pel professor-tutor de la Facultat d'Educació.

La segona part és la valoració personal i global del conjunt de les pràctiques.

CICLE I ESCOLA ON FER LES PRÀCTIQUES:

Pràctiques a l'etapa de primària col·laborant amb el mestre-tutor i seguint totes les àrees del currículum d'aquesta etapa educativa.

Els centres escolars on es realitzen les Pràctiques formen part d'una xarxa d'escoles col·laboradores, fonamentalment d'Osona, però també de les comarques veïnes. En casos específics i personalitzats es poden fer les pràctiques en altres centres educatius no previstos.

AVALUACIÓ:

Per als estudiants, les pràctiques de tercer any comporten:

1. Assistència a l'escola durant el període intensiu establert.
2. Assistència a claustres, reunions de cicle i departaments d'escola, sempre i quan l'escola ho vulgui.
3. Assistència a les sessions de formació de pràctiques.
4. Entrevistes amb el professor-tutor.
5. Presentació de la memòria de pràctiques (i del diari de pràctiques si el professor-tutor el demana)

La nota final de l'avaluació de les pràctiques serà posada pel professor-tutor de la Facultat d'Educació a partir de:

Informe escrit del mestre-tutor.

Intercanvis d'informació i entrevistes amb el mestre-tutor.

Intercanvis d'informació i entrevistes amb el propi estudiant.

Avaluació de la Memòria de Pràctiques.

6.1.25. Educació Física i la seva Didàctica

PROFESSOR: Joan ARUMÍ i PRAT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

El desenvolupament d'aquesta assignatura pretén, en primer lloc, introduir els estudiants dins el concepte d'Educació Física com a part de l'educació que utilitza, de forma sistemàtica, les activitats físiques i la influència dels agents naturals com a mitjans específics que comprometen la totalitat de l'individu en la seva educació. En segon lloc, pretén aprofundir els continguts de l'Educació Física en l'Educació Primària. En tercer lloc, desenvolupar els aspectes psicopedagògics i didàctics de l'Educació Física i, per últim, capacitar els mestres per impartir aquesta matèria a l'Educació Primària.

METODOLOGIA:

Les sessions es desenvoluparan combinant la part teòrica de l'Educació Física amb la part pràctica. És molt important la participació activa de tots els alumnes per a obtenir una bona assimilació de tot el que comporta l'educació per mitjà de l'activitat física, que comença per millorar l'estat de salut, per tenir un coneixement del propi cos i millorar l'agudesesa dels sentits, per millorar les qualitats motrius i de domini d'un mateix; finalment, l'educació física permet d'introduir els valors morals de respecte, acceptació i col·laboració dels i amb els companys.

PROGRAMA:

1. Introducció al concepte d'educació física:
  - 1.1. L'E.F. en el sistema educatiu.
2. Psicomotricitat i educació física base:
  - 2.1. L'esquema corporal.
  - 2.2. Actitud.
  - 2.3. Lateralitat.
  - 2.4. Respiració.
  - 2.5. Relaxació.

- 2.6. Percepció Espai- Temps.
- 2.7. Coordinació dinàmica.
- 3. El joc com a eina pedagògica:
  - 3.1. Teoria sobre el joc.
  - 3.2. Importància educativa del joc.
- 4. Aspectes didàctics i programació de l'educació física.
- 5. L'àrea d'educació física a l'escola:
  - 5.1. Activitats extraescolars.
  - 5.2. Activitats a la natura.
  - 5.3. Coordinació general de l'àrea.

AVALUACIÓ:

Es farà tenint en compte els tres aspectes següents:

- L'assistència i participació activa en un 90% de les sessions.
- Presentació per escrit de cinc sessions on es treballin aspectes propis d'EF per a primària.
- Un examen teòric basat en els conceptes introduïts en les sessions.

BIBLIOGRAFIA:

La relació bibliogràfica es facilitarà a l'inici del curs.

6.1.26. Idioma Estranger i la seva Didàctica

PROFESSORA: Núria MEDINA i CASANOVAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Conèixer els objectius i continguts curriculars de Primària pel que fa a l'àrea de llengües estrangeres.

Proveïr de recursos didàctics per a l'ensenyament de l'anglès a Primària.

Pràctica d'unitats didàctiques.

Aprofundir en els coneixements gramaticals.

Practicar les quatre habilitats: escoltar, parlar, llegir i escriure.

CONTINGUTS:

1. Didactics:

- 1.1. Ice-breaking activities. How to increase the pupils' motivation.
- 1.2. Listening activities. Songs, nursery rhymes and other types of listening texts.
- 1.3. Speaking activities. Ways to help children speak.
- 1.4. Reading activities. Fairy tales and easy readers.
- 1.5. Writing activities. Ways to help children write.

2. Language:

2.1. Grammar: Articles

Singular/Plural

Count/Mass Nouns

Adjectives

Adverbs

Prepositions: Place, Time, Position

Present Simple

Present Continuous

Past Simple

Past Continuous

Future

2.2. Practical activities to develop the four skills.

AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà de tres parts: una prova inicial per determinar el nivell dels alumnes; una prova de llengua a final de curs; i una de didàctica també a final de curs.

BIBLIOGRAFIA:

- Cambridge Word Selector anglès-català, CUP, 1995.
Diccionari anglès-català, català-anglès. Fundació Enciclopèdia Catalana 1989.
Gonzalez, M. & Celaya, M.L. *New Teachers in a New Education System. A Guide-book for the Reforma*. PPU S.A., 1992
Longman Language Activator. The World's First Production Dictionary, Longman 1993.
Phillips, S. *Young Learners*. Oxford English, 1994.
Swan, M. *Practical English Usage*. Oxford 1995.
Walker, E. & Elsworth, S. *Grammar Practice for Intermediate Students*. Longman, 1986.

Revistes:

- P.E.T.
Apac of News.

6.1.27. Organització del Centre Escolar

PROFESSORA: Ester FATSINI i MATHEU

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 4'5 crèdits.

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a objectiu bàsic endinsar-se de ple en el coneixement de la vida d'un centre escolar, en els seus aspectes organitzatius, comunicatius i institucionals. L'assignatura vol ser un espai de trobada entre la formació teòrica rebuda en cursos anteriors i l'experiència acumulada en els períodes de Pràctiques, sobretot en tot allò que es refereix al funcionament d'un centre escolar.

El programa de l'assignatura fa un recorregut a través dels diversos temes que afecten l'organització i la gestió d'un centre educatiu. Es tracta d'analitzar el marc legal i els aspectes teòrics que influeixen en la pràctica diària de la vida escolar, sense perdre de vista que el coneixement sobre l'estructura i organització dels centres educatius és indispensable per millorar-ne el funcionament.

CONTINGUTS:

1. Educació i organització escolar.
  - 1.1. L'organització i la gestió d'un centre educatiu al servei de l'ensenyament i l'educació.
  - 1.2. L'organització d'un centre educatiu i l'entorn social.
2. El marc legal educatiu i l'organització d'un centre escolar.
  - 2.1. Legislació escolar: de la Constitució i l'Estatut d'Autonomia a la LODE, la LOGSE i la LOPEGCE.
  - 2.2. L'actual sistema educatiu i la tipologia de centres docents. El principi de l'autonomia del centre escolar.
3. El centre educatiu.
  - 3.1. Naturalesa i característiques de les organitzacions educatives.
  - 3.2. Estructura d'un centre educatiu: òrgans i funcions. Organigrama.
  - 3.3. Organització de l'escola rural. La Zona Escolar Rural.
4. La planificació i els plantejaments institucionals del centre.

- 4.1. El Projecte Educatiu de Centre. Els plans específics.
- 4.2. El Projecte Curricular de Centre.
- 4.3. El Reglament de Règim Intern.
- 4.4. El Pla Anual.
5. La comunitat educativa.
  - 5.1. Escola, societat i família. Les relacions família-escola. Les Associacions de pares i mares d'alumnes.
  - 5.2. La planificació de la tutoria i l'orientació escolar.
  - 5.3. La participació en la gestió del centre educatiu: àmbits i nivells de participació.
  - 5.4. L'escola com a espai de relacions humanes. El clima escolar.
6. L'organització dels recursos humans.
  - 6.1. El professorat. Els equips de treball docent. La coordinació.
  - 6.2. Drets i deures del professorat.
  - 6.3. Agrupaments dels alumnes. Flexibilitat i diversitat a l'aula i al centre.
  - 6.4. Drets i deures dels alumnes.
7. L'organització dels recursos materials.
  - 7.1. L'arquitectura i els espais escolars.
  - 7.2. Els equipaments i el material didàctic.
8. L'organització dels recursos funcionals.
  - 8.1. La distribució del temps i els horaris.
  - 8.2. El pressupost i la gestió econòmica.
  - 8.3. La documentació escolar.
9. L'avaluació de la gestió d'un centre educatiu.
  - 9.1. La Memòria del centre. Instruments de seguiment i control.
  - 9.2. Formes de control i millora de projectes.
10. Els canvis socials i culturals i l'organització del centre escolar.
  - 10.1. Problemes actuals de l'organització i gestió d'un centre educatiu.
  - 10.2. L'impacte de la reforma de l'ensenyament secundari. Els problemes del medi rural.
  - 10.3. El model d'escola i els reptes del futur.

METODOLOGIA:

El treball de classe i el desenvolupament del programa es basaran en el llibre:

Antúñez, S.; Gairín, J. *La organización escolar. Práctica y fundamentos*. Barcelona: Graó, 1996.

Les sessions constaran d'explicacions inicials per part del professor, comentaris de capítols del llibre i altres documents, treballs en petits grups, debats col·lectius i exposicions de treballs.

AVALUACIÓ:

L'avaluació global de l'assignatura es farà a partir de:

- a) Assistència i participació en els treballs de classe.
- b) Treball de grup (informe escrit i exposició oral) sobre alguna experiència d'organització d'un centre escolar.
- c) Treball individual relacionat amb la temàtica de l'assignatura.
- d) Prova escrita sobre els continguts del programa.

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cadascun dels anteriors controls.

BIBLIOGRAFIA:

- Antúñez, S. *Claves para la organización de centros escolares*. Barcelona: ICE - Horsori, 1993.
- Antúñez, S.; Gairín, J. *Organització de centres. Experiències, propostes i reflexions*. Barcelona: Graó, 1988.
- Antúñez, S.; Gairín, J. *El projecte educatiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Ball, S. *La micropolítica de la escuela*. Madrid: Paidós-MEC, 1989.
- Darder, P.; López, J.A. *Elements d'organització i avaluació d'un centre educatiu d'EGB*. Barcelona: Ed. 62/ Rosa Sensat, 1985.
- Diversos Autors. *Del projecte educatiu a la programació d'aula*. Barcelona: Graó, 1991.
- Domènech, J.; Viñas, J. *La organización del espacio y del tiempo en el centro educativo*. Barcelona: Graó, 1997.
- Franch, J.; Pèlach, J. *Construir un projecte d'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Gairín, J. (coord.). *El reglament de règim intern del centre educatiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1991.

- Gairín, J.; Antúnez, S. (coord.). *Organización y gestión de centros educativos*. Barcelona: Praxis, 1994.
- Gairín, J.; Antúnez, S. (coord.). *Organización de centros. Nuevas aportaciones*. Barcelona, PPU, 1994.
- Owens, R.G. *La escuela como organización*. Madrid: Santillana, 1976.
- Rul, J. *El projecte de gestió del centre educatiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Santos, M.A. *Hacer visible lo cotidiano. Teoría y práctica de la evaluación cualitativa de centros escolares*. Madrid: Akal, 1990.
- Santos Guerra, M.A. *La luz del prisma. Para comprender las organizaciones educativas*. Archidona (Málaga): Aljibe, 1997.
- Torrents, C.; Torrents, M. *L'escola sobre mínims*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

6.2. Assignatures optatives

6.2.1. Història de Catalunya

PROFESSOR: Josep CASANOVAS i PRAT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits

OBJECTIUS:

L'objectiu fonamental de l'assignatura és tractar els principals referents de la història de Catalunya. Es tracta d'oferir una visió general i panoràmica de tota la història de Catalunya, fent especial atenció als temes més significatius de la història contemporània, però sense oblidar els d'etapes anteriors. Els temes seran treballats de manera interactiva, tenint en compte els diversos elements que conformen la realitat històrica: demografia, societat, cultura, art, economia, política... ja que és important comprendre la relació de tots aquests aspectes per tal de tenir una visió global de la realitat. Una part de l'assignatura es dedicarà a plantejar la didàctica de la història de Catalunya.

CONTINGUTS:

1. Funció i usos de la història.
2. Les terres catalanes durant l'antiguitat.
3. La formació de Catalunya i la Catalunya comtal.
4. L'expansió territorial i econòmica catalanoaragonesa.
5. Catalunya en la Monarquia Hispànica.
6. Les transformacions del segle XVIII.
7. La crisi de l'Àntic Règim i la revolució liberal.
8. La Restauració i la dictadura de Primo de Rivera.
9. La Segona República.
10. La Guerra Civil.
11. El franquisme.
12. La transició democràtica.
13. Catalunya, avui.

METODOLOGIA:

L'assignatura es basarà en l'explicació del programa per part del professor i la participació dels alumnes a la classe amb el comentari de textos i altre exercicis. Hi haurà la lectura obligada d'un llibre.

AVALUACIÓ:

Un examen a final al mes de juny.
El control sobre el llibre de lectura obligada.
Es tindrà en compte la participació a classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Balcells, A (coord.) *Història dels Països Catalans*. Barcelona: Edhasa, 1980, 3 volums.
- Conèixer la Història de Catalunya*. Barcelona: Vicens Vives, 1983, 6 volums.
- Ferreres, E.; Llorens, J. *Història de Catalunya*. Barcelona: Grup Promotor, 1989.
- Gil, E.; Peris, T. *Interroguem el passat recent. El mètode indagatori en la classe d'història*. Alzira: Germania, 1995.
- Hernández, FX. *Ensenyar història de Catalunya*. Barcelona: Graó, 1990.
- Llorens, M.; Ortega, R.; Roig, J. *Història de Catalunya*. Barcelona: Vicens Vives, 1993.
- Mestre, J. (dir.) *Diccionari d'Història de Catalunya*. Barcelona: Edicions 62, 1992.
- Mestre, J.; Hurtado, V. (dirs.) *Atles d'Història de Catalunya*. Barcelona: Edicions 62, 1995.
- Riquer, B. de (dir.) *Història, política, societat i cultura dels Països Catalans*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995, 12 volums.
- Sòria, R. *Diccionari d'Història de Catalunya*. Barcelona: Barcanova, 1989.
- Varela, A. et al. *Història de Catalunya*. Barcelona, Columna, 1989.
- Vilar, P. (dir.) *Història de Catalunya*, Barcelona: Edicions 62, 1978-1979, 8 volums.

6.2.2. Tecnologia a l'Aula (Fenòmens Físics i Aplicacions Tecnològiques)

PROFESSOR: Miquel CABALLERIA i SURIÑACH

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Presentar els principals fenòmens físics i les seves aplicacions tecnològiques a partir de l'observació i de la reproducció d'experiències senzilles.

CONTINGUTS:

1. El Mètode Científic.
  - 1.1. Mesura i magnituds físiques.
  - 1.2. Sistemes d'unitats.
  - 1.3. Llei física.
  - 1.4. Representació gràfica.
2. Fenòmens òptics.
  - 2.1. Propagació, reflexió i refracció de la llum.
  - 2.2. Imatges a través de miralls i lents.
  - 2.3. Color.
  - 2.4. Naturalesa de la llum.
3. Forces, moviment i energia.
  - 3.1. Moviment.
  - 3.2. Forces.
  - 3.3. Treball i energia.
  - 3.4. Líquids.
  - 3.5. Gasos.
  - 3.6. Calor.
4. Fenòmens elèctrics i fenòmens magnètics:
  - 4.1. Càrrega elèctrica.
  - 4.2. Corrent elèctric.
  - 4.3. Imants naturals.
  - 4.4. Electricitat i magnetisme.
  - 4.5. Generadors, motors i aparells de mesura.

METODOLOGIA:

Els continguts seran exposats pel professor, el qual proposarà una sèrie de qüestions i exercicis per tractar a classe.

Es realitzaran pràctiques de laboratori sobre els temes treballats.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà a partir de la presentació dels exercicis i de la discussió de les qüestions que es proposaran durant el desenvolupament de l'assignatura. Al final es farà una prova individual escrita.

La nota final de l'assignatura és la mitjana ponderada de les notes següents:

- Pràctiques (nota de grup)	10%
- Exercicis proposats durant el curs	40%
- Examen final	50%

Els estudiants que no presentin els exercicis o l'informe de pràctiques dins dels terminis establerts seran avaluats d'aquestes parts a través de l'examen final.

BIBLIOGRAFIA:

Aram; Boixaderas, N.; Cuevas, P.; París, M.; Roig, J.; Vidal, F. *Les forces i llurs efectes*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1982.

Aram; Boixaderas, N.; Cuevas, P.; París, M.; Roig, J.; Vidal, F. *El so*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1981.

Aram; Boixaderas, N.; Cuevas, P.; París, M.; Roig, J.; Vidal, F. *Òptica*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1982.

Gete-Alonso, J.C.; Del Barrio, V. *Medida y realidad*. Madrid: Alhambra, 1989.

Hewitt, P.G. *Conceptos de física*. Mèxic: Limusa, 1992.

Jutglar, L.; Miranda, A. *La energía*. Madrid: Alhambra, 1986.

Nuevo manual de la Unesco para la enseñanza de las ciencias. Barcelona: Edhasa, 1987.

6.2.3. Sociolingüística

PROFESSOR: Francesc CODINA i VALLS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Aportar al futur mestre coneixements sobre la diversitat lingüística, els problemes sociolingüístics, la situació social del català i la seva repercussió en l'ensenyament. Fomentar en el futur mestre una actitud de respecte per la diversitat lingüística i cultural i una actitud favorable al procés de normalització de l'ús de la llengua catalana.

CONTINGUTS:

1. Conceptes bàsics de sociolingüística:

- 1.1. Universalitat del llenguatge i diversitat de llengües.
- 1.2. Les llengües en el món. Les famílies lingüístiques.
- 1.3. Les dimensions territorials i demogràfiques de les llengües.
- 1.3. Llengua i societat.
- 1.4. Llengües en contacte. conflicte lingüístic. Llengües dominants i llengües subordinades: àmbits d'ús, normes d'ús i actituds lingüístiques.
- 1.5. Bilingüisme i diglòssia. Substitució i normalització lingüística. Planificació lingüística.
- 1.6. Processos de substitució i d'expansió lingüística en la història i en l'actualitat.

2. Passat i present de la llengua catalana:

- 2.1. Aspectes d'història social i política de la llengua catalana (del segle VIII al segle XIX): formació, expansió i subordinació.
- 2.2. El procés de normativització i de «normalització» de la llengua catalana en als segles XIX i XX.
- 2.3. La situació actual de la llengua en cadascun dels territoris de parla catalana: marc legal; coneixement i ús social de la llengua; política lingüística. Problemes i perspectives.

METODOLOGIA i AVALUACIÓ:

Cada alumne haurà de llegir un dels llibres que figuren en la bibliografia. La nota serà la resultant de la valoració en les activitats fetes a classe (40%), una prova de lectura del llibre (30%) i una prova final (30%). Aproximadament a la meitat del quadrimestre es farà una prova de lectura en forma de comentari de text o d'assaig breu.

BIBLIOGRAFIA:

- Aracil, Ll. V. *Papers de sociolingüística*. Barcelona: La Magrana, 1982.
- Aracil, Ll. V. *Dir la realitat*. Barcelona: Països Catalans, 1983.
- Artigal, J.M. (coord.) *Els programes d'immersió als territoris de llengua catalana*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 1995.
- Ayma, J. M. *Allò que no se sol dir de la normalització lingüística*. Barcelona: Empúries, 1992.
- Bastardas, A.; Soler, J. (eds.) *Sociolingüística i llengua catalana*. Barcelona: Empúries, 1988.
- Bastardas, A. *Fer el futur*. Barcelona: Empúries, 1991.
- Bastardas, A. *Ecologia de les llengües*. Barcelona: Proa, 1996.
- Boix, E. i Vila, X. *Sociolingüística catalana*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Breton, R. *Géographie des langues*. Col. Que sais-je? París: P.U.F., 1976.
- Diversos Autors, *Mapes per a l'estudi de la llengua catalana*. Vic: Eumo Ed., 1992.
- Ferrer, J. *La persecució política de la llengua catalana*. Barcelona: Ed. 62, 1985.
- Gimeno, F.; Montoya, B. *Sociolingüística*. Universitat de València, 1989.
- Ginebra et al. *La llengua als Països Catalans*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 1992.
- Junyent, C. *Les llengües del món*. Barcelona: Empúries, 1989.
- Junyent, C. *Vida i mort de les llengües*. Barcelona: Empúries, 1992.
- Kreminitz, G. *Multilingüisme social*. Barcelona: Ed. 62, 1993.
- Lamuela, X. *Estandardització i establiment de les llengües*. Barcelona: Edicions 62, 1994.
- Mari, I. *Un horitzó per a la llengua. Aspectes de la planificació lingüística*. Barcelona: Empúries, 1992.
- Martí i Castell, J. (ed.). *Processos de normalització lingüística: l'extensió d'ús social i la normativització*. Barcelona: Columna, 1991.

- Martí i Castell, J. *L'ús social de la llengua catalana*. Barcelona: Barcanova, 1992.
- McKay, S.L.; Hornberger, N.H. *Sociolinguistics and Language Teaching*. Cambridge University Press, 1996.
- Molla, T.; Palanca, C. *Curs de sociolingüística*. Alzira: Bromera, 1987.
- Nadal, J.M.; Prats, M. *Història de la llengua catalana. Dels orígens fins al segle XV*. Barcelona: Ed. 62, 1983.
- Pueyo, M. *Tres escoles per als catalans*. Lleida: Pagès editor, 1996.
- Reixach, M. *Difusió social del coneixement de la llengua catalana*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1990.
- Rotaetxe, K. *Sociolingüística*. Madrid: Síntesis, 1988.
- Royo, J. *Una llengua és un mercat*. Barcelona: Ed. 62, 1991.
- Segarra, M. *Història de la normativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1985.
- Serra, J.M. *Immersió Lingüística, rendiment acadèmic i classe social*. Barcelona: Horsori, 1997.
- Siguan, M. *L'Europa de les llengües*. Barcelona: Edicions 62, 1995.
- Solà, J. *L'obra de Pompeu Fabra*. Barcelona: Teide, 1988.
- Solé, J. *Sociolingüística per a joves*. Xirivella: Ed. de la Federació d'Entitats Culturals del País Valencià, 1987.
- Tuson, J. *El llenguatge*. Barcelona: Empúries, 1994.
- Tuson, J. *Mal de llengües*. Barcelona: Empúries, 1988.
- Vallverdú, F. *El fet lingüístic com a fet social*. Barcelona: Ed. 62, 1977.
- Viana, A. *Aspectes del pensament sociolingüístic europeu*. Barcelona: Barcanova, 1995.
- Vila, I. *El català i el castellà en el sistema educatiu de Catalunya*. Barcelona: Horsori, 1996.

6.2.4. Educació Corporal: Ritme, Moviment i Dansa

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Oferir els coneixements i recursos necessaris que ajudin l'estudiant a trobar en el cos un mitjà d'expressió i creació, intentant contribuir a la seva maduració global i a fomentar el sentit lúdic, la imaginació i la capacitat d'observació.

Que els alumnes experimentin amb el seu cos i, així, puguin conèixer millor el cos del nen.

Facilitar una experiència pràctica a nivell d'exercicis i jocs.

Facilitar una experiència pràctica a nivell de dansa.

METODOLOGIA:

Les classes seran fonamentalment pràctiques.

En cada sessió es donarà una explicació sobre els conceptes que es treballaran i a partir d'aquí l'alumne experimentarà, buscarà i farà una proposta de treball que desenvoluparà durant el curs.

Es faran exercicis individuals i en grup.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'assistència a classe, l'esforç, la participació i l'actitud.

Es realitzarà una memòria en forma de fitxes de tots els exercicis fets a classe.

La nota final sortirà del conjunt de notes dels exercicis que es fan a classe i de la memòria presentada.

PROGRAMA:

1. Expressió del cos:

1.1. Relaxació.

1.2. Desinhibició.

1.3. Observació.

1.4. El cos que comunica.

1.5. Valor expressiu de cada segment corporal.

1.6. Gest que amplia el missatge.

1.7. Iniciació al moviment.

1.8. Iniciació al ritme.

1.9. Aplicació del treball de moviment.

Hi haurà dues sessions de dansa a càrrec d'un professor especialitzat.

BIBLIOGRAFIA:

Amades, J. *Folklore de Catalunya-Cançoners*. Barcelona: Selecta, 1973.

Anton, M.; Barbal, M.; Godall, P.; Segarra, J.; Soca-Tira. *Psicomotricitat, dinàmica i dansa a l'escolar*. Barcelona: Graó, 1988.

Aymerich, M.; Aymerich, C. *L'expressió mitjà de desenvolupament*. Barcelona: Llar del Llibre, 1980.

Delgado, E.; Vuilanova, M. *Què representem, avui?* Barcelona: Nova Terra, 1983.

Dobbelaere, G. *Pedagogia de l'expressió*. Barcelona: Nova Terra, 1964.

Motos, T.; Tejedó, F. *Prácticas de Dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.

Slade, P. *Expresión dramática infantil*. Madrid: Santillana, 1978.

6.2.5. La Funció Tutorial

PROFESSORA: Esther FATSINI i MATHEU

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

La tutoria com a àmbit d'acció pedagògica estructura aspectes relacionats amb l'orientació individual, la resolució de conflictes grupals, la creació d'una atmosfera moral que permeti la participació i la col·laboració... Des d'aquesta perspectiva el tractament dels continguts pretén: a) fomentar la reflexió sobre la tasca docent analitzant la funció tutorial en les diferents etapes educatives; b) conèixer els àmbits i centres d'interès de la tutoria establint orientacions per a la seva programació; c) posar en pràctica diferents metodologies i estratègies d'acció tutorial.

CONTINGUTS:

1. Introducció: el perfil dels mestres i les seves funcions.
2. La tutoria: concepte, característiques i objectius.
3. La funció tutorial en el PEC i el PCC.
4. Interacció dels tutors amb la comunitat educativa: alumnes, famílies, equip de mestres i altres professionals.
5. Àmbits de l'acció tutorial:
  - 5.1. Diversitat i educació (diferències físiques, ideològiques, psicològiques...).
  - 5.2. Educació en valors i desenvolupament moral.
  - 5.3. Habilitats socials i convivència.
  - 5.4. Drets, deures i normes en els diferents àmbits de relació.
  - 5.5. Les assemblees com a mecanisme de participació i adopció de decisions.
  - 5.6. Les capacitats de diàleg i comunicació.
  - 5.7. La resolució de conflictes i l'adopció de decisions.
  - 5.8. La simulació i els jocs de rol: estratègies per a l'adopció de perspectives.
  - 5.9. Autoconeixement i autoestima.
  - 5.10. L'autoregulació conductual.
  - 5.11. Aprendre a pensar: raonament i comprensió.
  - 5.12. Habilitats cognitives: tècniques d'aprenentatge i estudi.

- 5.13. Dinàmica de grups: exercicis per al coneixement i la relació amb els altres.
- 5.14. Orientació vocacional i tutoria.

6. Instruments de la tutoria:

- 6.1. L'observació (observació directa i observació indirecta) i el registre.
- 6.2. L'entrevista i les reunions (individual i grupal).
- 6.3. Tests sociomètrics, escales d'actituds...
- 6.4. L'agenda i el diari.

7. La Programació de la tutoria i la seva avaluació:

- 7.1. Elements i pautes per a la programació en les diferents etapes educatives.
- 7.2. Avaluació del pla d'acció tutorial.

METODOLOGIA:

El desenvolupament dels continguts es farà a partir de les explicacions i els debats de classe, la lectura i anàlisi de bibliografia, i la realització d'activitats de caràcter pràctic que permetin aprofundir en els diferents temes de la tutoria i treballar la seva dimensió d'aplicació en diferents àmbits educatius (disseny d'activitats, simulació de sessions de tutoria,...).

AVALUACIÓ:

S'avaluarà a partir de: a) la realització d'una prova sobre el contingut de l'assignatura; b) l'elaboració de diferents activitats de tutoria; c) preparació i realització d'una sessió pràctica sobre un àmbit de la tutoria; d) l'assistència a classe i la participació en les diferents activitats.

BIBLIOGRAFIA:

- Arnaiz, P.; Isus, S. *La tutoria, organización y tareas*. Barcelona: Graó, 1995.
- Bertran, P. *Àrea: Tutoria 2n cicle ESO. Tutoria 3, i 4*. Barcelona: Castellnou, 1995.
- Brunet, J.J.; Negro, J.L. *Tutoria con adolescentes*. 6a edició. Madrid: Ediciones San Pío X, 1989.
- Diez de Ulzurrun, A.; Masegosa, A. *La dinàmica de grups en l'acció tutorial*. Barcelona: Graó, 1996.
- Estrems, N.; Lladó, C. *La pràctica de la tutoria a l'escola*. Barcelona: Barcanova, 1991.
- Fernandez, P. *La función tutorial*. Madrid: Castalia-MEC, 1991.

- Gordillo, M.V. *Orientación y comunidad. La responsabilidad social de la orientación*. Madrid: Alianza Editorial, 1996.
- Indurain, J.J.; Ricarte, P. *Material teórico-práctico para la acción tutorial*. Madrid: Escuela Española, 1992.
- Lázaro, A.; Asensi, J. *Manual de orientación escolar y tutoría*. Madrid: Narcea, 1989.
- Lowe, P. *Apoyo educativo y tutoría en secundaria*. Madrid: Narcea, 1995.
- Mora, J.A. *La acción tutorial y orientación educativa*. Madrid: Narcea, 1987.
- Nicieza, J. *Primaria: orientación y tutoría*. Madrid: MEC, 1992.
- Pastor, E. *La tutoría en secundaria*. Barcelona: CEAC, 1994.
- Ramirez, J.; Gago, L. *Guía práctica del profesor-tutor en educación primaria y secundaria*. Madrid: Narcea, 1993.
- Roman, J.M. ; Pastor, E. *La tutoría. Pautas de acción e instrumentos útiles al profesor-tutor*. Barcelona: CEAC, 1984.
- Sánchez, S. *La tutoría en los centros docentes. Manual del profesor tutor*. Madrid: Escuela Española, 1993.
- Serrano, G.; Olivas, A. *Acción tutorial en grupo*. Madrid: Escuela Española, 1989.
- Valdivia, C. *La orientación y la tutoría en los centros educativos: cuestionario de evaluación y análisis tutorial*. Bilbao: Mensajero, 1992.
- Viana, T. *El profesor-tutor. Consideraciones para mejorar la acción tutorial*. València: Blázquez Ediciones, 1991.

6.2.6. Audició Musical

PROFESSORA: Teresa MAIDEU i PUIG

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

- Accedir al coneixement i contemplació d'obres d'art musicals prou significatives a través d'una audició raonada, situada culturalment i tècnicament, per tal de fer més sòlida i crítica la cultura musical.
- Projectar les mateixes audicions a les escoles de Primària, a través de la selecció reflexiva de possibles centres d'interès compromesos amb les activitats escolars i la mateixa labor educacional.

CONTINGUTS:

1. Consideracions entorn de la formació de l'oïda:
  - 1.1. Les capacitats atencives, retentives i informatives.
  - 1.2. La sensibilitat auditiva.
  - 1.3. La via auditiva en el món de l'expressivitat i de la creació.
2. El fenomen musical i la societat:
  - 2.1. Entorn del concepte i de l'ús de la música.
  - 2.2. Criteris de valoració –social i individual– de la música.
3. Importància de la música en la formació de la persona:
  - 3.1. Desvetllament i desenvolupament equilibrats de totes les facultats psicofísiques de la persona en les diverses etapes de la seva vida.
  - 3.2. Formació de criteris estètics; reforçament de la personalitat individual envers les imposicions.
4. Audició i coneixement més detallat d'algunes de les principals i més significatives obres d'art sonores de les diverses èpoques culturals occidentals:
  - 4.1. Èpoques culturals, estils, formes, autors, obres; relació de la música amb totes les altres manifestacions culturals segons les èpoques.
  - 4.2. Anàlisi formal elemental de cara a l'audició.
  - 4.3. Coneixement documental i sonor dels mitjans instrumentals i vocals que empra la música. Els intèrprets.

- 4.4. Orientacions específiques, comentaris i valoracions prèvies i posteriors.
5. Visió i projecció de les audicions a l'ensenyament primari:
  - 5.1. Per què no una formació auditiva ben estructurada a Primària?
  - 5.2. Estudi i aprofitament de possibles centres d'interès per a una audició musical aprofitada i conscient a Primària.

AVALUACIÓ:

- Contínua. L'assistència assídua, activa i interessada és imprescindible per aprovar l'assignatura.
- Elaboració d'un treball pràctic d'audició musical destinada a nens de Primària.

BIBLIOGRAFIA:

- Abraham, G. *The Concise Oxford History of Music*. Londres: Oxford University Press, 1979.
- Artigues, M.; Barjau, I.; Bonal, Mª D. *51 Audicions*. Barcelona: Teide, 1986.
- Barlow, H. et al. *A Dictionary of Musical Themes*. Londres: Ernest Benn, 1975.
- Bennet, R. *Form and Design*. Cambridge: Cambridge University Press, 1980.
- De Candé, R. *Invitación a la Música*. Madrid: Aguilar, 1980.
- De Candé, R. *Diccionario de la Música*. Barcelona: Ed. 62, 1967.
- Fubini, E. *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Guillard, G. *Manuel Pratique pour Analyse auditive*. París: Éditions Transatlantiques, 1983.
- Hodeir, A. *Les Formes de la Musique*. París: Presses Universitaires de France, 1978.
- Maideu, J. *Instruments Musicals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.
- Michels, U. *Atlas de Música, I i II*. Madrid: Alianza Editorial, 1989 - 1991.
- Moore, D. *Guía de los estilos musicales*. Madrid: Taurus, 1988.
- Valls, M. *Diccionario de la Música*. Madrid: Alianza Editorial, 1974.

6.2.7. Educació Ambiental

PROFESSOR: Sebastià RIERA i CUSÍ

CARACTERISTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

Des de la Facultat d'Educació entenem que aquesta nova disciplina acadèmica no ha de ser mai patrimoni exclusiu d'uns especialistes, sinó que ha de formar part del currículum de tots els estudiants de la diplomatura de Mestre, independentment de l'especialitat que estiguin cursant.

Tot i així, la Facultat d'Educació ha optat per definir una assignatura optativa sota el títol d'Educació Ambiental que permeti d'aprofundir aquesta temàtica a aquells alumnes que hi tinguin un interès especial.

OBJECTIUS:

Definir les bases del procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquest eix transversal del currículum que ha de ser tractat de manera interdisciplinària perquè no és matèria exclusiva de cap de les àrees que el configuren.

CONTINGUTS:

1. Educació ambiental: necessitat i concepte.
2. A qui convé l'Educació Ambiental?
3. Concepte de medi ambient. Ecologia i ecologisme.
4. Anàlisi de la problemàtica ambiental a nivell mundial:
  - 4.1. Demografia i densitat de població.
  - 4.2. Canvi climàtic.
  - 4.3. Erosió.
  - 4.4. Residus i contaminació industrial.
  - 4.5. Residus sòlids urbans.
  - 4.6. Diversitat biològica i recursos genètics.
  - 4.7. L'aigua.
  - 4.8. L'energia.
  - 4.9. Espais naturals.
5. Problemàtica ambiental a Catalunya i Legislació ambiental vigent.

6. Pedagogia ambiental.

7. Experiències i resultats en el camp de l'Educació Ambiental.

METODOLOGIA:

La meitat de l'assignatura es basarà en exposicions de fets i conceptes teòrico-pràctics per part del professor i l'altra meitat s'organitzarà en forma de seminari amb participació activa per part de tots els assistents a l'aula.

AVALUACIÓ:

La qualificació final s'obtindrà a parts iguals, de la participació de l'alumne a l'aula (és imprescindible l'assistència a un 90% de les hores lectives de l'assignatura), i de la valoració d'un treball de curs i d'una prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Es cita a continuació una bibliografia bàsica. Durant el curs, i per a cada tema, es donarà una bibliografia específica.

Amenós, A. et al. *Els drets del medi ambient*. Barcelona: Depana, 1991.

Brown, L. R. et al. *L'estat del món 1997*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1997.

Cousteau, J. et al. *Una sola terra*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, 1990.

Espinàs, J. M. *L'ecologisme és un egoisme*. Barcelona: La Campana, 1993.

Lean, G.; Hinrichsen, D. *Atlas del medio ambiente*. Sevilla: Algaida, 1992.

Myers, N.; Gaia, G. *El Atlas de la gestión del planeta*. Madrid: Hermanos Blume, 1994.

Revista de Medi Ambient. Núm 1 al 19. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient, 1991 a 1998.

Sureda, J.; Colom, A. *Pedagogia ambiental*. Barcelona: CEAC, 1989.

UICN / PNUMA / WWF *Cuidem la terra*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient, 1992.

Vola La. Equip d'educació ambiental. *Deixalles i reciclatge 1, 2 i guia del professor*. Vic: Eumo Editorial, 1993.

6.2.8. Història de l'Art Català

PROFESSOR: Miquel PÉREZ i MAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Introducció a l'estudi de la Història de l'Art Català, concretament dels tres períodes en els quals hom considera que hi ha aportacions de gran valor artístic i que coincideixen en moments de naixença, plenitud o recuperació nacionals.

CONTINGUTS:

1. L'Art Romànic:

1.1. Principis estructurals i tipològics de l'arquitectura clàssica i llur projecció històrica.

1.2. La formació de l'estil medieval a Europa.

1.3. L'arquitectura romànica a Catalunya: el marc físic, històric, social i econòmic. Arquitectura del s. XI, característiques i obres. Arquitectura del s. XII, característiques i obres. L'escultura.

1.4. La pintura romànica: suports i tècnica. Fonaments estètics. Iconografia i fonts. Mestres de la pintura romànica catalana.

2. L'Art Gòtic:

2.1. Transició del romànic al gòtic: l'arquitectura del Císter.

2.2. L'arquitectura gòtica: la catedral com a sistema constructiu i simbòlic. Arquitectura gòtica catalana, característiques i obres.

2.3. La pintura gòtica: suports i tècniques. Fonaments estètics. Iconografia. Corrents i mestres.

3. El Modernisme:

3.1. El Modernisme, fenomen internacional.

3.2. Arrels històriques i socials del Modernisme.

3.3. Arquitectura i pintura modernistes.

METODOLOGIA:

El programa es durà a terme per mitjà de l'exposició per part del professor dels diferents temes a classe. Es complementarà amb la projecció de diapositives, vídeos i

el comentari a classe d'alguns textos lliurats pel professor. Al llarg del curs hi haurà dues visites guiades pel professor al Museu Episcopal de Vic, seccions de romànic i gòtic.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà per mitjà de dues proves parcials i un treball en grups de tres o quatre alumnes en el qual s'estudiarà un monument, una obra escultòrica o pictòrica d'algun dels períodes estudiats i es farà una proposta didàctica a partir del monument estudiat. En la nota final es tindrà en compte, a més, la participació activa dels alumnes en les classes.

BIBLIOGRAFIA:

- Benevolo, L. *Historia de la arquitectura moderna*. Barcelona: Gustavo Gili, 1974.
- Bohigas, O. *Reseña y catálogo de la arquitectura modernista*. Barcelona: Lumen, 1971.
- Carbonell, E. *La pintura mural romànica*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1984.
- Cirici, A.; Gumí, J. *L'art gòtic català*. Barcelona: 1977.
- Diversos Autors, *Catalunya Romànica*, 24 vols. Barcelona: Enciclopèdia Catalana S.A., 1984.
- Diversos Autors, *Diccionari d'arquitectura*. Barcelona: Cirit, Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Història de l'Art Català*, 8 vols. Barcelona: Ed. 62, 1985.
- Junyent, E. *Catalunya romànica*, 2 vols. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.
- Martorell, C. *Gaudí. Su vida, su teoria, su arte*. Barcelona: Blume, 1977.
- Pedrola, A. *Materials, procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1990.
- Schmutzler, R. *El Modernismo*. Madrid: Alianza Editorial, 1980.
- Sureda, J. *La pintura romànica en Catalunya*. Madrid: Alianza Editorial, 1980.
- Von Simpson, O. *La catedral gòtica. Orígenes de la arquitectura gòtica y del concepto medieval de orden*. Madrid: Alianza Editorial, 1982.
- Yarza, J. *Arte y arquitectura en España. 500-1250*. Madrid: Cátedra, 1985.

6.2.9. Matemàtica a partir de l'entorn

PROFESSOR: Pau CASAÑAS i XURIACH

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

Per al seu seguiment, l'assignatura requereix uns coneixements i un domini de les Matemàtiques a nivell d'ensenyament obligatori. La metodologia inclou explicacions teòriques per part del professor, resolució comentada d'exercicis i treballs de recollida de dades i d'investigació fets pels alumnes individualment o en petit grup. Aquests treballs, que en part es faran a les hores de classe, es recolliran en un quadern de grup –que s'anirà elaborant al llarg del quadrimestre– i també seran objecte d'exposició i debat a la classe.

OBJECTIUS:

- Presentació dels materials estructurats, útils per a l'aprenentatge de la Matemàtica a Educació Infantil i Primària.
- Veure totes les possibilitats de cada material, a partir de la seva construcció, elaboració i manipulació.
- Mostrar la manera d'aplicar-lo als diversos punts del Currículum d'Educació Infantil i Primària, on sigui possible.
- Reflexionar sobre els coneixements matemàtics generals que la majoria de persones fan servir en la seva vida quotidiana.

CONTINGUTS:

1. Geometria de l'entorn. Descoberta i representació d'elements geomètrics:
  - 1.1. Tàngrams:
    - 1.1.1. Construcció amb diversos materials.
    - 1.1.2. Dibuix amb les eines de dibuix lineal.
    - 1.1.3. Estudi de relacions topològiques i geomètriques.
    - 1.1.4. Descoberta d'elements de la Geometria Plana.
    - 1.1.5. Mesura d'àrees i superfícies.
  - 1.2. El Geoplà:

- 1.2.1. Construcció.
- 1.2.2. Utilització per a l'estudi de diversos elements de la Geometria Plana.
- 1.2.3. Càlcul d'àrees i perímetres.
- 1.2.4. Representació de nombres i descoberta de certes propietats numèriques.
- 1.2.5. Activitats ludicomatemàtiques.
- 1.3. Materials per a la representació i estudis de la Geometria de l'Espai:
  - 1.3.1. Construcció de poliedres amb diversos materials.
  - 1.3.2. Descoberta dels elements d'un poliedre i relacions numèriques entre ells.
  - 1.3.3. Estudi dels desenvolupaments plans.
  - 1.3.4. Els sòlids platònics.
2. Les eines per al càlcul:
  - 2.1. Calculadores:
    - 2.1.1. Descoberta del teclat.
    - 2.1.2. Els nombres de la calculadora i les seves relacions.
    - 2.1.3. Diferents maneres de fer les mateixes operacions.
    - 2.1.4. Memòries i tecles de constant.
    - 2.1.5. Treball amb nombres negatius i expressions numèriques complexes.
    - 2.1.6. Descomptes i percentatges.
    - 2.1.7. El missatge d'error.
    - 2.1.8. Activitats ludicomatemàtiques.
  - 2.2. El full de càlcul:
    - 2.2.1. Construcció de diverses taules numèriques.
    - 2.2.2. Descoberta de les propietats dels nombres.
    - 2.2.3. Taules per a càlculs geomètrics i investigació de propietats geomètriques.
3. Jocs populars, casolans i de tauler. Aprofitament per a fer matemàtiques.

AVALUACIÓ:

Al llarg del curs, després de cada tema, s'avaluarà el quadern de grup i al final es farà una prova individual escrita. La presentació del quadern de grup és condició necessària per a superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Bell, R.; Cornelius, M. *Juegos con tableros y fichas. Estimulos a la investigacion Matemática*. Barcelona: Labor, 1990.
- Bolt, B. *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Bolt, B. *Más actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Bolt, B. *Aun más actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1989.
- Bolt, B.; Hobbs, D. *101 Proyectos matemáticos*. Barcelona: Labor, 1991.
- Briales, F.; Gimenez, M. *Matemática viva*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Castelnuovo, E. *La Geometria*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Codina, R. et al. *Fer Matemàtiques*. Vic: Eumo Editorial, UB, UAB, 1992.
- Diversos Autors, *Breu viatge al món de la Matemàtica*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1983.
- Diversos Autors, *Matemáticas: cultura y aprendizaje*. Madrid: Síntesis, 1991.
- Fisher, R.; Vince, A. *Investigando las Matemáticas*. Madrid: Akal, 1990.
- Fletcher; Ibotson. *Tangram*. Barcelona: Teide, 1973.
- García, J.; Bertran, C. *Geometría y experiencias*. Madrid: Alhambra, 1988.
- Gete-Alonso, J.C.; Del Barrio, V. *Medida y realidad*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Holt, M. *Matemática Recreativa 2*. Barcelona: Martínez Roca, 1986.
- Holt, M. *Matemática Recreativa 3*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Meavilla, V.; Canteras, J. *Viaje gráfico por el mundo de las Matemáticas*. Saragosa: ICE Universidad de Zaragoza, 1985.
- Northrop, E. *Paradojas matemáticas*. Mèxic: UTEHA, 1981.
- Perelman, V. *Matemática recreativa*. Barcelona: Martínez Roca, 1968.
- Segarra, L. *Repertori. Matemática recreativa*. Barcelona: Teide, 1985.
- Segarra, L. *Encercla el cercle. Matemática recreativa*. Barcelona: Graó, 1987.

6.2.10. Coneixement del Món Actual

PROFESSOR: Santi PONCE i VIVET

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Materia plantejada per desenvolupar aquells temes històrics, econòmics, socials, polítics i culturals que després de la Segona Guerra Mundial han anat configurant la nostra realitat actual. Es tracta d'aconseguir que els futurs mestres tinguin nocions clares sobre les que es consideren les grans problemàtiques actuals. En cap cas no es tracta de proporcionar una formació especialitzada, sinó de dotar d'una visió global i de l'instrumental terminològic i conceptual que permeti de comprendre totes aquelles «grans qüestions» d'actualitat.

La perspectiva, tot i algunes concrecions en el marc català, haurà de ser, forçosament, universal.

CONTINGUTS:

L'assignatura consta d'una part teòrica a la qual es destinaran unes 30 hores, amb els temes següents:

1. El món després de la Segona Guerra Mundial:
  - 1.1. La configuració de la política de blocs.
  - 1.2. La descolonització i el sorgiment del Tercer Món. La dinàmica Nord/Sud.
  - 1.3. Creixement i crisi de les economies capitalistes.
2. La problemàtica demogràfica:
  - 2.1. Creixement versus envelliment.
  - 2.2. El fenomen migratori. Alguns eixos.
  - 2.3. El retorn de la xenofòbia i el racisme.
3. El fenomen urbà:
  - 3.1. La terciarització de la societat.
  - 3.2. L'explosió urbana. La dinàmica del creixement.
  - 3.3. Bosses de marginació/bosses de pobresa.
4. Crisi i desaparició del model socialista de planificació centralitzada:
  - 4.1. L'URSS.

- 4.2. Els països del Pacte de Varsòvia.
  - 4.3. L'exemple xinès.
5. Cap a la configuració d'un nou mapa europeu:
  - 5.1. L'Europa dels Estats i la Europa de les nacions. La problemàtica nacional.
  - 5.2. La reunificació d'Alemanya.
  - 5.3. El desmembrament soviètic.
  - 5.4. Altra vegada els Balcans.
6. El món d'avui:
  - 6.1. L'Amèrica llatina.
  - 6.2. El món àrab islàmic.
  - 6.3. L'Àfrica negra.
  - 6.4. El sud-est asiàtic.
7. La problemàtica ecològica:
  - 7.1. Nous problemes i nova consciència.
  - 7.2. Nivell de vida i qualitat de vida.
  - 7.3. El debat sobre els límits del creixement.

El programa pràctic constarà:

- L'elaboració individual o col·lectiva d'un treball bibliogràfic i/o de premsa sobre algun dels aspectes del programa, que caldrà concertar amb el professor.
- L'exposició dels treballs a classe.
- L'anàlisi de documents, quadres i material gràfic a classe, de cara a aprofundir en els temes plantejats.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al finalitzar el quadrimestre, en el qual s'haurà de reflectir un coneixement satisfactori del temari, a partir de les explicacions de classe, de les lectures establertes com a obligatòries i de l'anàlisi de material gràfic. Aquesta nota es combinarà amb la que s'obtingui de l'avaluació de la qualitat i l'exposició del treball pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

Bonet, P. *Imágenes sobre fondo rojo. Estampas de la crisis soviética*. Madrid: El País-Aguilar, 1992.

- Bové, M.; Font, J. *La guerra continua (1989-1992). Del declivi soviètic a l'hegemonia occidental*. Barcelona: Llibres de l'Índex, 1992.
- Commoner, B. *En paz con el planeta*. Barcelona: Crítica, 1992.
- Diversos Autors, *El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1995.
- Fontana, Josep, *La història després de la fi de la història: Reflexions i elements per a una guia dels corrents actuals*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Fukuyama, F. *El fin de la historia y el último hombre*. Barcelona: Planeta, 1992.
- Guiloinéau, J. *Mandela: la igualdad es posible*. Madrid: Espasa-Calpe, 1991.
- Lacoste, Y. *Geografía del subdesarrollo*. Barcelona: Ariel, 1978.
- Laurent, E. *Tormenta del desierto. Los secretos de la Casa Blanca*. Barcelona: Ediciones La Tempestad, 1991.
- Lesourne, J.; Lecomte, B. *Después del comunismo*. Madrid: Arias Montano, 1991.
- Diversos Autors. *Europa del Este ante el cambio económico*. Madrid: Colegio de Economistas, 1991.
- Martínez Alier, J. *De la economía ecológica al ecologismo popular*. Barcelona: Icaria, 1992.
- Noteboom, C. *La desaparición del muro. Crónicas alemanas*. Barcelona: Península, 1992.
- Partal, V. *La revolta nacionalista a l'URSS*. València: Tres i Quatre, 1991.
- Puyol, R. *Población y espacio. Problemas demográficos mundiales*. Madrid: Cin-cel, 1982.
- Puyol, R. *Población y recursos. El incierto futuro*. Madrid: Pirámide, 1984.
- Schumacher, E.F. *Lo pequeño es hermoso. Por una sociedad y una técnica a la medida del hombre*. Madrid: Blume, 1978.
- Segura Mas, Antoni, *El Magreb: del colonialismo al islamismo*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1994.

6.2.11. Educació per a la Salut

PROFESSOR: Miquel CASADEVALL i GINESTET

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Adquirir uns coneixements i conceptes sobre el que és la Salut i l'Educació per a la Salut.

Conèixer la importància dels factors que influeixen en la Salut, sobretot d'aquells que es poden modificar mitjançant l'educació.

Prendre consciència del paper del mestre en la millora de la Salut de la població.

Conèixer els principals problemes de Salut en l'edat escolar, així com la manera de fer-hi front.

Saber com actuar davant les emergències i accidents.

PROGRAMA:

1. La salut. Conceptes actuals:

- 1.1. L'educació per a la salut. Conceptes. Nivells.
- 1.2. L'Educació per a la Salut a l'escola.
- 1.3. El Pla de Salut de Catalunya.

2. Emergències i accidents. Importància:

2.1. Conducta a seguir davant els accidents:

- 2.1.1. Emergències.
- 2.1.2. Cremades.
- 2.1.3. Hemorràgies.
- 2.1.4. Ferides.
- 2.1.5. Fractures.
- 2.1.6. Intoxicacions.
- 2.1.7. Altres situacions urgents.
- 2.1.8. Conducta a seguir davant els problemes de salut més freqüents a l'escola: Diarrea / Vòmits / Febre / Mal de cap / Cossos estranys / Dolor abdominal / Mal d'oïda / Mal de coll / Picades / Altres.
- 2.1.9. La farmaciola escolar.

2.1.10. L'ús dels medicaments.

2.1.11. Coneixement, prevenció i control de les malalties transmissibles.
Vacunacions.

3. Alimentació i nutrició. Importància de l'alimentació:

3.1. Tipus i composició dels aliments.

3.2. Higiene dels aliments.

4. Els hàbits i la Salut:

4.1. La influència dels hàbits de vida en la Salut:

4.1.1. Alimentació.

4.1.2. Activitat.

4.1.3. Us i abús de les «drogues».

4.1.4. Altres.

5. La higiene corporal. Visió general:

5.1. La higiene dels diferents sistemes orgànics:

5.1.1. Higiene de la digestió.

5.1.2. Higiene de la respiració.

5.1.3. Higiene de la circulació.

5.1.4. Altres.

METODOLOGIA:

Els diferents temes es tractaran a classe a través de les explicacions fetes pel professor i a través de les exposicions de treballs fets en grup sobre temes relacionats amb la salut.

AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà de dues parts:

1. Prova escrita a final de curs.

2. Valoració del treball en grup i la seva exposició.

Cal aprovar les dues parts per aprovar l'assignatura.

Es tindrà en compte l'assistència i l'interès de l'alumne.

BIBLIOGRAFIA:

Academia Norteamericana de Pediatría, *Manual de Nutrición en pediatría*. Madrid: Panamericana, 1995.

Bras, J. *Per a tots salut*. Barcelona: Laia, 1980

Clapés, J. *Nutrició i dietètica a l'assistència primària*. Barcelona: Ed. 62, 1985.

Cruz, M. *Tratado de Pediatría*. Barcelona: Espaxs, 1990.

La Prevenció de la Cardiopatia Coronària. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1983.

Laporte, J. *Les Drogues*. Barcelona: Ed. 62, 1976.

Manual d'Examens de Salut Escolar. Generalitat de Catalunya.

Manual de Prevenció dels accidents en la infància. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1984.

Manual de Prevenció i Control de la Càries Dental. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1983.

Manual de Prevenció i Control del Tabaquisme. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1982.

Manual de Vacunacions. Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1987.

Orientacions i Programes d'Educació per a la Salut a l'Escola. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1984.

Riba, M.; Vila, L.; Infiesta, F.; Rivero, M. *Manual práctico de nutrición y dietética*. Madrid: Vicente Ediciones, 1993.

Salud Escolar. Escuela Universitaria de Enfermería (Hospital Provincial de València). València, 1980.

Salleras, Ll. *Principios y métodos de la educación sanitaria*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1978.

Valtueña, O. *Manual para el control de las enfermedades transmisibles en los centros docentes*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Seguridad Social, 1980.

Vieux, N.; Pons, P. *Manual de Socorrismo*. Barcelona: Jims, 1968.

Vila-Abadal, J. *Per què es droguen els joves*. Barcelona: Caixa de Barcelona, 1988.

Zamora, P. *La alimentación infantil natural*. Barcelona: Integral, 1988.

6.2.12. Pedagogia i Didàctica de la Religió

PROFESSORS: Joan MIR i TUBAU
Andreu ROCA i PRAT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 6 crèdits.

OBJECTIUS:

1. Adquirir un coneixement complet i ordenat dels continguts bàsics de la fe cristiana i de llur interpretació segons els diversos corrents actuals.
2. Iniciar-se en la presentació didàctica del fet religiós en general i dels continguts bàsics de la fe cristiana.
3. Diferenciar el camp de la cultura religiosa de la pertinença a una religió concreta.

CONTINGUTS:

1. Jesús de Natzaret, el Crist:
  - 1.1. L'anunci del Regne de Déu.
  - 1.2. La mort i la resurrecció de Jesús.
  - 1.3. El Déu de Jesús.
2. L'Església:
  - 2.1. L'Església en la història.
  - 2.2. L'Església: poble de Déu i sagrament de salvació.
  - 2.3. L'Església celebra la fe: els sagraments.
3. El seguiment de Crist:
  - 3.1. Els deu manaments.
  - 3.2. Les benaurances i el manament nou.
  - 3.3. Un cel nou i una terra nova.

METODOLOGIA:

Les explicacions del professor es combinaran amb les qüestions i reflexions suscitades pels alumnes.

Les hores lectives contemplades a l'horari cobreixen un total de quatre crèdits i mig. L'altre crèdit i mig es realitzarà en forma de Seminari.

AVALUACIÓ:

Al final del curs hi haurà una prova escrita en la qual els alumnes hauran de demostrar que han assimilat els continguts bàsics del programa.

BIBLIOGRAFIA:

- Alegre, X.; Tuñí, O. *Església, d'on vénis, on vas?* Barcelona: Cristianisme i Justícia, 1989.
- Álvarez Bolado. *El experimento del nacionalcatolicismo*. Madrid: Alianza Editorial, 1976.
- Bíblia* (Edició dels monjos de Montserrat, de l'Associació Bíblica de Catalunya o Bíblia catalana, traducció interconfessional).
- Boff, L. *Jesucrist llibertador*. Barcelona: Claret, 1979.
- Dodd, C. H. *El fundador del cristianismo*. Barcelona: Herder, 1975.
- Duquesne, J. *Jesús*. Barcelona: Empúries, 1996.
- Forte, B. *Jesús de Natzaret, historia de Dios, Dios de la historia*. Madrid: Paulinas, 1983.
- González-Carvajal, L. *Esta es nuestra fe. Teología para universitarios*. Santander: Sal Terrae, 1989.
- Hertling, L. *Historia de la Iglesia*. Barcelona: Herder, 1981.
- Jules, A. *Modelos de la Iglesia*. Santander: Sal Terrae, 1975.
- Llopis, J. *L'Evangelí (re)humanitzador*. Barcelona: Cruïlla, 1992.
- López Azpitarte, E. *Fundamentación de la ética cristiana*. Madrid: Paulinas, 1991.
- Lortz, J. *Historia de la Iglesia en la perspectiva de la historia del pensamiento*. Madrid: Cristiandad, 1982.
- Massot i Muntaner, J. *Aproximació a la història religiosa de la Catalunya contemporània*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1973.
- Patin, A. *L'anomenat Jesús*. Barcelona: Claret, 1978.
- Pladevall, A. *Història de l'Església a Catalunya*. Barcelona: Claret, 1989.
- Rahner, K. *Cambio estructural de la Iglesia*. Madrid: Cristiandad, 1974.
- Schneider. *Lo que nosotros creemos*. Salamanca: Sígueme, 1991.
- Vidal, M. *Para conocer la ética cristiana*. Estella: Verbo Divino, 1989.
- Vilanova, E. *El coratge de creure*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1978.
- Vives, J. *Si sentiu la seva veu...* Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

6.2.13. Dramatització

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Que el futur mestre pugui utilitzar el joc dramàtic com a eina educativa que li permeti de fomentar la investigació, l'observació, la imaginació i la capacitat de creació. Coneixement de l'estructura dramàtica i de les tècniques expressives que la configuren.

Comunicació i creació.

Facilitar una experiència pràctica de realització completa d'un projecte dramàtic.

METODOLOGIA:

La classe és fonamentalment pràctica.

A cada sessió es donarà una explicació dels conceptes a treballar, i a partir d'aquí es distribuïran els grups de treball per tal d'investigar i experimentar les pròpies propostes, consolidar-les amb l'ajut del professor, si cal, i mostrar-les als companys de classe per compartir i confrontar experiències i opinions.

Es faran exercicis individuals i en grup.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'actitud, l'esforç, la participació i l'habilitat.

L'assistència a classe és obligatòria.

Hi haurà una lectura obligada d'un llibre, el títol del qual s'anunciarà oportunament a principi de curs.

S'haurà d'assistir a una representació de teatre professional i fer-ne una crítica tant dels elements tècnics com artístics.

La qualificació final serà el resultat de la valoració de totes les activitats realitzades a l'aula i del treball sobre el llibre de lectura obligatòria.

PROGRAMA:

1. El joc dramàtic, eina pedagògica:

1.1. Estudi dels elements que conformen l'estructura dramàtica.

1.2. Tema.

1.3. Argument.

1.4. conflicte.

1.5. Personatges.

1.6. Temps.

1.7. Espai-lloc.

2. Realització d'un muntatge dramàtic: teatre, títelles, ombres xineses.

2.1. Selecció de textos.

2.2. Confecció del guió dramàtic.

2.3. Posada en escena.

2.4. Selecció de músiques.

2.5. Escenografia.

2.6. Vestuari.

2.7. Maquillatge.

2.8. Il·luminació.

BIBLIOGRAFIA:

Alasjarui, U. «El joc dramàtic». *Guix* núm. 3, 1987.

Faure, G.; Lascar, S. *El juego dramático en la escuela*. Barcelona: Cincel-Kapelusz, 1988.

Fàbregas, X. *Història del Teatre català*. Barcelona: Milla, 1978.

McGuinness, S.; Puig, E.; Vernet, F. *Drama. Tècniques teatrals per a l'ensenyament*. Barcelona: Magrana, 1996.

Motos, T; Tejedó, F. *Prácticas de Dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.

Signorelli, M. *El niño y el teatro*. Madrid: Eudeba, 1975.

Slade, P. *Expresión dramática infantil*. Madrid: Santillana, 1978.

6.2.14. Titelles: Construcció i Manipulació

PROFESSORA: Provi DAUFÍ i MORESO

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA:

Aprendre a construir i a manipular personatges animats amb materials i tècniques diverses.

Revaloritzar les qualitats dels titelles i la seva aplicació a l'escola amb finalitats educatives pedagògiques, didàctiques, creatives, lúdiques i terapèutiques i també per afavorir l'expressió i la comunicació dels infants.

CONTINGUT TÈORIC:

1. Breu història dels titelles.
2. Bases teòriques sobre l'elaboració i manipulació de diferents tipus de titelles.

CONTINGUT PRÀCTIC:

1. Construcció de titelles simples amb materials diversos.
2. Construcció d'un titella de guant o de tija i representació d'un conte o història amb missatge educatiu:
  - 2.1. Disseny del personatge escollit en funció de l'obra a representar.
  - 2.2. Modelatge. Decoració i complementació. Vestuari
  - 2.3. Exercicis de manipulació de titelles i representació de l'obra.

AVALUACIÓ:

Es valoraran els treballs pràctics proposats a l'aula-taller durant el curs.

Es farà un treball teòric basat en les experiències i els aprenentatges adquirits durant el curs.

L'assistència serà obligatòria i, per tant, avaluable.

BIBLIOGRAFIA:

- Kampmann, L. *Teatro de marionetas*. París: Bouret, 1972.
- Reinhardt, G. *Como hacer muñecos de guiñol*. Barcelona: CEAC, 1984.
- Rial, R.; Ricart, M. *Els titelles a l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1985.

6.2.15. Literatura en Català

PROFESSOR: Segimon SERRALLONGA i MORER

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIU:

Lectura i interpretació d'unes quantes obres clàssiques per mitjà de mostres traduïdes que per llur validesa literària formen part de la literatura catalana.

PROGRAMA:

1. Introducció:
  - 1.1. Història i literatura. Lloc de la literatura catalana dins la literatura universal.
  - 1.2. Teories i pràctiques de la traducció. Història de les traduccions al català.
2. Literatures antigues:
  - 2.1. Poesia amorosa de l'antic Egipte.
  - 2.2. Poesia amorosa hebrea: *El càntic dels càntics*.
  - 2.3. El problema del mal: Assíria; Egipte; Israel.
  - 2.4. El mite del foc o del progrés; *Prometeu encadenat*.
  - 2.5. La tragèdia grega
  - 2.6. La inspiració poètica: *Ió* de Plató.
  - 2.7. Lucreci: *Invocació a Venus*.
3. Literatures modernes:
  - 3.1. Dante. Boccaccio. Petrarca.
  - 3.2. Blake. Coleridge. Poe.
  - 3.3. Hölderlin.
  - 3.4. Baudelaire. Kafka.

AVALUACIÓ:

Hi haurà una prova escrita final sobre literatures antigues i modernes. També es farà un control per escrit de dues obres de lectura obligada.

BIBLIOGRAFIA:

- García Yebra, V. *En torno a la traducción: teoría, crítica, historia*. Madrid: Gredos, 1989.
- G.P-Bompiani, *Diccionario literario de obras y personajes de todos los tiempos y de todos los países*. Barcelona: Montaner y Simon, 1967-1978. (17 vols).
- Mallafre, J. *Llengua de tribu i llengua de polis: bases d'una traducció*. Barcelona: Quaderns Crema, 1991.
- Mounin, G. *Los problemas teóricos de la traducción*. Madrid: Gredos, 1971.
- Queneau, R. (ed) *Historie des littératures*. París: La Pléiade, 1968.
- Riquer, M.; de/Vallverde, J.M. *Historia de la literatura universal*. Barcelona: Planeta, 1978-1991 (4 Vols).
- Shipley, J.T. *Diccionario de la literatura mundial*. Barcelona: Destino, 1973.
- Thiegehem, P.V. *Historia de la literatura universal*. Barcelona: Arimany, 1975.
- La bibliografia restant serà donada a classe.

6.2.16. Dinàmica de Grups

PROFESSORA: Neus SOL i MAURI

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Optativa. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

- La dinàmica de grups ens permet de descobrir la importància que tenen les relacions humanes en els aprenentatges. Els objectius de l'assignatura són:
- Conèixer les principals característiques dels fenòmens grupals i els seus processos interns.
- Descobrir la importància que tenen les relacions humanes en els aprenentatges.
- Incrementar l'autoconeixement.
- Millorar la comunicació i la percepció social.
- Saber analitzar els processos grupals que es donen en l'àmbit educatiu.
- Conèixer les principals tècniques de grup que es poden utilitzar en el context escolar.
- Aprendre a avaluar el grup.
- Fomentar els valors d'empatia i respecte a l'opinió dels altres.
- Fomentar les habilitats socials dels estudiants.

CONTINGUTS:

1. La percepció.
2. La comunicació social.
3. El procés comunicatiu.
4. La comunicació no verbal.
5. Missatges des de l'espai. L'entorn físic dels grups.
6. L'individu i el grup. Motivació i pertinença al grup-classe.
7. Les relacions interpersonals en el grup-classe.
8. Composició i dimensió dels grups: cohesió, satisfacció i aprenentatge.
9. Tècniques sociomètriques.
10. Les habilitats socials.
11. Tècniques d'assertivitat.
12. Parlar en públic.
13. Les relacions amb els pares i els docents.

14. Tècniques per a l'entrevista.

15. La presa de decisions.

METODOLOGIA:

Desenvolupament dels temes a través de la dinàmica de grup, autodirecció i regulació del propi grup.

Taller de participació personal i reflexió grupal.

El desenvolupament del temari queda supeditat al procés de grup.

AVALUACIÓ:

L'avaluació individual es farà per mitjà de:

– La participació en les tècniques programades.

– La presentació al final del quadrimestre del «diari de camp», un fitxer de les tècniques desenvolupades així com la seva valoració personal.

BIBLIOGRAFIA:

Antons, K. *Práctica de la dinámica de grupos*. Barcelona: Herder, 1981

Arnaiz, P. *Qui és qui. Les relacions humanes al grup-classe*. Barcelona: Graó, 1988.

Biscarri, Samper, Sanuy. *Socialització infantil i dinàmica del grup-classe*. Lleida: Dilagro, 1985.

Brunet, J.J.; Negro, J.L. *Técnicas de grupo para educadores*. Madrid: Publicacions ICE, 1980.

Brunet, J.J.; Negro, J.L. *Tutoria con adolescentes*. Madrid: Ediciones San Pio X. 1993.

Cascón, P.; Martín Beristain, C. *La alternativa del juego*. Fichas técnicas. Torrelavega: Copy-Besaya, 1989. 2 volums.

Cirigliano, Villaverde. *Dinámica de grupos y educación*. Buenos Aires: Humanitas, 1972.

Darder, P.; Franch, J.; Coll, C.; Pèlach, J. *El grup-classe: Un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Diez, A.; Masegosa, A. *La dinàmica de grups en l'acció tutorial*. Barcelona: Graó, 1996.

Fabra, M. Ll. *Técnicas de grupo para la cooperación*. Barcelona: Ediciones CEAC, 1992. Aula Pràctica Secundària.

Garaigordobil, M. *Juego y desarrollo infantil*. San Sebastián: De Seco Olea, 1988.

Hostie, R. *Técnicas de dinámica de grupo*. Madrid: Publicaciones ICE, 1990.

Jimenez, F. *La comunicación interpersonal: ejercicios educativos*. Madrid: Publicaciones ICE, 1979.

Knapp, M. *La comunicación no-verbal*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1985.

Michelson, L.; Sugai, D. P. et al. *Las habilidades sociales en la infancia*. Barcelona: Martínez Roca, 1987.

Pallarés, M. *Técnicas de grupo para educadores*. Publicaciones ICCE. Educación 96.

Reading, A. E. *Comuníquese con eficiencia*. Barcelona: Grijalbo, 1994.

Roman, J. M.; Pastor, E. *La tutoria*. Barcelona: Ceac, 1984.

Shaw, Marvin E. *Dinámica de grupo*. Barcelona: Herder, 1983.

Smith, M. J. *Cuando digo no, me siento culpable*. Barcelona: Grijalbo, 1977.

CENTRE ÒPTIC
DE L'AMBULATORI
Òptics Optometristes

ÒPTICA - APARELLS AUDITIUS - LENTS DE CONTACTE

Deixa'ns cuidar la teva visió

C/ Sant Pau, 38 - 08500 Vic - Tel./Fax 93 889 13 74 - Autobús: Línia 3 Parada 14

Tota una vida fent assegurances de vida.

Estem al seu costat de tota la vida.
Oferint-li les millors assegurances
i amb la qualitat de servei que vostè demana.
Aquest és el nostre compromís des de 1880.
Tenim l'experiència de tota una vida
fent assegurances de vida.

VITALICIO
ASSEGURANCES

Verdaguer, 10 Tel. 93 889 50 00 Fax 93 889 56 31 08500 VIC

6.3. Assignatures de lliure elecció

6.3.1. Psicologia de l'Adolescència

PROFESSOR: Àngel SERRA i JUBANY

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

Si comparem els comportaments dels nens amb els dels joves entre els 12 i els 16 anys, ens adonarem dels profunds canvis tant físics com psicològics i socials que es produeixen al llarg d'aquest període.

Es tracta d'una transformació important que requereix una acció educativa específica donada la rellevància que té per al futur de l'individu i la conflictivitat que de per si ocasiona. L'enfocament que es donarà serà el de la Psicologia Comunitària, que valora tant els aspectes conductuals i d'estil de vida com l'ambient o context en què té lloc aquesta conducta.

CONTINGUTS:

1. Aspectes històrics, culturals i socials.
2. Estudi de l'adolescència.
3. Adolescència i cultura.
4. El desenvolupament físic en l'adolescència.
5. La nutrició de l'adolescent.
6. Trastorns de la conducta alimentària.
7. Vivència del cos.
8. Psicosexualitat en els adolescents.
9. El gènere en l'adolescència.
10. La identitat.
11. El desenvolupament afectiu.
12. Canvis en les relacions socials bàsiques.
13. Desenvolupament cognitiu.
14. Actituds, idees i valors.
15. Prevenció de drogodependències.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Participació activa dels alumnes, lectures i observació conductual. S'avaluarà l'assistència i la participació i hi haurà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Aguirre, A. *Psicología de la adolescencia*. Barcelona: Boixareu, 1994.
- Corbella, J.; Valls, C. *Davant una edat difícil*. Barcelona: Columna, 1994.
- Davis, M.; McKay, M.; Eshelman, E. R. *Técnicas de autocontrol emocional*. Barcelona: Martínez Roca, 1985.
- Delval, J. *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI, 1994.
- Encinas, J.L. *Bandas juveniles*. México: Trillas, 1994.
- Funes, J. *Drogas y adolescentes*. Madrid: Aguilar, 1996.
- Gessell, A. *El adolescente de 10 a 16 años*. Buenos Aires: Paidós, 1981.
- Grinder, R. E. *Adolescencia*. Mèxic: Limusa, 1976.
- Hoffman, L.; Paris, S.; Hall, E. *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: Mc Graw Hill, 1996 (volum 2).
- Hopkins, J. R. *Adolescencia. Años de transición*. Madrid: Pirámide, 1987.
- Horrocks, J. E. *Psicología de la adolescencia*. Mèxic: Trillas, 1984.
- Toro, J. *El cuerpo como delito*. Barcelona: Ariel, 1996.

6.3.2. Tallers de Creativitat

PROFESSOR: Josep VERNIS i BURÉS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

L'assignatura és un taller obert a la creació artística, a l'experimentació de materials i procediments, i a la recerca individual de l'alumne amb l'assessorament del professor per materialitzar amb la màxima llibertat una obra pictòrica de creació personal.

CONTINGUTS:

1. La idea:
  - 1.1. L'anotació.
  - 1.2. Esquemes i esbossos (mida, format, proporció).
  - 1.3. Tècniques (eines, materials i suports).
  - 1.4. Elaboració.
  - 1.5. Anàlisi del resultat final.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà a partir de les actituds i dels resultats dels treballs.

BIBLIOGRAFIA:

- Argan, G.C. *El arte moderno*. Madrid: Akal, 1991.
- Maltese, C. *Las técnicas artísticas*. Madrid: Cátedra, 1990.
- Pedrola, A. *Materials, procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Barcanova, 1990.

NOTA: Per matricular-se de l'assignatura és imprescindible comptar amb l'autorització prèvia del professor.

6.3.3. Curs de Novel·la Catalana (De *Tirant lo Blanc* a Mercè Rodoreda)

PROFESSOR: Isidor CÒNSUL i GIRIBET

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Els objectius del curs són quatre:

- 1) Estudiar els diferents corrents narratius del segle XV fins al XX.
- 2) Analitzar els títols fonamentals de la tradició narrativa catalana: *Tirant lo Blanc*, de Joanot Martorell; *La bogeria*, de Narcís Oller; *Solitud*, de Víctor Català; *Vida privada*, de Josep M. de Sagarra; *Bearn*, de Llorenç Villalonga; *La plaça del diamant*; de Mercè Rodoreda...
- 3) Situar la tradició novel·lesca catalana en les coordenades corresponents de la literatura universal.
- 4) Treballar una gamma de possibilitats didàctiques vinculades a la novel·lística europea i catalana.

PROGRAMA:

1. *Tirant lo Blanc*

- 1.1. Llibre de cavalleries i novel·la cavalleresca
- 1.2. *Curial e Güelfa*
- 1.3. *Tirant lo Blanc*: Història del text i debat sobre l'autoria
- 1.4. *Tirant lo Blanc*: Una novel·la total
- 1.5. La modernitat de *Tirant lo Blanc*

2. El Segle Romàntic

- 2.1. El Realisme i Naturalisme a les literatures europees
- 2.2. L'obra narrativa de Narcís Oller
- 2.3. Narcís Oller i Benito Pérez Galdós
- 2.4. Narcís Oller i Emile Zola
- 2.5. *La Bogeria*, de Narcís Oller
- 2.6. *Pilar prim*, de Narcís Oller

3. La novel·la del Modernisme

- 3.1. Crisi i metamorfosi de la novel·la
- 3.2. Els narradors modernistes (Casellas, Ruyra, Vayreda, Rusiñol, Bertrana...)
- 3.3. L'obra narrativa de Víctor Català
- 3.4. *Solitud*, de Víctor Català
- 3.5. *Solitud* en el context de la narrativa europea del seu temps

4. La renovació narrativa del segle XX

- 4.1. Joyce, Proust i Kafka
- 4.2. El debat sobre la novel·la a la literatura catalana
- 4.3. *Vida privada*, de Josep M. de Sagarra
- 4.4. *Mort de dama*, de Llorenç Villalonga
- 4.5. *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda

AVALUACIÓ:

Per aprovar el curs serà necessari haver fet les lectures obligatòries que es proposaran a principi de curs i sobre les quals es faran uns controls periòdics que representaran el 50% de la nota final. L'altre 50% sortirà d'un examen que es farà en acabar el quadrimestre i que inclourà aspectes teòrics i pràctics del programa desenvolupat.

Les lectures obligatòries seran quatre, dues proposades pel professor i dues més que l'alumne podrà triar a partir d'una llista que es donarà en començar el curs.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Arnau, C. *Introducció a la narrativa de Mercè Rodoreda*. Barcelona: Edicions 62, 1978.
- Cònsul, I. *Tirant lo Blanc*. Barcelona: Labor, 1992 (Col·lecció «Gent Nostra»).
- Molas, J. *Lectures crítiques*. Barcelona: Edicions 62, 1974.
- Riquer; Comas; Molas. *Història de la literatura catalana* (Vol. 9-10-11) Barcelona: Ariel, 1988.
- Riquer, M. *Aproximació al Tirant lo Blanc*. Barcelona: Quaderns Crema, 1990.
- Serrahima, M. *Dotze mestres*. Barcelona: Edicions Destino, 1972.
- Triadú, J. *La novel·la catalana de postguerra*. Barcelona: Edicions 62, 1982.
- Yates, A. *Una generació sense novel·la?* Barcelona: Edicions 62, 1975.

6.3.4. L'Ordinador a l'Escola

PROFESSORA: Marta MARIMON i MARTÍ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

L'assignatura s'imparteix durant el segon quadrimestre. La limitació de coneixements anteriors es redueix a haver fet l'assignatura troncal de primer de Mestre «Fonaments Informàtics i Audiovisuals».

INTRODUCCIÓ:

Aquesta assignatura està pensada per tothom qui vulgui aprofundir en la navegació per Internet i l'accés a la informació que suposa a nivell mundial dins l'àmbit educatiu. Es treballen els recursos de creació de pàgines web.

OBJECTIUS:

Prendre consciència del paper de les Noves Tecnologies en el camp pedagògic.
Saber extreure informació d'Internet.
Saber dissenyar una pàgina web.

CONTINGUTS:

· Història d'Internet: orígens i evolució.
Presentació d'Internet: què és, com funciona i què ofereix.
El programari per a navegar: Netscape.
El correu electrònic.
La recerca d'informació.
El llenguatge HTML.
El retoc fotogràfic.
La creació d'imatges sensibles i animades.
L'al·lotjament d'una pàgina web a la xarxa i l'alta en algun dels principals buscadors.

AVALUACIÓ:

Es valorarà l'assistència a classe així com la participació activa en el desenvolupament d'aquesta (més d'un 30% de faltes d'assistència no justificades impediran aprovar l'assignatura).

Per a aprovar l'assignatura caldrà:

Presentar un treball imprès amb informació extreta d'Internet sobre un tema específic (25% de la nota final).

Crear una pàgina web (75% de la nota final).

El contingut del treball i de la pàgina es concretarà a l'inici de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Berbaus, A.; Blanco, J. *Diseño de páginas web*. Barcelona: Inforbook's, 1996.

Cabaleiro, B. (coord.) «Automatización. Redes. Internet», *Educación y Biblioteca*, 1996, núm. 70, pp. 31-49.

«Tema del mes: Internet en el aula», *Cuadernos de Pedagogía*, 1997, núm. 258, pp. 53-79.

Generalitat de Catalunya

Residències d'estudiants

XARXA D'ALBERGS DE JOVENTUT

VIC

Residències d'estudiants

Alberg-residència Canonge Collell
Avgda. Olímpia, s/n.
08500 Vic

Tel. 93 889 49 38
Fax 93 883 30 62

6.3.5. Ciències Naturals: la Recerca a l'Aula

PROFESSORS: Jordi MARTÍ i FEIXAS
Sebastià RIERA i CUSÍ

CARACTERISTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

L'aprenentatge significatiu de les ciències de la natura requereix d'una bona dosi d'observació. Aquesta curiositat bàsica pot ser estimulada si a l'aula de ciències es planteja la necessitat de la interrogació i la recerca. És a partir d'aquesta actitud inquisitiva que es construeix el pensament científic.

Amb aquesta assignatura d'ampliació es pretén proporcionar algunes bases teòricopràctiques per a un aprofundiment en l'enfocament experimental de la didàctica de les ciències de la natura, des de la preparació i construcció d'instal·lacions de cria i cultiu fins al disseny d'experiments, passant per la recerca en els dominis de l'imaginari popular i la significació pròpia de la zoologia i la botànica populars.

OBJECTIUS:

- Definició i característiques d'alguns dissenys experimentals d'aplicació didàctica.
- Presentació de diferents models pautats per a la cria, cultiu i observació d'organismes vius.
- Anàlisi de les possibilitats –de construcció, elaboració i manipulació– de les diferents aproximacions i materials.
- Reflexionar sobre la naturalesa i presentació de la informació científica per a extreure'n criteris d'actuació pedagògica.
- Reflexionar sobre les arrels culturals de les tradicions presents en la història natural popular.
- Descoberta de les formes d'aplicació als diversos punts del currículum d'Educació Primària.

CONTINGUTS:

1. Observació i disseny d'experiments.
  - 1.1. Selecció d'objectius, verificació i avaluació.

- 1.2. Exercicis d'observació simple i protocols d'observació pautada.
- 1.3. Enregistrament de la informació. Interpretació de gràfics i fonts escrites.
- 1.4. Els «jocs» de ciències.
2. L'ús dels organismes vius en l'ensenyament de la biologia.
  - 2.1. Aspectes formatius, científics i legals.
  - 2.2. Fonts i recursos.
  - 2.3. Del currículum als problemes pràctics.
3. Microorganismes i fongs.
  - 3.1. Tècniques i recursos. L'observació microscòpica.
  - 3.3. Estudi experimental dels fongs i floridures i de la seva biologia.
4. Experiments amb plantes.
  - 4.1. Anatomia. L'estudi de l'estructura dels vegetals.
  - 4.2. Forma i funció. Com arribar a comprendre la biologia de les plantes?
  - 4.3. Òrgans i organismes d'elecció.
5. Elecció i cria d'invertebrats.
  - 5.1. Idees per a la construcció d'aquaris i terraris.
  - 5.2. Invertebrats no antròpodes.
  - 5.3. Artròpodes.
6. Estudis experimentals amb animals vertebrats.
  - 6.1. Anàlisi de tècniques i condicions bàsiques.
  - 6.2. Valors informatius i formatius.
7. L'altra vessant de les ciències naturals: la història natural i la seva tradició.
  - 7.1. Els noms i la simbologia popular d'animals i plantes.
8. Elements i reflexions per treballar la informació científica a l'escola.

AVALUACIÓ:

Les classes seran teòricopràctiques. Cadascun dels temes es desenvoluparà de forma integrada a partir de l'exposició i demostració a classe, amb comentaris i anàlisis individuals i en grup. Es valorarà no només la simple assistència a classe sinó l'esforç, la participació i l'actitud.

Hi haurà una prova final escrita. El 50% de la qualificació final correspondrà a un treball individual –de caràcter obligatori– el tema del qual es podrà escollir d'un llistat de treballs de curs o bé –si s'escau– ser proposat pel propi estudiant.

BIBLIOGRAFIA

- Arana, E. *Prácticas de Biología*. Mèxic: Limusa, 1973.
- Barthelemy, R.E. *Técnicas para el laboratorio de biología*. Mèxic: CECSA, 1975.
- Benlloch, M. *Por un aprendizaje constructivista de las ciencias*. Madrid: Visor, 1984.
- BSCS, *Teachers guide*. Londres: John Murray, 1974.
- Ceccarelli, M.T. *Didáctica de la observación científica*. Barcelona: Fontanella, 1977.
- Chinery, M. *Guía práctica ilustrada de los amantes de la naturaleza*. Barcelona: Blume, 1979.
- Coromines, J. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial, 1980-1988.
- Cuello, J. i A.M. Vidal. *Obrador d'experiments*. Barcelona: Graó, 1990.
- Diversos autors: *Nuevo manual para la enseñanza de las ciencias (UNESCO)*. Barcelona: Edhasa, 1978.
- Driver, R. *Ideas científicas en la infancia y en la adolescencia*. Madrid: Morata/MEC, 1989.
- ENOSA. *Manual de prácticas de microscopía*. Madrid, 1967.
- ENOSA. *Prácticas de biología*. Madrid, 1974.
- Giordan, A. *La enseñanza de las ciencias*. Madrid: Siglo XXI, 1985.
- Giordan, A. *Los orígenes del saber*. Sevilla: Díada, 1988.
- Giordan, A. et al. *Conceptos de biología (2 vol.)*. Barcelona: Labor/MEC, 1988.
- Hann, J. *Guia pràctica il·lustrada per als amants de la ciència*. Barcelona: Blume, 1981.
- Harlen, W. *Enseñanza y aprendizaje de las ciencias*. Madrid: Morata/MEC, 1989.
- Kelly, P. et al. *The educational use of living organisms. Source book*. Londres: The English University Press, 1975.
- Mariño, X.R. *El simbolismo animal*. Madrid: Encuentro, 1996.
- Masclans, *Els noms de les plantes als Països Catalans*. Granollers/Barcelona: CEC/Ed. Montblanc, 1981.
- Osborne, R. i P. Freyberg. *El aprendizaje de las ciencias*. Madrid: Narcea, 1991.
- Quiñones, A.M. *El simbolismo vegetal*. Madrid: Encuentro, 1995.
- Riera, C. i J. Vallès (eds.) *Pompeu Fabra, Pius Font i Quer i Miquel de Garganta. Un epistolari fonamental per a la lexicografia científica catalana (1928-1953)*. Barcelona: IEC, 1991.

- Riera, C. *El llenguatge científic català*. Barcelona: Barcanova, 1994.
- Shayer, M. i P. Adey. *La ciencia de enseñar ciencias*. Madrid: Narcea, 1984.
- Sire, M. *Les élevages des petits animaux; leurs enseignements (2 vol.)*. París: Lechevalier, 1974.
- Sire, M. *L'aquarium; leurs enseignements*. París: Boubée. 1972.
- Vidal Box, C. *Didáctica y metodología de las ciencias naturales*. Madrid: Sánchez Leal, 1961.
- Vilaplana, M. i altres. *Guia pràctica de les roques sedimentàries*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Wray, J. *Recommended practice for schools relating to the use of living organisms and material of living origin*. Londres: The English University Press, 1974.

6.3.6. Psicomotricitat, Cançó i Joc

PROFESSORA: Núria FRANC i BATLLE

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4'5 crèdits

OBJECTIUS:

Apropar-se als jocs i cançons tradicionals, populars i quotidians des de la intervenció psicomotriu analitzant i aprofundint en els continguts motrius, cognitius i psicoafectius que posen en joc.

Aprofundir en el coneixement de la intervenció psicomotriu des d'una visió integrada.

Analitzar el sistema de relacions que s'evidencien en aquesta intervenció.

CONTINGUTS:

1. Integració de les funcions mentals i motrius.
2. Incidència de l'entorn en el desenvolupament de l'infant.
3. Interacció- interrelació.
4. El llenguatge corporal.
5. Jocs i cançons tradicionals de 0 a 6 anys.

METODOLOGIA:

Classes teòriques amb suport audiovisual i participació dels/les alumnes.

Sessions de treball corporal i pràctiques de jocs i cançons relacionant-ho amb els continguts teòrics.

Estudi de vídeos d'aquestes activitats realitzades amb nens i nenes.

AVALUACIÓ:

Es farà a partir dels aspectes següents:

- L'assistència i participació a classe (com a mínim un 90%).
- Elaboració d'un projecte d'intervenció psicomotriu a partir dels conceptes i recursos treballats a l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Capmany, A.; Baldelló, F. *Cançons i jocs cantats de la infantesa*. Barcelona: Políglota (Minerva; vol XLII), 1923.

ICE de la UPB. *La música a l'escola. Recursos didàctics 1*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament.

Vilar, M. *Jocs dansats*. Temes d'infància, Rosa Sensat, 1987.

Es consignarà més bibliografia d'acord amb el desenvolupament dels temes.

LA GUIA

LLOGUER D'HABITACIONS
PER A ESTUDIANTS
«RESIDÈNCIA MIXTA»

SERVEIS COMUNS - MENJARS - CONSERGERIA

Avda. Martí Genís i Aguilar, 28. 08500 Vic. Tel. 93 889 43 39 - 93 885 51 11

6.3.7. Filosofia de l'Educació

PROFESSORA: Eulàlia COLLELLDEMONT i PUJADAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Una fonamentació de la teoria i de la pràctica educatives és indispensable per a la formació completa del futur mestre. La filosofia i la filosofia de l'educació poden fomentar en el docent una activitat reflexiva i poden ajudar-lo a construir criteris rigorosos i conscients per a interpretar la pròpia tasca, la relació amb els alumnes i la vinculació amb la cultura del passat, del present i del futur.

PROGRAMA:

El treball en aquesta assignatura optativa s'articularà al voltant de tres grans blocs, que són els següents:

Bloc I:

La filosofia, el filosofar i els filòsofs. Filosofia i vida.

Bloc II:

La incidència de la filosofia en els principals corrents pedagògics del passat i del present.

Bloc III:

El paper de la filosofia i de la pràctica filosòfica en les diferents etapes de l'ensenyament. Propostes, problemes i experiències.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

L'assignatura es desenvoluparà mitjançant el diàleg entre professor i alumnes a partir de la lectura de textos i de la discussió sobre temes concrets. A l'inici de curs es facilitarà un dossier amb textos filosòfics; així mateix es preveu la participació d'altres professors i persones convidades.

Per a l'avaluació de l'assignatura serà important demostrar la capacitat de reflexió escrita al voltant del treball fet a classe i de la lectura de textos. Mitjançant l'elaboració d'un diari-memòria del curs.

BIBLIOGRAFIA:

- Arendt, H., Finkielkraut, A. *La crisi de la cultura*. Barcelona: Pòrtic, 1989.
- Colom, A.J., Mèlich, J.C. *Después de la modernidad. Nuevas filosofías de la educación*. Barcelona: Paidós, 1994.
- Dewey, J. *Democràcia i escola*. Eumo Ed., 1985.
- Fibla, P. *Educació i valors. El patrimoni ètic de la modernitat*. Vic: Eumo Editorial, 1995.
- Fullat, O. *Paideusis. Antropologies pedagògiques contemporànies*. Bellaterra: Publicacions de la UAB, 1990.
- Gaarder, J. *El món de Sofia*. Barcelona: Empúries, 1995.
- Güell, M.; Muñoz, J. *Només sé que no sé res*. Barcelona: Ariel, 1996.
- Lipman, M.; Sharp, A. M.; Oscanyan, F. S. *Filosofia a l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Locke, J. *Pensaments sobre l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Peters, R. S. *Filosofia de la educació*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1977.
- Plató. *Paideia: Protàgoras, de la República, de les Lleis*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Rogers, C.R. *Libertad y creatividad en la educación*. Barcelona: Paidós, 1985.
- Rousseau, J.J. *Emili o de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Suchodolski, B. *Pedagogia de l'essència, pedagogia de l'existència*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Xirau, J. *Pedagogia i Vida*. Vic: Eumo Editorial, 1986.

6.3.8. Aprofundiment en la Llengua Catalana

PROFESSORA: Jordina COROMINA i SUBIRATS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén consolidar el nivell de llengua catalana pel que fa a aspectes de tipus morfològic i sintàctic de nivell superior. La finalitat de l'assignatura, doncs, és conèixer la normativa referent a aquestes qüestions i saber-la aplicar adequadament en textos escrits. Es treballaran els continguts des dels punts de vista teòric i, sobretot, pràctic.

Tenint en compte l'especificitat d'aquests continguts, se sobreentén que s'han de dominar els coneixements ortogràfics del català.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

A les classes s'alternaran exposicions teòriques sobre els continguts i exercicis pràctics. S'avaluarà l'assignatura a partir de diverses proves eliminatòries que es faran durant el quadrimestre més un examen final; també es valorarà la participació dels estudiants a classe.

CONTINGUTS:

1. Morfosintaxi del sintagma nominal:

- 1.1. Article neutre
- 1.2. Pronoms relatius
- 1.3. Pronoms febles
- 1.4. Adjectius pronominals: quantitatius i indefinits
- 1.5. Preposicions
  - 1.5.1. Preposicions simples
  - 1.5.2. Preposicions compostes
  - 1.5.3. Locucions prepositives
  - 1.5.4. Canvi i caiguda de preposicions

1.6. Conjuncions

2. Morfosintaxi del sintagma verbal:

- 2.1. El verb
  - 2.1.1. Les formes no personals

- 2.1.2. Perífrasis verbals
- 2.1.3. La tercera conjugació
- 2.1.4. Formes velars d'alguns verbs
- 2.1.5. L'imperatiu
- 2.1.6. Pronominalitzacions verbals incorrectes
- 2.1.7. Els verbs «ser» i «estar»
- 2.1.8. Usos impropis de verbs i de temps verbals
- 2.2. Els complements verbals

BIBLIOGRAFIA

Gramàtiques

- Badia, Jordi i altres. *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions Castellnou, 1997.
- Badia i Margarit, Antoni M. *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.
- Castellanos i Vila, J. A. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1996.
- Ruaix i Vinyet, Josep. *El català/2* (morfologia i sintaxi). Moià: Josep Ruaix, 1993.

Diccionaris generals

- Institut d'Estudis Catalans. Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Edicions 62, amb la col·laboració de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, SA, Edicions Moll, SA i Edicions 3 i 4, SA, 1996 (1a edició, 1a reimpressió).
- Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, SA, 1994 (3a edició, 2a reimpressió).

Diccionaris bilingües

- Diccionari castellà-català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, SA, 1996 (2a edició, 6a reimpressió).
- Diccionari català-castellà*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, SA, 1996 (2a edició, 6a reimpressió).

Llibre de verbs

- Torras, Josep i Robert, Mercè. *Els verbs catalans. Models de conjugació*. Barcelona: Proa/Enciclopèdia Catalana, 1995.

6.3.9. Història de la Infància

PROFESSOR: Joan SOLER i MATA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén apropar-se a l'evolució del concepte d'infància al llarg de la història i a la diversitat de situacions i de models infantils en les diferents cultures. La visió històrica ha de facilitar la comprensió de la realitat actual de la infantesa i oferir pistes per a plantejar-se la tasca educativa.

CONTINGUTS:

1. Aproximació al concepte d'infància. La infantesa, es va descobrir o fou inventada?
2. Els infants a l'Antiguitat clàssica.
Esparta: els nens al servei de la polis. La vida familiar a la democràcia d'Atenes.
Roma: la patria potestas i l'autoritat del paterfamilias sobre els fills. Les relacions nen-adult. El rebuig dels fills: abandonaments i infanticidis.
La cultura judeocristiana: dels ritus hebreus a la protecció del cos i l'ànima de l'infant.
3. La infància invisible i la cultura oral de l'edat Mitjana.
Oblats, expòsits, criats, aprenents i escuders. Les causes de la mortalitat infantil.
La diversitat cultural a l'Europa medieval: el naixement i la criança dels nens en les famílies àrabs, jueves i cristianes.
4. La vida dels infants a partir del Renaixement.
La naturalesa infantil i l'al·letament: la mare i la dida. Infants i col·legials. L'evolució demogràfica i la població infantil. La preocupació pública envers la infància.
5. La comunitat, l'Estat i la família durant l'Antic Règim.
L'atenció i l'educació de la infància segons J. Locke.
L'impacte de l'*Emili* de Rousseau.
L'evolució de la protecció a la infància.
6. El món contemporani i la descoberta de l'infant.
L'infant com a centre de la vida familiar. La industrialització i les condicions del treball infantil a les fàbriques. La influència del progrés de la medicina i de la higiene: la pediatria i la puericultura.

La vida dels nens en el segle dels nens: la família i l'escola. Les celebracions de festes i les vacances escolars. Els jocs infantils i les joguines.

El desenvolupament de la psicologia infantil.

7. La Declaració Universal dels Drets de l'Infant de 1959 i la Convenció sobre els Drets dels Infants de 1989.

La Cimera Mundial sobre la Infància de 1990.

Les actuals lleis de protecció de la infància a Catalunya i Europa.

8. El paper de l'infant en les diverses cultures actuals.
Nens del Nord i nens del Sud. Problemàtiques actuals entorn de la infància.
Els informes anuals de la UNICEF sobre l'estat mundial de la infància.

9. La infància a la literatura i al cinema.

Models d'infant i literatura: el nen feliç, el nen crític i el nen tràgic. Nens estàtics i nens dinàmics. La *bildungroman* o novel·la de formació.

L'anàlisi de la infància a través de 100 anys de cinema. El cinema amb nens i el cinema per a nens.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe constaran d'exposicions per part del professor i activitats de treball i estudi: comentaris de pel·lícules i altres documents visuals, comentaris de textos i documents escrits, treballs de recerca i altres activitats complementàries: possibilitat d'alguna sortida i de xerrades-col·loqui a la classe.

A l'inici del curs es donarà un dossier amb les orientacions i el calendari de treball i amb materials fotocopiats. També s'indicaran les lectures obligatòries.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà de forma continuada a partir de l'assistència i la participació dels alumnes a la classe i de la valoració de les activitats realitzades al llarg del curs. Caldrà fer la lectura i el comentari crític d'un llibre relacionat amb la temàtica de l'assignatura i una exposició oral d'un treball monogràfic sobre un tema a escollir entre els que es proposin a classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Ariès, Ph. *El niño y la vida familiar en el Antiguo Régimen*. Madrid: Taurus, 1987.
Borrás, J.M. (dir.). *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Min. Trabajo y Asuntos Sociales, 1996.

- Carbonell, J.; Torrents, R.; Tort, T.; Trilla, J. *Els grans autors i l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1987.
- Cots, J. *La declaració universal dels drets de l'infant*. Barcelona: Ed. 62/ Rosa Sensat, 1979.
- De Mause, Ll. *Historia de la infancia*. Madrid: Alianza, 1982.
- De Senillosa, I. *El dret a ser nen*. Barcelona: Intermón, 1993.
- Delgado, B. *Historia de la infancia*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Díaz-Plaja, A.; Postigo, R.M. «La infancia literaria», *Revista CLIJ*, núm. 52, juliol/agost 1993.
- Diversos Autors. «Historia de la infancia y de la juventud», *Revista de Educación*, 281, 1986.
- González-Agàpito, J. *Ser infant abans d'ara*. Barcelona: Rosa Sensat - Temes d'Infància, 1989.
- Levi, G.; Schmitt, J.C. (dir.). *Historia de los jóvenes*. Madrid: Taurus, 1996. 2 volums.
- Lozano, C. *La escolarización*. Barcelona: Montesinos, 1980.
- Moss, P.; Phillips, A. *Ser infant a Europa, avui*. Barcelona: Rosa Sensat - Temes d'Infància, 1990.
- Polanco, J.L. «Los derechos del niño en la literatura infantil», *Revista CLIJ*, núm. 73, juny 1995, p. 24-36.
- Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Rousseau, J.J. *Emili o de l'Educació*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Torremocha, M. *La vida estudiantil en el Antiguo Régimen*. Madrid: Alianza, 1998.
- UNICEF, *Estado mundial de la infancia 1996*.

6.3.10. Política i Legislació Escolar a Catalunya

PROFESSOR: Ramon PLANDIURA i VILACÍS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

PRESENTACIÓ:

El programa de l'assignatura respon a un triple objectiu:

- Destacar que els principis constitucionals tenen aplicabilitat a moltes de les situacions concretes de la vida diària.
- Donar a conèixer tot l'entramat de l'ordenament jurídic i competencial que afecta d'una o altra manera l'ensenyament.
- Subministrar als alumnes informació sobre tots aquells aspectes que poden ser d'utilitat per a l'exercici de la professió de docent.

PROGRAMA:

1. Valors i principis constitucionals. La seva garantia. Els principis jurídics de l'article 9.3 de la Constitució (Legalitat, Jerarquia normativa, Publicitat de les normes...)
2. Els drets i llibertats inespecíficament educatius a l'ensenyament.
3. L'article 27 de la Constitució. Antecedents, contingut i desplegament.
4. Programació general de l'ensenyament: el concurs de la doble xarxa.
5. El sistema constitucional de competències: Estat, Comunitats Autònomes i Administració Local.
6. Administracions educatives i no educatives. El paper dels ajuntaments.
7. Ordenament jurídic supraestatal. El paper dels tractats i acords internacionals. La pertinença a la Unió Europea. Els altres tractats internacionals amb especial referència als acords amb el Vaticà en matèria educativa.
8. L'organització dels estaments de la comunitat escolar. Associacions d'alumnes i de mares i pares d'alumnes.
9. Funcionaris i laborals. El model constitucional. Les bases de la funció pública docent.
10. L'escola privada. Les seves diverses formes societàries.
11. Els concerts educatius. L'especificitat dels centres concertats.

12. Els professors de la privada. Legislació laboral bàsica. El paper dels convenis col·lectius.
13. La responsabilitat civil, penal, administrativa i laboral dels mestres.
14. El procediment administratiu.
15. L'estructura judicial.

METODOLOGIA:

L'eina bàsica de treball serà la Constitució així com altres lleis estatals i autonòmiques d'especial interès per als objectius del curs, així com les diverses resolucions administratives i judicials que han estat dictades en relació a supòsits concrets. Es dedicarà una part de la classe a analitzar i discutir casos pràctics.

AVALUACIÓ:

Els alumnes hauran de resoldre per escrit els casos pràctics que es plantejaran a final de curs. L'avaluació, que també tindrà en compte la participació dels alumnes durant el curs, valorarà especialment els criteris lògics i jurídics utilitzats per a la resolució dels casos.

BIBLIOGRAFIA:

Durant el curs es subministrarà als alumnes material de treball divers (preceptes puntuals, resolucions, sentències). Convé que els alumnes disposin d'un exemplar de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia.

6.3.11. Infància i Desenvolupament

PROFESSORA: Anna PUJOL i COSTA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

- Conèixer el procés de desenvolupament de la infància per poder atendre adequadament les seves necessitats i poder garantir la base que permetrà aconseguir una personalitat íntegra i equilibrada.
- Iniciar un procés d'autoeducació a partir del coneixement d'un mateix.
- Acostar-se al coneixement de diferents autors i concepcions teòriques que al llarg de la història han fet les seves aportacions i que continuen essent punts de referència obligats per al coneixement de l'infant.

CONTINGUTS:

1. Vers un concepte d'Infància natural. La Infància seguint Rousseau, Fröbel, Pestalozzi, Rudolf Steiner, Freud, Erikson, W. Reich, Piaget, Wallon, Vigotski, Tolstoi, Neill, A. Maslow, Carl Rogers, Ferrer i Guardia...
2. Cap a un desenvolupament integral de la personalitat (cap, cor, mans). Fases i característiques de l'evolució infantil.
3. La importància de les primeres experiències. Bases per a la salut mental.
4. El ritme del desenvolupament.
5. La influència de la societat i dels adults en el desenvolupament de la infància.
6. Desenvolupament de les capacitats comunicatives. Evolució dels diferents llenguatges (oral, escrit, gràfic, matemàtic, corporal...).
7. Desenvolupament de la voluntat, del sentiment i del pensament i les necessitats del nen en cadascuna de les fases de creixement.
8. Joc i educació. L'art d'educar.
9. L'autoeducació o el coneixement d'un mateix. Camí imprescindible per educar als altres.
10. El despertar de l'autoconsciència.

AVALUACIÓ:

- Entrega d'una memòria individual del contingut treballat i la ressenya d'un llibre a escollir de la bibliografia presentada.

BIBLIOGRAFIA:

- Autors varis. *L'Escola Nova Catalana*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Bettelheim, B. *No hay padres perfectos*. Barcelona: Crítica, 1994.
- Carlgren Frans. *Pedagogía Waldorf: Una Educación hacia la libertad*. Ed. Rudolf Steiner, 1989.
- Claparède, E. *L'Educació funcional*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Erikson, E. H. *El ciclo vital completado*. Paidós Studio, 1986.
- Ferrer i Guardia, F. *L'Escola Moderna*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Freud, A. *Psicoanàlisi per a pedagogs*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Fröbel, F. *L'Educació de l'Home i el jardí d'Infants*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Maslow, A. *El hombre autorrealizado. Hacia una psicología del ser*. Barcelona: Kairos, 1991.
- Neill, A.S. *Summerhill*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Panikkar, R. *Invitació a la Saviesa*. Barcelona: Ed. Proa, 1997.
- Pestalozzi, J. *Com Gertrudis educa els fills*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Piaget, J. *Escrits per a educadors*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
- Reich, W. *Anàlisi del caràcter*. Paidós Studio, 1986.
- Rogers, C. *Libertad y creatividad en la educación*. Barcelona: Paidós, 1985.
- Rousseau, J.J. *Emili o de l'Educació*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
- Thomson, J. *Infancia natural*. Barcelona: Blume, 1997.
- Tolstoi, Lev. *Qui ha d'ensenyar a qui*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Vigotski, Lev. *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Wallon, H. *De l'acte al pensament*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Wehr, G. *Carl Gustav Jung*. Col·lecció Pere Vergés de Biografies. Edicions 62, 1969.

6.3.12. Literatura Catalana Contemporània 1960-1995

PROFESSOR: Isidor CÒNSUL i GIRIBET

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Els objectius del curs són tres:

- 1) Estudiar la formació i evolució dels darrers moviments i tendències estètiques a la literatura.
- 2) Oferir un panorama, per gèneres, dels models i les tendències més importants dels darrers trenta-cinc anys.
- 3) Estudiar els autors més representatius i les obres més singulars de llur producció.

PROGRAMA:

1. Introducció a la literatura catalana de postguerra.
  - 1.1. La literatura de l'exili.
  - 1.2. Panorama de la poesia (Riba, Foix, Espriu...).
  - 1.3. La narrativa i la prosa (Pla, Espriu, Pedrolo, Sarsanedas...).
  - 1.4. El teatre (Segarra, Oliver, Espriu...).
2. Els anys seixanta. La **Dècada Prodigiosa**.
  - 2.1. Elements de sociologia i història.
  - 2.2. Les **poètiques del realisme**. De Pere Quart, a Miquel Martí i Pol i Gabriel Ferrater.
  - 2.2. La novel·la. La consolidació de Mercè Rodoreda i de Llorenç Villalonga.
  - 2.3. El conte, Pere Calders.
  - 2.4. La narrativa del realisme històric.
3. La **Generació dels Setanta**.
  - 3.1. Una generació? Debat, inicis i evolució.
  - 3.2. Quatre poetes: Narcís Comadira, Francesc Parcerisas, Pere Gimferrer i Maria M. Marçal.
  - 3.3. Set narradors: Baltasar Porcel, Jesús Moncada, Terenci Moix, Montserrat Roig, Antoni Marí, Jaume Cabré i Quim Monzó.
  - 3.4. El teatre, Josep Lluís i Rodolf Sirera i Josep M. Benet i Jornet.

AVALUACIÓ:

Per aprovar el curs serà necessari haver fet les lectures obligatòries que es proposaran a principi de curs i sobre les quals es faran uns controls periòdics que representen el 50% de la nota final. L'altre 50% sortirà d'un examen que es farà en acabar el quadrimestre i que inclourà aspectes teòrics i pràctics del programa desenvolupat. Les lectures obligatòries seran quatre, una antologia poètica i tres obres de narrativa. Seran proposades pel professor, en començar el curs, en funció del nou cicle «Diàlegs amb escriptors».

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Arnau, C. *Introducció a la narrativa de Mercè Rodoreda*. Barcelona: Edicions 62, 1978.
- Bath, A. *Pere Calders: ideari i ficció*. Barcelona: Edicions 62, 1987.
- Broch, A. *Forma idea en la literatura contemporània*. Barcelona: Edicions 62, 1993.
- Castellet, J.M. *Qüestions de literatura, política i societat*. Barcelona: Edicions 62, 1975.
- Cònsul, I. *Llegir i escriure. Papers de crítica literària*. Barcelona: Edicions de la Magrana, 1995.
- Creació i crítica en la literatura catalana*. Universitat de Barcelona, 1993.
- Marco, J.; Pont, J. *La nova poesia catalana. Estudi i antologia*. Barcelona: Edicions 62, 1980.
- Molas, J. *Lectures crítiques*. Barcelona: Edicions 62, 1974.
- Molas, J. *Obra Crítica/1*. Barcelona: Edicions 62, 1996.
- Oller, D. *La construcció del sentit*. Barcelona: Empúries, 1986.
- Riquer; Comas; Molas. *Història de la literatura catalana*. 11. Barcelona: Ariel, 1988.
- Triadú, J. *La novel·la catalana de postguerra*. Barcelona: Edicions 62, 1982.
- Triadú, J. *La poesia catalana de postguerra*. Barcelona: Edicions 62, 1985.

6.3.13. Les Festes Populars a l'Escola

PROFESSOR: Jacint TORRENTS i BUXÓ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Aportar els coneixements bàsics que permetin apropar-se a la cultura popular i al calendari festiu escolar des d'una perspectiva global, entenent el sentit de la festa en el passat i en el present, facilitant al futur mestre la reflexió sobre les funcions de les festes en l'àmbit escolar.

Valorar les possibilitats educatives de les festes escolars com a elements de la cultura popular que milloren les relacions internes, que connecten amb l'entorn social i que permeten un tractament globalitzat de les diverses àrees del currículum.

CONTINGUTS:

1. La vivència humana del temps:
  - 1.1. Cosmovisió i temps. Temps cíclic i temps lineal.
  - 1.2. Temps sagrat i temps profà.
  - 1.3. Mites, calendari sagrat i temps festiu.
  - 1.4. Orígens dels calendaris. El calendari en la societat moderna.
  - 1.5. La festa, ahir i avui. Elements, funcions i context.
  - 1.6. El calendari festiu català. Orígens i evolució.
2. El patrimoni popular a l'escola:
  - 2.1. La cultura popular en l'àmbit escolar.
  - 2.2. Les festes a l'escola. Festes populars i festes comunals.
  - 2.3. El calendari de festes populars en les escoles catalanes.
La Castanyada, Nadal, Els Tres Tombs, Carnestoltes, El cicle de Pasqua, Sant Jordi, Sant Ponç i Sant Joan.
  - 2.4. Les festes comunals.
3. Les festes escolars en les àrees curriculars:
  - 3.1. La vivència del temps a l'escola.
  - 3.2. La festa com a element motivador, centre d'interès, projecte de grup, eina d'animació, eina d'interacció amb el medi.
  - 3.3. Procediments i recursos per a la programació d'una festa escolar.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Les exposicions a classe estaran recolzades per un dossier de textos escollits de la bibliografia, de lectura obligatòria, i per l'anàlisi de diversos materials sobre les festes.

Es realitzaran dos treballs:

– un treball de camp individual, sobre l'anàlisi del calendari festiu d'una comunitat humana (20%).

– un treball col·lectiu d'organització i realització d'una festa (10%).

Es realitzarà un examen final al mes de juny (70%).

Es tindrà en compte l'assistència, la participació a les classes i la motivació en la realització dels treballs.

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

Campbell, J. *Las máscaras de Dios: Mitología occidental*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.

Cardús, S. *Saber el temps. El calendari i la seva significació en la societat moderna*. Barcelona: Alta Fulla, 1985.

Caro Baroja, J. *El Carnaval, La estación de amor i El estío festivo*. Trilogia. Madrid: Taurus, 1979, 1979 i 1984 (respectivament).

Delgado, M. *La festa a Catalunya, avui*. Barcelona: Barcanova, 1992.

Eliade, M. *Lo sagrado y lo profano*. Barcelona: Col. Punto Omega, núm. 2, 1983.

Fàbregas, X. *El fons ritual de la vida quotidiana*. Barcelona: Edicions 62, 1982.

Hobsbawn, E. J. i Ranger, T. *L'invent de la tradició*. Vic: Eumo Editorial, 1988.

Janer i Manila, G. *Cultura popular i ecologia del llenguatge*. Barcelona: CEAC, 1982.

Janer i Manila, G. *Pedagogia de la imaginació poètica*. Barcelona: Alta Fulla, 1986.

Lévi-Strauss, C. *Mito i significado*. Madrid: Alianza Editorial, 1978.

Llopart, D., Prat, J. i Prats, L. (eds.), *La cultura popular a debat*. Barcelona: Serveis de Cultura Popular / Alta Fulla, 1985.

Llopart, D., Prat, J. i Prats, L. *La cultura popular a Catalunya. Estudiosos i institucions 1853-1981*. Barcelona: Serveis de Cultura Popular, 1982.

Prat, J. *La mitologia i la seva interpretació*. Barcelona: Col. Coneguem Catalunya núm. 7, Els llibres de la frontera.

Prat, J. i Contreras, J. *Les festes populars*. Barcelona: Col. Coneguem Catalunya, núm. 2, Els llibres de la frontera, 1987.

Puig, A. i Colomer, J. *Les festes populars i l'infant*. 3 volums. Barcelona: La Llar del Llibre, 1977.

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA:

Amades, J. *Costumari català. El curs de l'any*. 5 vols. Barcelona: Salvat/Edicions 62, 1982.

Artís-Gener, A. i Moya, B. *Festes populars a Catalunya*. Barcelona: Editorial HMB, 1980.

Caballé, I. i Ibern, P. M. *El carnestoltes arenyenc al segle XIX*. Barcelona: Alta Fulla, 1985.

Calendari de festes i tradicions. La Festa de la Mercè i El Carnaval de Barcelona. Barcelona: Quaderns de divulgació cultural, Ajuntament de Barcelona, 1980 i 1984.

Campmany, A. *Calendari de llegendes, costums i festes tradicionals catalanes*. 3 volums. Barcelona: Laia, 1978.

Colomer, J. *Festes populars de Catalunya*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1978.

Colomer, J. *Festa i Escola. Recursos per a les festes populars*. Barcelona: Graó, 1987.

Direcció General de Turisme. *Festes i Tradicions de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.

Diversos Autors. *Festes i tradicions a l'escola. Tardor-hivern. Primavera-estiu*. 2 volums. Barcelona: CEAC, 1989, 1990 (respect.).

Fàbregas, X. *Cavallers, dracs i dimonis*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.

Fundació Serveis de Cultura Popular. *Calendari de festes de Catalunya, Andorra i la Franja*. Barcelona: Alta Fulla, 1989.

Obra social. *Ara ve Nadal. Les festes de la primavera*. Barcelona: Caixa de Barcelona, 1981 i 1983 (respect.).

Violant i Simorra. *El llibre de Nadal*. R. Barcelona: Alta Fulla, 1983.

6.3.14. L'Educació a Catalunya al Segle XX

PROFESSOR: Joan SOLER i MATA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

L'estudi d'aquesta assignatura té com a objectiu principal comprendre la situació actual de l'educació a Catalunya a través de l'estudi de les diferents etapes, experiències i realitzacions dels darrers cent anys, situades en el context de cada moment històric.

CONTINGUTS:

1. De les darreres dècades del segle dinou fins a 1914. El canvi de segle:
  - 1.1. La Renaixença, la llengua i l'escola.
  - 1.2. Flos i Calcat i el Col·legi de Sant Jordi.
  - 1.3. Ferrer i Guàrdia i l'Escola Moderna.
  - 1.4. Els ateneus obrers i l'educació.
  - 1.5. El paper de l'Església en l'ensenyament. Les congregacions religioses.
  - 1.6. L'ensenyament a la Catalunya rural.
  - 1.7. L'escola de mestres de Joan Bardina.
2. De la Mancomunitat de Prat de la Riba fins a 1930:
  - 2.1. Noucentisme i Escola Nova.
  - 2.2. L'obra de cultura i instrucció de la Mancomunitat de Catalunya.
  - 2.3. La formació professional i l'Escola del Treball.
  - 2.4. Manuel Ainaud i el Patronat Escolar de Barcelona.
  - 2.5. La tasca pedagògica dels mestres: Alexandre Galí, Rosa Sensat, Artur Martorell, Pere Vergés.
  - 2.6. Els parvularis i el mètode Montessori.
  - 2.7. Els centres d'educació especial. L'escola de Vilajoana.
  - 2.8. Emili Mira i els orígens de la psicopedagogia catalana.
3. De la proclamació de la República fins a 1939:
  - 3.1. L'Autonomia, l'escola pública i la reforma escolar.
  - 3.2. L'obra educativa de la Generalitat de Catalunya. L'Institut-Escola.

- 3.3. La formació dels mestres. L'Escola Normal de la Generalitat.
  - 3.4. Els mestres públics i la renovació pedagògica. L'escola rural.
  - 3.5. Les escoles racionalistes. La cultura popular.
  - 3.6. La Universitat Autònoma de Barcelona. Joaquim Xirau i la pedagogia.
  - 3.7. L'educació fora de l'escola. Les colònies escolars. L'Escoltisme.
  - 3.8. L'educació en temps de guerra. El CENU.
4. De la dictadura franquista fins a 1975:
    - 4.1. La repressió franquista a l'escola.
    - 4.2. Franquisme i educació. L'escola tradicional.
    - 4.3. La resistència en el camp educatiu. Les escoles actives.
    - 4.4. La Universitat i el moviment d'estudiants.
    - 4.5. L'escola de mestres «Rosa Sensat». El moviment de mestres i les escoles d'estiu.
    - 4.6. L'aplicació de la «Ley General de Educación» de 1970. Les escoles unitàries i les concentracions escolars.
    - 4.7. La lluita per una nova escola pública.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe constaran d'una exposició inicial per part del professor i activitats de treball i estudi: comentaris de documents visuals i escrits, comentaris de textos, visites, treballs de recerca i xerrades-col·loqui de persones convidades. Els temes del programa aniran acompanyats de bibliografia específica. A l'inici del curs s'indican les lectures obligatòries.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà de forma continuada a partir de l'assistència i la participació dels alumnes a la classe i de la valoració de les activitats realitzades al llarg del curs. Caldrà fer la lectura i el comentari crític d'un llibre relacionat amb la temàtica de l'assignatura i participar en un treball de recerca col·lectiu.

BIBLIOGRAFIA:

Carbonell, J. *L'Escola Normal de la Generalitat (1931 - 1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1977.

- Escolano, A. (dir.) *Historia ilustrada del libro escolar en España*. Madrid: Fundación Germán Sánchez, 1997.
- Domènech, S. *Manuel Ainaud i la tasca pedagògica a l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
- Fontquerni, E.; Ribalta, M. *L'ensenyament a Catalunya durant la guerra civil. El CENU*. Barcelona: Barcanova, 1982.
- Galí, A. *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya. 1900 - 1936*. Barcelona: Fundació Alexandre Galí, 1978 a 1981, 24 volums.
- González-Agàpito, J. *Bibliografia de la Renovació Pedagògica i el seu context (1900 - 1939)*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1977.
- L'Escola Nova Catalana (1900 - 1939)*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Marquès, S. *L'escola pública durant el franquisme. La província de Girona (1939 - 1955)*. Barcelona: PPU, 1993.
- González-Agàpito, J.; Marquès, S. *La repressió del professorat a Catalunya sota el franquisme (1939-1943)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1996.
- Marquès, S. *L'exili dels mestres*. Girona: Universitat de Girona. Llibres del segle, 1995.
- Monés, J. *El pensament escolar i la renovació pedagògica a Catalunya (1833 - 1939)*. Barcelona: La Magrana, 1977.
- Monés, J. *L'escola a Catalunya sota el franquisme*. Barcelona: Ed. 62, 1981.
- Navarro, R. *L'educació a Catalunya durant la Generalitat (1931 - 1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1979.
- Solà, P. *Els ateneus obrers i la cultura popular a Catalunya (1900 - 1939)*. *L'Ateneu Enciclopèdic Popular*. Barcelona: La Magrana, 1978.
- Solà, P. *Educació i moviment llibertari a Catalunya (1901 - 1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1980.

6.3.15. La Biblioteca Escolar. Com educar en l'ús de la Informació

PROFESSORA: Dolors COMERMA i ROMA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu principal adquirir els coneixements bàsics sobre la biblioteca escolar, la seva organització, la documentació i les tècniques de catalogació. Durant el desenvolupament del treball de classe es tractarà d'introduir els estudiants en la didàctica de la recerca d'informació i d'utilització dels diversos tipus de documents (escrits, audiovisuals,...) per tal de descobrir totes les potencialitats d'una biblioteca i mediateca escolar.

CONTINGUTS:

1. Aproximació a la biblioteca escolar i la seva funció educativa.
  - 1.1. Definició de biblioteca i mediateca escolar.
  - 1.2. Biblioteca general i biblioteca d'aula.
  - 1.3. La pràctica informativa dels alumnes i la recerca de documents.
2. Organització de la biblioteca escolar: els documents.
  - 2.1. Selecció i adquisició de documents.
  - 2.2. Catalogació i classificació.
  - 2.3. Informatització i automatització dels catàlegs.
  - 2.4. Servei de préstec.
3. Organització de la biblioteca: l'espai.
  - 3.1. Distribució del local.
  - 3.2. Mobiliari i material.
4. Dinamització de la biblioteca.
  - 4.1. Conèixer la biblioteca de l'escola.
  - 4.2. Animació a la lectura.
  - 4.3. Treballar i aprendre a la biblioteca.
  - 4.4. Planificació d'activitats a la biblioteca.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe constaran d'exposicions per part del professorat i activitats pràctiques relacionades amb l'organització de la biblioteca: catalogació i classificació de documents, programació d'activitats didàctiques a partir de la biblioteca, comentari de documents escrits i audiovisuals... Les sessions de classe es complementaran amb xerrades-col·loqui de persones convidades i visites de treball a biblioteques escolars.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà de forma continuada a partir de l'assistència i la participació dels estudiants a la classe, de la valoració de les activitats realitzades al llarg del curs i d'un treball pràctic en una biblioteca escolar a partir d'un projecte que l'estudiant haurà d'elaborar d'acord amb el professorat.

BIBLIOGRAFIA:

- Baró, M.; Mañà, T. *Formar-se per informar-se. Propostes per a la integració de la biblioteca a l'escola*. Barcelona: Rosa Sensat/ Ed. 62, 1994.
- Baró, M.; Mañà, T.; Roig, A. *Les biblioteques a les escoles públiques de Catalunya*. Barcelona: Diputació de Barcelona- Temes d'educació, 1990.
- Carreras, C.; Martínez, C.; Rovira, T. *Organització d'una biblioteca escolar, popular o infantil*. Barcelona: Rosa Sensat/ Ed. 62, 1983 (2a ed).
- Creus, J. *Fer escola des de la biblioteca*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1989.
- Hall, N. *El personal docente, la información y la biblioteca escolar*. París: UNESCO, 1986.
- Monson, D.L.; McClenathan, D.K. (comp.). *Crear lectores activos*. Madrid: Visor, 1989
- Parmegiani, C.A. *Libros y bibliotecas para niños*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez/ Pirámide, 1987.
- Patte, G. *Dejadles leer!* Barcelona: Pirene, 1988.
- Ventura, N. *Guía práctica para bibliotecas infantiles y escolares*. Barcelona: Laial/ Cuadernos de Pedagogía, 1982.

6.3.16. Fenòmens Naturals de la Terra i el Cosmos

PROFESSOR: Josep AYATS i BANCELLS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Presentar als futurs mestres les eines i els recursos necessaris per a la descoberta dels fenòmens naturals que tenen lloc en l'entorn on vivim, i donar-ne una interpretació senzilla.

PROGRAMA:

1. L'Univers i el Sistema Solar.
  - 1.1. Els instruments de l'astrònom (telescopi...).
  - 1.2. Els planetes del Sistema Solar.
  - 1.3. La cosmologia moderna («Big Bang», forats negres...).
  - 1.4. Llei de la Gravitació Universal (moviments planetaris, satèl·lits artificials...).
2. L'Atmosfera i el clima.
  - 2.1. Estructura i composició. La capa d'ozó i la radiació solar. Insolació.
  - 2.2. L'aigua a l'atmosfera. Núvols. Humitat. Precipitació.
  - 2.3. Circulació atmosfèrica: masses d'aire, fronts, vents, tempestes (llamps i trons).
  - 2.4. Principals tipus de clima a Catalunya.
  - 2.5. Canvi climàtic. Efecte Hivernacle. Fenòmens periòdics (El «Niño»...).
3. La Hidrosfera.
  - 3.1. Oceans i mars (les marees). Fenòmens extraordinaris?
  - 3.2. Corrents d'aigua (corrents marins, els rius, els llacs).
  - 3.3. L'erosió. Desertització.
4. La Terra.
  - 4.1. Formació dels continents. Tectònica de plaques.
  - 4.2. Terratrèmols. Ones sísmiques.
  - 4.3. Energia interna de la Terra: volcans.
  - 4.4. Magnetisme terrestre. La brúixola.

5. Fonts d'energia del nostre planeta.

- 5.1. Energia nuclear: avantatges i catàstrofes.
- 5.2. Centrals hidroelèctriques (embassaments).
- 5.3. Fonts energètiques alternatives.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà seguint el següent esquema per a l'estudi de cada punt del programa:

- Presentació del fenomen.
- Anàlisi.
- Interpretació.

El professor serà qui, fonamentalment, presentarà els fenòmens i en donarà la interpretació. L'anàlisi de cada fenomen serà una tasca a realitzar, bàsicament, pels estudiants.

Es contempla també la possibilitat d'introduir alguna modificació en el programa en funció d'esdeveniments d'actualitat que s'emmarquin en el context de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un únic examen al final del quadrimestre amb un pes del 50% a la nota final de l'assignatura.

L'altre 50% de la nota final sortirà de les intervencions en les discussions sobre els diferents temes que es plantejaran a classe durant el curs, i d'un treball individual sobre un tema concret que també s'haurà d'exposar a classe.

BIBLIOGRAFIA:

Hewitt, P.G. *Conceptos de Física*. Mèxic: Limusa, 1992.

Es proposaran lectures de llibres i articles específics sobre els diferents fenòmens que s'estudiïn a l'aula.

6.3.17. Cultura Religiosa en les Ciències Socials

PROFESSOR: Ramon RIAL i CARBONELL

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

El currículum d'Educació Primària indica que els alumnes que a l'escola no hagin fet l'opció de Religió, caldrà que realitzin un programa d'activitats d'estudi centrat en la cultura religiosa. És per això que en aquesta optativa pretenem:

- Conèixer quins són els continguts de cultura religiosa que estan assenyalats en el currículum d'educació primària, molt concretament en l'àrea de coneixement del medi social i cultural.
- Aprofundir en aquests continguts de cultura religiosa i oferir pautes de programació i de treball a l'aula.
- Interrelacionar el coneixement de la història de la societat i de la cultura amb la història de les religions, especialment en l'àrea mediterrània.

CONTINGUTS:

1. La influència de les diverses cultures religioses en l'organització de la vida social.
2. La influència del fet religiós en l'organització de la vida social i econòmica a Catalunya.
3. Les cultures religioses i la creació artística i cultural
4. Religió i mitologia. Repercussions històrico-artístiques a la Mediterrània.
5. L'art religiós a Catalunya
6. Costums, fets i personatges significatius vinculats a les diverses religions de la història de la humanitat
7. La influència del fet religiós en alguns esdeveniments de la història de Catalunya.
8. La jerarquia religiosa i la distribució territorial a Catalunya

METODOLOGIA:

En la realització de les sessions de treball es donaran pautes de coneixement i ampliació per cada un dels vuit temes del programa. A partir dels apunts d'aula i de la lectura d'articles es treballaran els criteris per a programar els continguts de cultu-

ra religiosa en cada un dels cicles educatius de Primària. Cada tema tindrà una vessant d'aprofundiment teòric i una proposta didàctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en la lectura i ressenya de dos articles, la realització d'una unitat didàctica i en un examen a la fi del trimestre. Per a l'avaluació final es tindrà molt present l'assistència i les aportacions de cada alumne en les sessions de classe.

BIBLIOGRAFIA:

Bagot, J.P. i Dubs, J.L.: *Para leer la Biblia*. Editorial Estella, Verbo Divino, 1987.
Curriculum d'educació Primària. Departament d'Ensenyament. Barcelona 1992.
Diversos autors: *El fonamentalisme*. Barcelona, Cruïlla, 1994.
Martín Velasco, J. *El malestar religioso de nuestra cultura*. Madrid. Paulinas, 1993.
Pladevall, A. *Història de l'Església a Catalunya*. Barcelona. Ed. Claret, 1989.

Quaderns de la Fundació Joan Maragall:

Religió i valors en la Catalunya actual. Número 16. 1993.

La religió dels europeus. Número 19. 1994.

Religió i valors cívics. Número 20. 1994.

Durant el transcurs de l'optativa, a partir de cada tema es donarà una bibliografia més completa

6.3.18. Tècniques d'Estudi

PROFESSOR: Josep GALLART i BAU

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

PRESENTACIÓ:

Les tècniques d'estudi són les habilitats, els procediments i els mètodes que ens permeten de treure el millor profit de les explicacions del professor i de l'aprenentatge personal. Les tècniques d'estudi són per *aprendre a aprendre* i, per tant, l'assignatura es recomana especialment als estudiants de 1r curs.

OBJECTIU:

Adquirir i exercitar-se en les tècniques d'estudi per tal de treure un rendiment òptim de la formació universitària.

CONTINGUTS:

Tema 0: Presentació del programa.

Tema I: Les condicions prèvies i les bases de l'estudi.

Condicions ambientals i estils d'aprenentatge.

L'organització de l'estudi i la higiene mental.

La motivació.

L'atenció, la comprensió i la memòria.

Tema II: La captació de la informació oral.

La presa d'apuntes a classe.

Tema III: La captació de la informació escrita.

La lectura, el subratllat i el pla d'un text.

Enciclopèdies i diccionaris.

La biblioteca i la recerca bibliogràfica.

Tema IV: L'elaboració de la informació.

Les fitxes de síntesi.

Tema V: La comunicació de la informació.

El treball escrit.

L'exposició oral.

L'examen escrit.

Tema VI: La memòria del curs.

METODOLOGIA:

Presentarem les tècniques d'estudi a partir d'exercicis pràctics que farem a classe. Les explicacions del professor i les qüestions dels alumnes ens han de servir per reflexionar sobre els hàbits d'estudi propis i per millorar el nostre procés d'aprenentatge.

AVALUACIÓ:

L'avaluació continuada s'establirà a partir del resultat dels exercicis de curs i de l'elaboració d'una memòria de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Alvarez y otros; *Métodos de estudio*. Barcelona: Martínez Roca S.A., 1988.
- Arnaiz i Pascual, P. i altres; *Mòduls de tècniques d'estudi. 1. La lectura*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 1990.
- Balcells, J.; Coromina, E. *Papers de comunicació. Lectures i tècniques d'estudi*. Barcelona: Teide, S.A., 1994, 2a.
- Mayo, W. J.; *Cómo leer, estudiar y memorizar rápidamente*. Madrid: Playor, 1992.
- Monereo, C.; Brit, C. *Ensenyar a aprendre. Curs d'habilitats d'aprenentatge per a educadors*. Barcelona: COMAP, s.d.
- Noguerol, A. *Tècniques d'Aprenentatge i d'Estudi. Aprendre a l'Escola*. Barcelona: Graó, 1989.
- Romano, D. *Elementos y técnica del trabajo científico*. Barcelona: Teide, 1979.
- Salas, M. *Técnicas de estudio para enseñanzas medias y universidad*. Madrid: Alianza Editorial.
- Serafini, M.T. *Cómo se estudia. La organización del trabajo intelectual*. Barcelona: Paidós, 1991.

6.3.19. Esport col·lectiu i la seva didàctica

PROFESSOR: Joan ARUMÍ i PRAT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és introduir els estudiants en la iniciació dels esports col·lectius perquè en el seu futur com a mestres els puguin utilitzar com a mitjà per educar d'una forma global els seus alumnes a la vegada que creï en ells una bona base d'iniciació preesportiva que els facilitarà una propera especialització si ho desitgen.

METODOLOGIA:

Aquesta introducció es realitzarà d'una forma totalment pràctica, és a dir, l'alumne haurà de vivenciar tot un seguit d'exercicis i jocs preesportius, però, dins d'aquesta pràctica, hi anirà inclosa una part important de conceptes teòrics que l'alumne (futur mestre) ha de conèixer per poder potenciar els valors educatius que l'esport porta implícit en ell mateix.

PROGRAMA:

1. Definició d'esport i d'esport col·lectiu.
2. Breu història de l'esport col·lectiu.
3. Una forma educativa per la iniciació dels esports d'equip.
4. Diverses classificacions de l'esport.
5. Característiques bàsiques de l'esport.
6. Aspectes tècnics i tàctics.

AVALUACIÓ:

- Es durà a terme tenint en compte els tres aspectes següents:
- Assistència i participació activa en un 90% de les sessions.
  - Presentació d'un dossier de jocs i exercicis preesportius realitzats a cada sessió, més 5 de collita pròpia.
  - Examen teòric basat en els conceptes introduïts en les sessions.

BIBLIOGRAFIA:

La relació bibliogràfica serà facilitada a l'inici de curs.

6.3.20. Música Tradicional Catalana

PROFESSOR: Jaume AYATS i ABEYÀ

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

- Assolir un coneixement general i reflexionat del paper de la música tradicional catalana i de les músiques de cultures allunyades en la societat actual i, especialment, en el món de l'ensenyament.
- Adquirir un coneixement de les principals característiques de les cançons i músiques tradicionals catalanes, i d'algunes activitats musicals d'una tria de cultures del món. Sempre que sigui possible, es tractaran des de l'experiència vivencial de l'alumne i amb una orientació d'aplicació pràctica a l'aula. Cada element musical es treballarà vinculat a l'activitat social i personal on té raó de ser, i com un intentiu per a la vivència personal i compartida.

CONTINGUTS:

1. El concepte de tradició i de música popular en diferents èpoques històriques. L'aplicació d'aquest concepte a altres cultures.
2. Les músiques orals i tradicionals en la societat contemporània: processos, transformacions, valoracions.
3. Aspectes de la música tradicional catalana:
  - 3.1. Les balades: formulacions, continguts i vida social que fan possible.
  - 3.2. Les cançons d'activitats infantils: formulacions, continguts i moments socials.
  - 3.3. Cançons de treball i cançons de festa. Alguns exemples.
  - 3.4. Músiques instrumentals: ocasions, instruments i transformacions.
4. Músiques d'altres cultures: presentació d'expressions musicals en el context d'una cultura i com a manifestació de la vida cultural. Es presentaran una vintena de músiques de formulació i de funcionalitat diferenciades amb aplicacions pràctiques a l'aula (per grans zones, de l'Europa mediterrània, Europa del nord, països eslaus, Àfrica del nord, Àfrica subsahariana, Amèrica del Nord, Amèrica central, Amèrica del Sud, Índia, Xina, Indoxina, Austràlia, Polinèsia i Japó).

AVALUACIÓ:

- Classes teoricopràctiques que requeriran l'assistència contínua i la demostració activa de l'assimilació de coneixements i d'habilitats.
- Caldrà elaborar un treball pràctic de recerca/anàlisi segons els criteris que oportunament s'exposaran a l'aula.

BIBLIOGRAFIA:

- Aiats, J. «Existeix, la cançó infantil? (de l'etiqueta, la classificació i l'ús)», dins *Actas del primer Congreso de la Sociedad Ibérica de Etnomusicología* (1995), pp. 23-29. Sabadell: La mà de guido, 1996.
- Aiats, J. «Chez les Indiens Pumé de la Savane vénézuélienne. Carnet de terrain» dins J. Ayats, P. Corderex, D. Laborde, L. Mabru. *Tout un monde de musique: Identifier, enquêter, analyser, conserver*. París: L'Harmattan, pp. 21-44, 1996.
- Arom, S. *Polyphonies et polyrythmies instrumentales d'Afrique Centrale*. 2 vol. París: Selaf: Ethnomusicologie I, 1985.
- Amades, J. *Costumari català*. 5 vol. Barcelona: Ed. 62, 1982.
- Bartók, B. *Escritos sobre Música Popular*. Mèxic: Siglo XXI, 1979.
- Bastardes, G.; Casals, R.; Garrich, M. *Instrumentos de música tradicionals catalans*. Barcelona: Caixa de Barcelona, 1983.
- Blacking, J. *Fins a quin punt l'home és músic?* Vic: Eumo Editorial, 1994 (1997-2).
- Blacking, J. *Music, Culture, Experience. Selected Papers of John Blacking*. Xicago: The University of Chicago Press, 1995.
- Busqué, M. *Violet Sant Pere / Violet Sant Pau*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1977-1981.
- Busqué, M.; Pujol, A. *Ximic*. Berga: Amalgama edicions. 1996.
- Grup de Recerca Folklorica d'Osona. «Josep Verdager i Portet, Roviretes: dues èpoques, un flabiolaire», dins *Revista d'Etnologia de Catalunya*, núm. 3, juliol de 1993. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1993.
- Grup de Recerca Folklorica d'Osona. *Cançons i tonades tradicionals de la comarca d'Osona*. Textos i disc compacte. Barcelona: Generalitat de Catalunya-Fonoteca de Música Tradicional Catalana, 1994.
- Leppert, R.; McClary, S. eds. *Music and Society*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990 (1987).

- Magrini, T. ed. *Uomini e Suoni*. Bolònia: CLUEB, 1995.
- Maidéu, J. *Llibre de Cançons. Crestomatia de Cançons Tradicionals Catalanes*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- May, E. ed. *Musics of Many Cultures. An Introduction*. Amb dos discos de microsolc. Berkeley: University of California Press, 1983.
- Merriam, A. P. *The Anthropology of Music*. Evaston: Northwestern University Press, 1964.
- Nertl, B. *The Study of Ethnomusicology*. Xicago: University of Illinois Press, 1983.
- Small, C. *Música. Sociedad. Educación*. Madrid: Alianza Editorial, 1989 (1980).

6.3.21. Educació de la Veu i Foniatria Aplicada

PROFESSORA: Dolors RUSIÑOL i CIRERA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Oferir a l'estudiant uns coneixements bàsics que li permetin de prendre consciència de la pròpia veu, de desbloquejar les possibilitats vocals no utilitzades i d'afavorir l'expressivitat sonora.

Valorar la importància de la línia melòdica per la lectura, la vocalització i la dicció expressiva.

PROGRAMA:

1. Preparació corporal per a la fonació:
  - 1.1. Relaxació.
  - 1.2. Observació del propi cos.
  - 1.3. Exercicis de buf.
  - 1.4. Autodesbloqueig: palpitations, contraccions.
  - 1.5. Automassatges.
  - 1.6. Exercicis mecànics de llavis, llengua i musculatura.
2. Fonació, articulació de ressonadors:
  - 2.1. Òrgans de fonació.
  - 2.2. Articulació: consonants i vocals.
  - 2.3. Ressonàncies.
  - 2.4. Propietats acústiques: to, intensitat, timbre i quantitat.
3. Expressió:
  - 3.1. Dicció i línia melòdica.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Les classes són totalment pràctiques. El treball és progressiu i insistent, ja que no hi ha cap alumne igual.

Es faran exercicis individuals i en grup.

Es treballarà en grups de tres persones un text narratiu i individualment un text poètic.

S'avaluaran la capacitat d'aprenentatge, l'actitud corporal, la comprensió i la interpretació del text i la claretat en la dicció.

BIBLIOGRAFIA:

- Barlow, W. *El principio de Matthias Alexander. Técnicas y lenguajes corporales*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1986.
- Bustos, I. *Reeducación de los problemas de voz*. Madrid: Ciencias de la educación, 1981.
- Correderas Sánchez, T. *Defectos en la dicción infantil*. Buenos Aires: Kapeluz, 1949.
- Hiltrud Lodes. *Aprende a respirar*. Barcelona: Integral, 1990.
- Le Huche, F.; Alladi, A. *La voz*. Barcelona: Masson, S.A., 1993.
- Peña Casano, J. *Manual del Logopeda*. Barcelona: Masson S.A., 1991.
- Perelló, J.; Caballé, M., *Canto/Dicción*. Barcelona: Científico Médica, 1975.

6.3.22. Materials i Activitats per al Racó de Matemàtica

PROFESSORA: Roser REVERTER i OTON

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

INTRODUCCIÓ

És una assignatura adreçada als alumnes de l'especialitat d'Educació Infantil. En aquesta assignatura es tractaran els continguts del currículum de llenguatge matemàtic a partir del disseny d'un racó de treball. Es practican jocs de grup i s'analitzarà quins continguts matemàtics facilita construir cadascun d'ells.

OBJECTIUS:

Reflexionar sobre les finalitats del racó de Matemàtica a les aules de Parvulari i Cicle Inicial d'Ensenyament Primari.

Manipular i dissenyar materials que permetin treballar els diferents continguts de la matèria.

Comprovar les possibilitats que ens ofereix el folklore per a la planificació d'activitats.

CONTINGUTS:

1. El racó de Matemàtica. Organització
2. Característiques dels jocs que s'hi realitzen
3. El racó de Matemàtica en relació a la resta de racons de treball
4. La programació de matemàtica i els diferents àmbits de treball a l'aula: les activitats quotidianes, els jocs, el treball col·lectiu, el treball en petit grup, el treball individual.
5. Jocs de lògica
6. Jocs de nombre
7. Jocs de geometria
8. Disseny de jocs a partir de contes, endevinalles, cançons.

AVALUACIÓ:

Es valoraran els exercicis individuals i de grup realitzats a classe.

BIBLIOGRAFIA:

Baroody, A.J. *El pensamiento matemático de los niños*. Madrid: Visor-MEC, 1988.

Kamii, C. *El número en la educación preescolar*. Madrid: Visor, 1982.

Kamii, C. *El niño reinventa la aritmética*. Madrid: Visor, 1985.

6.3.23. Catalunya, Avui

PROFESSOR: Josep CASANOVAS i PRAT

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits

OBJECTIUS:

L'objectiu general de l'assignatura és estudiar la Catalunya actual, tenint en compte que la realitat del moment és producte d'un procés històric. Es tracta d'aprofundir en el coneixement d'aspectes significatius de la nostra realitat econòmica, política, social i cultural per tal d'entendre'n la dinàmica i poder preveure quina pot ser l'evolució futura. L'assignatura té també l'objectiu d'ampliar els coneixements en ciències socials, tot tractant la realitat catalana, l'àmbit més proper als estudiants.

CONTINGUTS:

1. L'estudi del present.
2. L'àmbit territorial.
3. El fonaments històrics de la Catalunya contemporània.
  - 3.1. La industrialització.
  - 3.2. El moviment obrer.
  - 3.3. El catalanisme.
4. La població.
  - 4.1. El nombre d'habitants i la seva distribució.
  - 4.2. El creixement natural de la població.
  - 4.3. El fenomen migratori.
  - 4.4. L'estructura de la població.
5. El sistema productiu.
  - 5.1. L'economia.
  - 5.2. L'agricultura.
  - 5.3. La indústria.
  - 5.4. Els serveis.
6. El context polític.
  - 6.1. La transició democràtica.

- 6.2. El marc institucional.
- 6.3. El sistema de partits catalans.
- 6.4. El govern de la Generalitat.
- 7. Aspectes socials i culturals.
  - 7.1. La llengua.
  - 7.2. Els mitjans de comunicació.
  - 7.3. El món cultural.
  - 7.4. Els nous moviments socials.

METODOLOGIA:

L'assignatura es basarà en l'explicació del programa per part del professor i la participació dels alumnes a la classe amb el comentari de textos i altre exercicis. Hi haurà lectures obligatòries. Els alumnes hauran de realitzar un treball pràctic sobre algun aspecte de la Catalunya actual.

AVALUACIÓ:

Un examen al mes de juny.
 El treball de curs.
 Es tindrà en compte la participació a classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Aguilar, S. et al. *Visió de Catalunya. El canvi i la reconstrucció nacional des de la perspectiva sociològica*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1987.
- Anuari Estadístic de Catalunya*. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya, 1996.
- Anuari, L'*. Barcelona: Premsa Catalana, 1998.
- Balma* (Catalunya avui), 1994, núm. 1, p. 7-55.
- Comes, P. et al. *Història contemporània de Catalunya*. Barcelona: Teide, 1978.
- Cabré, A.M. et al. *Catalunya cap a l'any 2000*. Barcelona: Blume, 1979.
- Diversos autors. *Memòria de Catalunya*. Barcelona: Taurus, 1997.
- Ferreres, E.; Llorens, J. *Història de Catalunya*. Barcelona: Grup Promotor, 1989.
- Hernandez, F.X. «Els laberints de la història contemporània». *Balma*, 1995, núm. 2, p. 17-25.

Jouvenel, H. de; Roque, M.A. (dir.) *Catalunya a l'horitzó 2010*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1993.

Lorés, J. *La transició a Catalunya (1977-1984)*. Barcelona: Empúries, 1985.

Riquer, B. de (dir.) *Història, política, societat i cultura dels Països Catalans*. (L'època actual). Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995, vol. 12.

6.3.24. Tallers Globalitzats a l'Educació Infantil

PROFESSORA: M. Teresa FEU i VIDAL

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

- Adquirir una visió global dels continguts didàctics i de les metodologies per a l'ensenyament/aprenentatge de les ciències a l'etapa d'Educació Infantil i al Cicle Inicial.
- Conèixer, crear i analitzar materials didàctics adients.

CONTINGUTS:

1. La globalització.
  - 1.1. L'enfocament globalitzador.
  - 1.2. Els autors fonamentals.
  - 1.3. Els mètodes globalitzats i la seva aplicació en l'actualitat.
2. Els nuclis temàtics.
  - 2.1. Selecció de nuclis significatius.
  - 2.2. L'escola i la societat, contextos d'aprenentatge.
  - 2.3. La vida exterior a l'escola.
3. El paper del mestre.
  - 3.1. Transmissió/ interpretació/intercanvi.
  - 3.2. Organització i motivació.
  - 3.3. Ensenyament/aprenentatge.
4. L'aplicació didàctica.
  - 4.1. La implicació dels infants.
  - 4.2. El treball experimental.
  - 4.3. L'intercanvi amb l'entorn
5. La informació.
  - 5.1. Transmissió/recerca/intercanvi.
  - 5.2. Representació i interpretació.
  - 5.3. Comunicació i aprenentatge.

METODOLOGIA:

Es procedirà a partir de la informació teòrica i, a partir d'aquesta, els alumnes duran a terme activitats pràctiques que permetran analitzar els continguts de les diverses àrees implicades. Es distribuirà el temps de manera que una part (aproximadament la meitat) serà destinada a la informació teòrica i la resta al treball pràctic i a la reflexió teoricopràctica.

AVALUACIÓ:

S'avaluarà a partir de:

- la participació activa i els treballs fets a l'aula.
- l'elaboració d'un treball teoricopràctic.
- una prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

- Arcà, M.; Guidoni P; Mazzoli, P. *Ensenyar ciència*. Barcelona: Paidós, 1990.
- Benlloch, M. *Ciencias en el parvulario*. Barcelona. Paidós, 1992.
- Buscar, T.; Feu, M.T. «La formació dels educadors i l'aprenentatge de les ciències», dins *Aportacions a la formació dels educadors de llars d'infants*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Cohen, D.; Mackeheit. *El desarrollo de la imaginación*. Barcelona: Paidós, 1993.
- Díaz, C. *La oreja verde de la escuela*. Madrid: De la Torre, 1995.
- Fabbroni, F.; Galletti, A.; Savorelli, C. *El primer abecedario: el ambiente*. Barcelona: Fontanella, 1980.
- Feu, M.T. «Jugar a fer química». *Guix*, núm. 218, desembre 1995.
- Feu, M.T.; Schaaff, O. i altres. *Projecte Descoberta 3-6*. Barcelona: Ciència Activa, 1996.
- Harlen, W. *Enseñanza y aprendizaje de las ciencias*. Madrid: Morata/MEC, 1989.
- Kamii, C.; De Vries, R. *El conocimiento físico en la educación preescolar: Implicaciones en la teoría de Piaget*. Madrid: Siglo XXI, 1983.
- Molina, L.; Jiménez, N. *La escuela infantil*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Weissman, H. *Didáctica de las ciencias naturales*. Barcelona: Paidós, 1993.

6.3.25. Salut, Higiene i Alimentació a l'Educació Infantil

PROFESSOR: Miquel CASADEVALL i GINESTET

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Aprendre quines són les característiques de l'infant, el seu desenvolupament i les seves necessitats nutritives.

Conèixer els diferents aliments i la manera d'introduir-los en la dieta dels infants. Conèixer les primeres cures i atencions dels infants i les mesures higienicosanitàries que faciliten un bon desenvolupament.

Saber quins són els principals problemes de salut en els infants i la manera d'afrontar-los.

PROGRAMA:

1. La salut. Definició i conceptes. Factors que influeixen en la salut.
2. Concepció. Embaràs i part. Atencions durant l'embaràs. Principals problemes. Atencions maternoinfantils.
3. Creixement i desenvolupament del nadó. Alimentació del lactant.
4. Alimentació infantil. Necessitats nutritives. Composició dels aliments. Els diferents tipus d'aliments. Higiene de l'alimentació.
5. Principals problemes de salut en la infància. Malalties infantils. Vacunacions.

METODOLOGIA:

L'assignatura es basa en les explicacions del professor a la classe, en les intervencions dels alumnes i en un treball que s'exposa a la classe.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà a partir d'una prova escrita a final de curs i d'un treball en grup i la seva exposició a classe.

Les dues activitats són obligatòries i cal aprovar-les totes dues per aprovar l'assignatura.

Es tindrà en compte l'assistència i l'interès de l'alumne.

BIBLIOGRAFIA:

- Academia Norteamericana de Pediatria, *Manual de nutrición en pediatría*. Madrid: Panamericana, 1995.
- Bras, J. *Per a tots salut*. Barcelona: Laia, 1980.
- Clapés, J. *Nutrició i dietètica a l'assistència primària*. Barcelona: Ed. 62, 1985.
- Cruz, M. *Tratado de Pediatría*. Barcelona: Espaxs, 1990.
- Manual d'Examens de Salut Escolar*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Manual de Prevenció i Control de la Càries Dental*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- Manual de Vacunacions*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- Orientacions i Programes d'Educació per a la Salut a l'Escola*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1984.
- Riba, M.; Vila, L.; Infiesta, F.; Rivero, M. *Manual práctico de nutrición y dietética*. Madrid: A. Madrid Vicente Ediciones, 1993.
- Salud Escolar*. Escuela Universitaria de Enfermería (Hospital Provincial de Valencia). València, 1980.
- Valtueña, O. *Manual para el control de las enfermedades transmisibles en los centros docentes*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Seguridad Social, 1980.
- Zamora, P. *La alimentación infantil natural*. Barcelona: Integral, 1988.

6.3.26. Estratègies Metodològiques al Segon Cicle d'Educació Infantil. La Vida al Parvulari

PROFESSORA: Maite PUJOL i MONGAY

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure Elecció. 4,5 crèdits

OBJECTIUS:

Prendre contacte amb diverses metodologies de treball al parvulari, mitjançant l'anàlisi, la reflexió i la comparació.

Aprofundir en aspectes pedagògics específics del parvulari relacionats amb l'organització de l'espai i el temps, i amb l'agrupació dels alumnes.

Conèixer propostes didàctiques innovadores pròpies del cicle.

PROGRAMA:

1. Revisió del marc general psicopedagògic de l'educació al parvulari.

1.1. Els trets psicopedagògics característics dels infants de 3 a 6 anys com a eina educativa.

1.2. Criteris metodològics i organitzatius de la intervenció educativa al parvulari.

1.3. La construcció del coneixement al parvulari: algunes idees bàsiques.

2. Anàlisi d'algunes estratègies metodològiques.

2.1. Tallers.

2.2. Racons.

2.3. Projectes.

2.4. Grups flexibles.

2.5. Llibres de classe.

2.6. Sortides i visites.

2.7. Festes.

2.8. Altres estratègies a l'entorn de les àrees del currículum.

Cadascuna d'aquestes estratègies es treballarà a partir de l'esquema següent:

– Principis psicopedagògics.

– Requisits previs.

– Desenvolupament general.

– Aspectes organitzatius.

– Interacció mestra/alumnes.
– Avaluació.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà mitjançant exposicions orals per part de la professora, anàlisis col·lectives i en petit grup al voltant de documents diversos (textos, audiovisuals, materials escolars...), i possibilitat d'alguna visita.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada i valorarà:

- l'assistència i la participació activa a la classe

- l'elaboració d'un treball que relacioni teoria i pràctica

- les posades en comú i les síntesis escrites de les lectures realitzades.

BIBLIOGRAFIA:

Bassedas, E.; Huguet, T. i Solé, I. *Aprendre i ensenyar a l'ed. infantil*. Barcelona: Graó, 1998.

Bernal, Defis, Pujol. *L'educació infantil: una nova etapa*. Col. MIE, núm. 6. Barcelona: Graó/ICE de la UB, 1996.

Figueras, C.; Pujol, M.A. *Els racons de treball*. Vic: Eumo Editorial, 1988.

Laguia, M.J.; Vidal, C. *Racons d'activitat a l'escola bressol i al parvulari*. Barcelona: Graó, 1987.

Molina, L.; Jiménez, N. *La escuela infantil. Acción y participación*. Barcelona: Paidós, 1992.

Pujol, M. *Habitar el aula*. Cuadernos de Pedagogía, núm. 226. Barcelona: Fontalba, juny de 1994.

Pujol, M.; Roca, N. *Treballar per projectes a parvulari*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los tres años*. Madrid: Morata/M.E.C., 1988.

Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los cuatro años*. Madrid: Morata/M.E.C., 1989.

Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los cinco años*. Madrid: Morata/M.E.C., 1989.

Vayer, P.; Duval, A. i Roncín, Ch. *Una ecologia de la escuela*. Barcelona: Paidós, 1993.

En el seu moment es proporcionarà a l'alumnat la bibliografia específica de revistes educatives adequada als diferents aspectes que es vagin desenvolupant.

Sagrada Família, 1 - Tel. 93 889 06 79 - Fax 93 889 19 57
Passeig de la Generalitat, 31 - Tel. / Fax 93 885 37 56
Rambla Hospital, 30 - Tel. 93 883 27 99 - Fax 93 883 37 56

08500
Vic

6.3.27. Didàctica de la Llengua Castellana

PROFESSORA: Carme RUBIO i LARRAMONA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits

INTRODUCCIÓ:

Aquesta assignatura està pensada especialment per a l'ensenyament de la llengua castellana dins un àmbit de parla catalana. Pretén donar eines per a treballar la llengua, sense donar per suposats coneixements que l'alumne no té.

OBJECTIUS:

Els objectius bàsics del curs són, en primer lloc, establir la necessitat d'una metodologia específica en el tractament de la segona llengua i proporcionar recursos i estratègies per al treball d'aquesta matèria a l'escola. En segon lloc, també pretén que els alumnes adquireixin tècniques i recursos pel que fa a les qüestions de treball sistemàtic d'ortografia, gramàtica i lèxic

CONTINGUTS:

1. Introducció de la segona llengua
2. Habilitats perceptives:
  - La comprensió oral: programació, tècniques i recursos.
  - La comprensió lectora: programació, tècniques i recursos.
3. Habilitats productives:
  - L'expressió oral: programació, tècniques i recursos.
  - L'expressió escrita: programació, tècniques i recursos.
4. Aspectes del treball sistemàtic de llengua.
  - 4.1. L'ortografia:
    - El treball de l'ortografia a l'escola.
    - Interferències entre català-castellà.
    - Tècniques i recursos per al treball a classe.
  - 4.2. La gramàtica:
    - Programació i activitats del treball de gramàtica a l'escola.
    - Aspectes concrets de morfosintaxi.

4.3. Lèxic i semàntica:

El treball del lèxic i semàntica a l'escola.

Aspectes bàsics del lèxic castellà.

Els diccionaris: classes i utilitats.

AVALUACIÓ:

Per a la nota final de l'assignatura es tindran en compte: la prova que els alumnes hauran de fer al final del curs; un treball individual d'observació i anàlisi de l'expressió escrita; els exercicis puntuals fets a classe o a casa, i la participació de l'alumne a classe. Per poder fer mitjana, cal que tant la prova com el treball estiguin aprovats.

BIBLIOGRAFIA

- Alcina, J. y Blecua, J.M. *Gramática española*. Barcelona: Ariel, 1975.
- Atwood, Beth. *Cómo desarrollar la lectura crítica*. Barcelona: Ceac, 1983.
- Bastons, C. i altres. *Nuevas cuestiones de didáctica de Lengua y Literatura en tiempos de reforma*. Barcelona: PPU, 1994.
- Battaner, M.P. i altres. *Introducción a la enseñanza de la Lengua y Literaturas españolas*. Madrid: Alhambra, 1986.
- Battaner, M.P. i Pujals i Pérez, G. *El vocabulari i l'escrit*. Barcelona: PPU, 1990.
- Esquer, Ramón. *Didáctica de la lengua española*. Madrid: Alcalá, 1971.
- Ferrandez/Ferreres/Sarramona. *Didáctica del lenguaje*. Barcelona: Ceac, 1982.
- Marcos Marín, Marcos. *Metodología del español como lengua segunda*. Madrid: Alhambra, 1982.
- Recasens, M. *Cómo jugar con el lenguaje*. Barcelona: Ceac, 1986.
- Sánchez, A. *Una metodología de la lengua oral*. Madrid: Escuela Española, 1983.
- Sánchez/Matilla. *Manual práctico de corrección fonética del español*. Madrid: SGEL, SA, 1974.
- Textos de didáctica de la Lengua y de la Literatura*. Barcelona: Graó, 1996.
- Torres, Federico. *Ortografía para todos*. Madrid: Paraninfo, 1982.
- Varela, Soledad. *La formación de palabras*. Madrid: Taurus, 1993.

6.3.28. Seminari de Cooperació amb Centreamèrica

COORDINADOR: Jaume CARBONELL i SEBARROJA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

OBJECTIUS:

1. Introduir els estudiants en la realitat centreamericana i desenvolupament a Centreamèrica.
2. La realitat econòmica, social, infantil, de la dona i educativa a Amèrica Central.
3. La cooperació per al desenvolupament. Les ONGs. Projectes de cooperació educativa.
4. Testimonis de cooperants a Centreamèrica en el camp de l'ensenyament. L'experiència dels estudiants de pràctiques de Vic l'hivern del 95/96/97.
5. La intervenció dels estudiants en el període de pràctiques: recollida, elaboració i preparació de materials; eines d'observació, anàlisi i d'interacció en els àmbits institucionals, grup-classe i col·lectiu docent.

METODOLOGIA:

El Seminari constarà de diverses sessions de treball de dues hores de durada. Cada tema serà introduït per un expert i/o per persones amb experiència de cooperació. A continuació hi haurà un debat. També es presentaran i comentaran –individualment o en petits grups– llibres, articles i diversos materials teòrics i pràctics. Abans d'iniciar el Seminari es farà una reunió prèvia de presentació del calendari i programa de les sessions i d'un dossier de materials de treball i de bibliografia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació positiva del Seminari requereix, com a condició prèvia, l'assistència i la participació a les sessions de treball. A més, caldrà elaborar un informe individual de treball del Seminari que serà comentat en una entrevista amb el professor-coordinador. Les característiques més precises d'aquest informe escrit es concretaran a la reunió prèvia.

6.3.29. Investigació Educativa

PROFESSORS: Tutors diversos

COORDINACIÓ: Joan SOLER i MATA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

OBJECTIUS:

Amb aquesta assignatura es pretén afavorir l'aprofundiment en una determinada temàtica educativa mitjançant la posada en funcionament de mètodes, tècniques i instruments d'investigació en educació.

En diverses assignatures de l'actual diplomatura de mestre es duen a terme activitats que suposen una iniciació a pràctiques d'investigació. En aquesta s'ofereix un espai específic per a la realització d'un projecte de recerca per a aquells estudiants que ho sol·licitin.

ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT:

L'assignatura d'«Investigació Educativa» es fonamenta en el treball individual de cada estudiant i s'organitza des d'una perspectiva de tutorització individualitzada o de petit grup. L'estudiant ha de realitzar un projecte de recerca tutoritzat directament per un professor amb el qual s'establiran els requisits, la temporització, l'àmbit i la temàtica.

No es seguirà de manera regular l'estructura habitual de classes impartides per un professor, tot i que poden haver-hi sessions lectives dirigides a tot el conjunt d'estudiants matriculats a l'assignatura a fi de tractar temes conjunts a tots els projectes de recerca. Per exemple, anàlisi de diferents paradigmes d'investigació, presentació i exemplificació de models de recerques, diferenciació entre innovació educativa i innovació a l'escola, coneixement de les possibilitats i institucions de recerca en educació a Catalunya...

Per a poder inscriure's i cursar aquesta assignatura d'«Investigació Educativa», l'estudiant interessat caldrà que elabori per escrit un projecte de recerca que haurà de ser acceptat formalment pel centre com a requisit indispensable per a procedir a la matriculació.

6.3.30. Vídeo Didàctic

PROFESSOR: Miquel PÉREZ i MAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits

OBJECTIUS:

Adquirir els coneixements i les habilitats tècniques elementals que permetin als alumnes l'aplicació pràctica de la tècnica videogràfica en el marc escolar i descobrir-ne, al mateix temps, les possibilitats expressives.

CONTINGUTS:

1. Fonaments tecnològics de l'audiovisual magnètic:
  - 1.1. Generació, enregistrament i reproducció electròniques.
  - 1.2. Característiques de la imatge electrònica.
  - 1.3. Formats, sistemes i estàndards de vídeo.
2. La càmera de vídeo, el magnetoscopi i el monitor: tipologies, configuracions, connexionat i controls.
3. Característiques del llenguatge audiovisual electrònic.
4. Producció d'un videograma.
  - 4.1. Preparació i guionització.
  - 4.2. Realització.
  - 4.3. Postproducció.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Es tracta d'una assignatura totalment pràctica que es desenvoluparà en un plató de vídeo o sala d'audiovisuals. A l'acabar el curs els alumnes hauran produït, per grups de tres o quatre alumnes, dos videogrames amb els quals es durà a terme l'avaluació de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Ferrés, J.; Bartolomé, A.R. *El vídeo, enseñar vídeo, enseñar con el vídeo*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991.
- Ferrés, J.; Prats, J. *Per una didàctica del vídeo*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.

Mallas, S. *Video y enseñanza*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 1985.

Pérez, M. *Diccionari dels mitjans audiovisuals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.

Soler, Ll. *La televisión, una metodología para su aprendizaje*. Barcelona: Gustavo Gili, 1988.

6.3.31. Aula de Cant Coral I

PROFESSOR: Sebastià BARDOLET i MAYOLA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i creixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- . L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- . El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- . El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- . La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
  - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
  - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.

- 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
  - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
  - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànon perpetus i cànon tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
  - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
  - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
  - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula en aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –depdrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració.

Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i comentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació in-

dividual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

6.3.32. Aula de Cant Coral II

PROFESSOR: Sebastià BARDOLET i MAYOLA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- . L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- . El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- . El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- . La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó amb acompanyament instrumental.
2. La cançó a veus mixtes (2 veus, 3 veus, 4 veus).
3. Aprofundiment en el treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.

- 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
- 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula en aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració.

Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i comentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

6.3.33. Seminari sobre l'Escola Rural

COORDINADORS: Sebastià RIERA i CUSÍ
Joan SOLER i MATA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

OBJECTIUS:

L'Escola Rural ha sofert, des de sempre, un tracte d'abandonament dins el sistema escolar i ha patit una situació deficitària. La seva realitat i els seus problemes són poc coneguts. En canvi, la distribució geogràfica de Catalunya i l'equilibri territorial del país en depenen molt.

Aquests darrers anys, la creació de les Zones Escolars Rurals ha suposat un canvi i una millora qualitativa important. El Seminari sobre l'Escola Rural a Catalunya pretén d'apropar-se a la realitat d'aquest model escolar a partir de l'anàlisi del seu context social i cultural, de l'estudi del funcionament i de la metodologia de treball a les aules i, en definitiva, de la reflexió sobre la situació actual i les perspectives de futur d'aquest tipus d'escoles. El Seminari servirà d'orientació per a la realització de les Pràctiques II en una escola rural.

CONTINGUTS:

1. El medi rural a la Catalunya actual. Anàlisi de l'entorn sociocultural. El paper de l'escola al medi rural. Les relacions de l'escola amb la societat.
2. Organització i situació actual de l'Escola Rural a Catalunya. De les escoles unitàries a les zones escolars rurals. L'impacte de la Reforma Educativa a les escoles rurals.
3. La metodologia de treball a l'Escola Rural. Àrees d'ensenyament i programacions. Els alumnes i el procés d'aprenentatge. L'autonomia personal.
4. La vida quotidiana a l'aula de l'Escola Rural. Organització i distribució del temps i de l'espai. Recursos d'ensenyament i aprenentatge.
5. El mestre de l'Escola Rural: característiques i problemàtica. Les necessitats de formació per treballar a l'Escola Rural.

METODOLOGIA:

El Seminari constarà de diverses sessions de treball de dues hores de durada i una

estada de dos dies a una zona escolar rural per visitar les seves escoles.

Les sessions de treball seran de dos tipus. Unes seran dirigides per professionals de l'educació vinculats a l'Escola Rural, que exposaran el tema i orientaran les pautes del treball posterior. En les altres sessions es desenvoluparà el treball proposat i s'elaboraran unes conclusions.

Abans d'iniciar el Seminari es farà una reunió prèvia de presentació del calendari i programa de les sessions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació positiva del Seminari requereix l'assistència i participació a les sessions de treball i l'estada a les escoles.

A partir del treball del Seminari i de les Pràctiques II, caldrà redactar una comunicació (individualment o en grup) per presentar a les Jornades d'Escola Rural que es celebrin durant el curs.

BIBLIOGRAFIA:

Lectura obligatòria:

Boix, R. *Estrategias y recursos didácticos en la escuela rural*. Barcelona: ICE-Graó, 1995.

6.3.34. Fotografia Didàctica

PROFESSOR: Miquel PÉREZ i MAS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 4,5 crèdits.

PRESENTACIÓ:

Aquesta assignatura és un taller pràctic per a la creació d'imatges fotogràfiques produïdes sense càmera fotogràfica. Es tracta d'un mètode senzill i divertit per a introduir a les tècniques fotogràfiques, en el qual es dóna preferència als aspectes creatius i expressius per damunt dels tecnològics.

OBJECTIUS:

Aprendre un seguit de procediments fotogràfics que per la seva facilitat de tractament i simplicitat de recursos són fàcilment utilitzables a l'escola.

CONTINGUTS:

1. Fonaments de la tècnica fotogràfica: la llum i els materials fotosensibles.
2. Les emulsions fotosensibles: fotogrames, quimigrames i luminogrames.
3. Procediments fotogràfics alternatius: el paper salat, la cianotipia i la goma bicromatada.
4. Química fotogràfica: fabricació de materials sensibles.
5. Els suports fotogràfics: emulsionatge de superfícies planes i tridimensionals.
6. La cambra fosca: construcció i presa d'imatges amb una càmera estenoipeica.
7. Viratge i acoloriment de positius.

METODOLOGIA I AVALUACIÓ:

Aquesta assignatura és un taller i, per tant, és totalment pràctica. A l'acabar l'assignatura cada alumne haurà produït un nombre determinat d'imatges fotogràfiques, amb el conjunt de les quals es durà a terme l'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

AAVV. *Enciclopedia de la fotografía creativa*. Barcelona: Kodak/Salvat Ediciones, 1983.

- AAVV. *On Photographic Education*. Madison: Camera Lucida, 1985.
- Flynn, D. *Imaging with Light Sensitive Materials*. Rochester: Visual Studies Workshop Press, 1978.
- Fontcuberta, J. *Fotografía: conceptos y procedimientos*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.
- Glafkides, P. *Química fotográfica*. Barcelona: Omega, 1970.
- Howell-Koehler, N. *Photo Art Processes*. Worcester: Davis Publications Inc., 1980.
- Kraszna-Krausz, A. (ed.) *Enciclopedia Focal de la Fotografía*, (2 vols.). Barcelona: Omega, 1975.
- Langford, M. *Fotografía básica*. Barcelona: Omega, 1978.
- Smith, L. *The Visionary Pinhole*. Layton (Utah): Peregrine Smith, 1985.
- Spitzing, G. *Fotogramas en blanco y negro y color*. Barcelona: Instituto Parramon, 1978.
- Tucker, J.S. *Light Abstractions*. St. Louis: University of Missouri St. Louis, 1980.
- Yáñez Polo, M.A. *Química fotográfica creativa práctica*. Sevilla: Actas de Cultura y Ensayos Fotográficos, 1983.

6.4. Complementes de Formació de Psicopedagogia

6.4.1. Psicologia de la Personalitat

PROFESSOR: Àngel SERRA i JUBANY

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 6 crèdits.

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a objectius facilitar als alumnes de Psicopedagogia el coneixement dels models de personalitat que s'han elaborat per descriure i explicar la conducta de les persones.

També ofereix la possibilitat d'aplicar els coneixements aportats des de l'àmbit de la Psicologia de la Personalitat als processos d'ensenyament-aprenentatge.

De manera pràctica es pretén facilitar la confecció d'informes psicològics que ofereixin l'avaluació i descripció de la personalitat.

METODOLOGIA:

El contingut del programa es durà a terme combinant sessions expositives amb exercicis pràctics.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura tindrà en compte les activitats pràctiques desenvolupades al llarg del curs, que es valoraran en un 20% i la resta, un 80%, consistirà en un examen escrit sobre el programa de l'assignatura treballat a les sessions teòriques.

PROGRAMA:

1. Personalitat i diferències individuals.
2. Estudi científic de la personalitat.
3. Àrea d'estudi de la Psicologia de la Personalitat.
4. Teories i models de la personalitat.
  - 4.1. Teories psicodinàmiques.
  - 4.2. Aproximacions factorials.
  - 4.3. Aproximacions fenomenològiques humanístiques.

4.4. Models cognitius.

4.5. Models sociocognitius.

4.6. Teoria conductista.

4.7. Models interpersonals.

5. Avaluació de la personalitat.

6. Funcionament inadaptat de la personalitat i processos de canvi.

BIBLIOGRAFIA:

Avia, M.D.; Sánchez, M.L. *Personalidad: Aspectos cognitivos y sociales*. Madrid: Pirámide, 1995.

Dicaprio, N. *Teorías de la personalidad*. Mèxic: Nueva Editorial Interamericana, 1987 (2a ed.).

Eysenck, H.; Eysenck, M. *Personalidad y diferencias individuales*. Madrid: Pirámide, 1987.

Gilbert, D.G.; Connolly, J.J. *Personalidad, habilidades sociales y psicopatología. Un enfoque diferencial*. Barcelona: Omega, 1994.

Martesan, A. *Evaluación estructurada de la Personalidad*. Madrid: Pirámide, 1997.

Maslow, A. *Motivación y personalidad*. Madrid: Díaz de Santos, 1991.

Millon, Th.; Everly, G. *La personalidad y sus trastornos*. Barcelona: Martínez Roca, 1994.

Pelechano, V. *Psicología de la personalidad*. Barcelona: Ariel, 1996.

Pervin, A.L. *La ciencia de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.

Richardson, R. *El orden del nacimiento y su carácter*. Barcelona: Urano, 1992.

6.4.2. Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica

PROFESSOR: Vicenç TORRENS i GARCIA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Quadrimestral. 6 crèdits.

OBJECTIUS:

L'objectiu general de l'assignatura es proporcionar una sèrie d'eines metodològiques que capacitin l'alumne per a comprendre l'aplicació del mètode científic en l'àmbit de la psicologia.

Els objectius específics que ha d'assolir l'alumne al finalitzar l'assignatura són:

1. Posseir capacitat per conèixer l'aplicació del mètode científic en l'àmbit de la psicologia.
2. Caracteritzar els principals trets propis del coneixement científic aplicat a l'àmbit de la psicologia.
3. Saber aplicar les eines bàsiques de recerca i d'anàlisi de les dades.
4. Adquirir criteris per valorar la qualitat dels treballs de recerca.
5. Posseir capacitat per dissenyar recerques de tipus bàsic en l'àmbit de la psicologia.
6. Dominar el lèxic emprat en recerca científica i comunicar el procés d'investigació ajustant-se a les normes estàndard acceptades internacionalment.
7. Adquirir consciència dels problemes ètics de la recerca en psicologia.

CONTINGUTS:

1. Ciència i mètode científic.
  - 1.1. Característiques bàsiques del coneixement científic.
  - 1.2. Delimitació de conceptes: mètode, metodologia i tècniques d'investigació.
2. Disseny d'investigacions en psicopedagogia.
  - 2.1. Principals tendències en la investigació psicopedagògica.
    - 2.1.1. El plantejament hermenèutic o interpretatiu.

2.1.2. La perspectiva empiricoanalítica o racionalista.

2.2. Investigació no experimental.

2.2.1. Tipus de mètodes: Mètodes descriptius.

2.2.1.1. L'observació sistemàtica.

2.2.1.2. Tècniques selectives: l'enquesta.

2.2.1.3. Les escales de mesura i els tests.

2.3. Investigació experimental.

2.3.1. Dissenys experimentals amb grups de subjectes diferents.

2.3.2. Dissenys experimentals amb els mateixos subjectes.

2.3.3. Dissenys experimentals complexos.

2.3.4. Experiments amb $N = 1$.

2.4. Investigació quasiexperimental

2.4.1. Disseny pre-post amb un sol grup.

2.4.2. Disseny pre-post amb grup de control no equivalent.

2.4.3. Disseny de sèries temporals interrompudes amb grup de control no equivalent.

3. Publicació dels resultats.

3.1. Pautes per a la presentació d'un projecte d'investigació.

3.2. Elaboració de l'informe de recerca, difusió i publicació.

4. Normes legals i ètiques de la recerca.

METODOLOGIA:

Les classes constaran d'explicacions inicials per part del professor, comentaris d'articles d'investigacions realitzades en l'àmbit de la Psicologia, treballs en grup i exposicions/defensa de projectes duts a terme pels alumnes.

AVALUACIÓ:

La nota global de l'assignatura es farà a partir de:

* Una prova de matèria relacionada amb el contingut de les classes expositives.

* L'assistència i participació en els treballs de classe.

* El disseny i planificació d'un projecte de recerca.

BIBLIOGRAFIA:

- Anguera, M.T. *Metodología de la observación en las ciencias humanas*. 5a ed. Madrid: Cátedra, 1988.
- Arbós, A.; Vidal, M.C. *Evolució, concepte i fonaments de la investigació educativa*. Barcelona: UOC, 1997.
- Arce, C. *Técnicas de construcción de escalas psicológicas*. Madrid: Síntesis, 1994.
- Arnal, J.; Del Rincón, D. i Latorre, A. *Investigación educativa. Fundamentos y metodología*. Barcelona: Labor, 1995.
- Arnal, J. *Metodologies de la investigació educativa*. Barcelona: UOC, 1997.
- Arnau, J. *Diseños experimentales en psicología y educación*. México: Trillas, 1986.
- Arnau, J.; Anguera, M. T. i Gómez, J. *Metodología de la Investigación en ciencias del comportamiento*. Murcia: Universidad, 1990.
- Barlow, D. i Hersen, M. *Diseños experimentales de caso único*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Botella, J. et al. *Análisis de datos en psicología*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Briones, G. *Métodos y técnicas de investigación para las ciencias sociales*. 2a ed. México: Trillas, 1990.
- Castro, L. *Diseño experimental sin estadística*. 2a ed. México: Trillas, 1987.
- Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya. *Codi Deontològic. Psicologia. Text i Context*, 1989.
- Del Rincón, D.; Arnal, J. et al. *Técnicas de Investigación en ciencias sociales*. Madrid: Dykinson, 1995.
- Fernández-Ballesteros, R. *Introducción a la evaluación psicológica*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Hopkins, D. *Investigación en el aula: Guía del profesor*. Barcelona: PPU, 1989.
- Kemmis, S. i McTaggart. *Cómo planificar la investigación-acción*. Barcelona: Laertes, 1988.
- Latorre, A. et. al. *Bases metodológicas de la investigación educativa*. Barcelona: GR92, 1996.
- León, O. i Montero, I. *Diseño de investigaciones. Introducción a la lógica de la investigación en psicología y educación*. Madrid: McGraw-Hill, 1993.
- Mateo, J. *La investigación «expost-facto»*. Barcelona: UOC, 1997.
- Pardinas, F. (*Metodología y técnicas de investigación en ciencias sociales*. 29a ed. Madrid: Siglo XXI, 1986.

- Salvador, F. i Pelegrina, M. *El mètode científic en psicologia*. Barcelona: Proa, 1993.
- Taylor, S. J. i Bogdan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1986.
- Welkowitz, J. et al. *Estadística aplicada a las Ciencias de la Educación*. Madrid: Santillana, Aula XXI, 1981.
- Wood, G. *Fundamentos de la investigación psicológica*. México: Trillas, 1984.

La informació més destacada de la

UNIVERSITAT DE VIC

la trobaràs cada divendres a

LA MARXA

7. Temes d'interès per a l'estudiant

7.1. Beques

Beques del Ministeri d'Educació i Cultura

Es pot sol·licitar beca per a la realització de qualsevol estudi universitari homologat amb validesa acadèmica oficial a tot l'Estat espanyol, amb la qual cosa només en queden esclous els estudis que no tinguin aquesta validesa.

Requisits

- No estar en possessió de cap títol acadèmic que habiliti per exercir activitats professionals, llevat dels diplomats que accedeixin a un ensenyament de segon cicle.
- L'alumne/a s'ha de matricular d'un mínim de crèdits, que dependrà del pla d'estudis de la carrera en la qual es vol matricular i del nombre d'anys de què es compon.
- L'alumne/a ha d'haver superat un mínim de crèdits dels matriculats en el curs anterior (60% en les carreres tècniques o el 80% en la resta d'estudis).
- No superar els barems de renda neta que estableix el Ministeri en funció el nombre de membres computables de la família, així com no superar els límits per patrimoni. Aquests barems/límits són fixats pel Ministeri i poden variar en cada convocatòria.

Tipus d'ajut (els imports d'aquests ajuts són els corresponents a la convocatòria 97/98):

1. Gratuïtat de la matrícula oficial. L'import serà el que es fixi en el decret de taxes de la Generalitat.
2. Ajut compensatori: 261.000 ptes.
3. Ajut per material escolar: 26.000 ptes.
4. Ajut per transport urbà (només si s'utilitza més d'un transport urbà per accedir al centre universitari): 18.000 ptes.
5. Ajut per desplaçaments. Dependrà de la distància entre el domicili familiar i el centre docent:
  - De 5 a 10 km.: 19.000 ptes.
  - Més de 10 a 30 km.: 40.000 ptes.
  - Més de 30 a 50 km.: 83.000 ptes.
  - Més de 50 km.: 100.000 ptes.

6. Ajut per desplaçament amb avió o vaixell: 42.000 ptes.
7. Ajut per residència (quan l'alumne resideix fora del domicili familiar): 272.000 ptes.

Procediment

Els impresos per a sol·licitar la beca es compren a qualsevol estanc a partir de la segona quinzena de juliol, i es presenten en el centre on es cursaran els estudis en el mateix moment de la matriculació o fins a finals d'octubre. El termini de presentació de sol·licituds el determina el Ministeri d'Educació i Cultura a cada convocatòria (en el curs acadèmic 97/98 s'acabava el 31 d'octubre).

Beques de Caixa Estalvis de Manresa

La Caixa de Manresa atorga ajuts a estudiants universitaris per un import total de 80.000.000 (vuitanta milions) de pessetes.

Requisits

- Residir en una de les següents comarques catalanes: Alt Urgell, Anoia, Bages, Berguedà, Barcelonès, Baix Llobregat, Cerdanya, Noguera, Osona, Segarra, Segrià, Solsonès, Urgell i Vallès Oriental.
- Cursar els estudis en un centre universitari de Catalunya que estigui ubicat a un mínim de 30 Km del domicili familiar.
- Tenir un bon expedient acadèmic.

Procediment

Les sol·licituds es presenten a qualsevol de les oficines de la Caixa d'Estalvis de Manresa a partir del 15 de juliol i fins al 3 de novembre de 1998.

Beques de col·laboració de la Universitat de Vic

S'atorguen als estudiants que fan pràctiques a la Universitat de Vic i col·laboren en els seus centres, departaments i serveis.

L'impres de sol·licitud es facilita a l'administració de la UV.

La durada d'aquestes beques és d'un curs acadèmic prorrogable fins a tres.

Beques a l'Escola d'Idiomes de la Universitat de Vic

Tots els estudiants de la Universitat de Vic tenen beca equivalent a la meitat del cost de la matrícula en qualsevol dels cursos que imparteix l'Escola d'Idiomes.

Beques Erasmus

S'hi poden acollir els estudiants que participen en el programa ERASMUS de la Unió Europea. Poden demanar aquests ajuts els estudiants de la/l' :

- Diplomatura de Ciències Empresarials, que cursen el Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI).
- Llicenciatura de Traducció i Interpretació, que participen en els programes internacionals de la mateixa facultat.
- Escola Politècnica Superior, per realitzar el projecte de final de carrera en una universitat europea.

La tramitació de les sol·licituds es fa directament a cada Facultat o Escola.

Beques Caixa de Manlleu

La Caixa de Manlleu concedeix cada any ajuts a tots els estudiants que participen en el programa DEGI.

Beques Caixa de Catalunya

La Caixa de Catalunya posa a disposició de la Universitat de Vic:

- 3 beques per un import del cost total de la matrícula, que seran atorgades per la Comissió de beques de la Universitat entre els estudiants que hagin sol·licitat la beca del Ministeri d'Educació i Cultura.
- 10 beques del 50% del cost de la matrícula se sortejaran entre els estudiants del curs 1998/99 que vinculin el seu carnet Universitat de Vic a un compte de la Caixa de Catalunya.

Beques del Programa "Viure i conviure" de l'Obra Social de la Caixa de Catalunya

Tenen com a objectius:

1. Promoure i facilitar relacions solidàries d'ajuda mútua entre dues generacions.
2. Experimentar mesures alternatives per fer front al problema de solitud de la gent gran.
3. Facilitar alternatives d'allotjament.

En aquest programa hi participen totes les universitats catalanes i els ajuntaments de les ciutats on estan ubicades.

Aquestes beques són incompatibles amb qualsevol treball remunerat i les atorga una comissió de la Caixa de Catalunya atenent criteris de situació econòmica familiar i el perfil de l'estudiant per adaptar-se al programa.

El nombre de places que correspon a la Universitat de Vic és de 8, amb una dotació de 75.000 pessetes més allotjament gratuït a la llar d'una persona gran.

Els estudiants interessats poden recollir les bases de la convocatòria i omplir la sol·licitud al Servei d'Estudiants.

Beques per a membres d'una mateixa unitat familiar a la Universitat de Vic

L'estudiant que tingui un o més familiars de primer grau matriculats a qualsevol de les carreres que imparteix la UV pot sol·licitar aquest ajut.

L'import de l'ajut és una reducció del 10% del total de la matrícula.

Procediment

La sol·licitud d'ajut és podrà recollir a la recepció de l'edifici F.

La sol·licitud es presentarà a l'administració del centre entre l'1 d'octubre i el 16 de novembre de 1998.

Aquesta convocatòria es resoldrà abans del dia 31 de desembre de 1998.

Incompatibilitats

1. L'estudiant que sol·licita aquest ajut no pot estar en règim d'adscripció, encara que la seva matrícula es tindrà en compte a l'hora de concedir l'ajut a un seu familiar matriculat a la UV.
2. L'estudiant que havent estat en règim d'adscripció, s'hagi integrat a la UV i pugui acollir-se al descompte per família nombrosa de 1^a o 2ª categoria, haurà de triar entre els dos tipus de matrícula.

Beques de la Generalitat de Catalunya

El Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya concedeix cada any uns ajuts per a estudiants universitaris que cursin estudis conduents a l'obtenció de títols universitaris oficials de primer cicle, de primer i segon cicle o de només segon cicle.

Els requisits i procediments surten publicats en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya a finals de setembre o principis d'octubre.

L'import de l'ajut varia segons la carrera. En el curs acadèmic 97/98 van ser:

- Traducció i Interpretació 110.000 ptes.
- Administració i Direcció d'Empreses 110.000 ptes.
- Escola Politècnica Superior 86.000 ptes.
- Infermeria 83.000 ptes.
- Ciències Empresarials 80.000 ptes.
- Mestre 77.000 ptes.

7.2. Ajuts d'estudi mitjançant préstecs i beques d'interessos de la Caixa de Sabadell

Els estudiants podran optar a un préstec, l'import del qual serà el que figuri en l'imprès de matrícula (fins a un milió de pessetes per curs), a retornar en un termini màxim de 12 mesos, a un tipus d'interès preferencial, que serà del 0% amb la concessió de la beca d'interessos, sense comissió d'obertura, ni d'estudi, ni de cancel·lació anticipada.

A l'octubre del curs següent, en un acte acadèmic, es lliuraran les beques d'interessos als estudiants que gaudint d'un CrediEstudis de la Caixa de Sabadell hagin superat el 70% dels crèdits matriculats del curs realitzat.

Hi ha la possibilitat d'aconseguir finançament per a altres cursos, seminaris o estudis organitzats durant el curs acadèmic o en els cursos d'estiu de la Universitat de Vic, a través del Sistema d'Ajut d'Estudis de la Caixa de Sabadell.

Els estudiants de la Universitat de Vic poden tenir també accés en condicions especials a altres productes i serveis de la Caixa de Sabadell.

Per a més informació us podeu adreçar al Servei d'Estudiants, a qualsevol oficina de la Caixa de Sabadell o al servei Línia, tel. 901.22.22.33.

7.3. Préstecs d'entitats financeres

Les entitats financeres que atorguen préstecs en condicions preferents als estudiants de la Universitat de Vic són:

Caixa de Catalunya
Caixa de Manlleu
Caixa de Manresa
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa"
Caixa de Sabadell

Per més informació, adreceu-vos al Servei d'Estudiants o a les pròpies entitats.

7.4. Assegurança escolar

Tot estudiant menor de 28 anys, en el moment de formalitzar la matrícula queda obligatòriament acollit a una assegurança escolar que té les següents prestacions: accidents en activitats relacionades amb els estudis, directament o indirectament; malalties; infortuni familiar; cirurgia general; tuberculosi pulmonar o òssia; toxicologia i neuropsiquiatria.

En cas de contingència, l'estudiant ha d'adreçar-se a l'Administració de la UV i demanar el document de «Comunicat d'Accident» i la «Sol·licitud de Prestació». Qualsevol tipus de prestació es farà en els centres concertats de la Seguretat Social, on caldrà omplir la documentació que pertoqui.

L'entitat que gestiona totes les qüestions referents a l'assegurança escolar és l'INSS- Mutualitat de l'Assegurança Escolar, que a Barcelona té la seu al Passeig de Sant Joan núm. 191, 2n pis.

Si l'estudiant viatja a una ciutat de l'Estat espanyol, cal que porti el resguard de matrícula. En cas de contingència, cal que telefoni a una universitat de la ciutat on s'hagi esdevingut el cas i demani pels centres concertats. Si és atès en un d'aquests centres, l'INSS tramita els afers econòmics. En cas que s'hagi adreçat a un altre centre, s'hauran de pagar les factures i presentar-les després a l'INSS.

Si viatja a l'estranger, l'estudiant pot adreçar-se a qualsevol centre hospitalari, fer el pagament corresponent i presentar les factures i altres documents a l'INSS.

Si voleu rebre més informació, podeu adreçar-vos a l'Administració de la UV o directament a:

INSS- Mutualitat de l'Assegurança Escolar
Passeig de Sant Joan, 191, 2n pis. 08037 Barcelona
Telèfon: 93 284 93 58

7.5. El carnet de la Universitat de Vic i altres carnets

La Universitat de Vic lliura als seus estudiants el Carnet de la UV en el moment de formalitzar la matrícula.

Aquest carnet acredita el receptor com a estudiant oficial de la Universitat de Vic i li permet accedir als diferents serveis universitaris.

Altres carnets

Tots els estudiants universitaris poden obtenir el Carnet Internacional d'Estudiant (ISIC). Aquest carnet permet obtenir descomptes en les entrades a museus, teatres, cinemes, etc. i en la compra de bitllets d'avió o autobús a les oficines de turisme juvenil de la Generalitat de Catalunya.

Per a obtenir-lo cal que presenteu el DNI (original), 1 fotografia i el resguard de la matrícula.

A més a més, si teniu menys de 26 anys, recordeu que podeu obtenir el Carnet Jove amb els avantatges que ofereix en: comerços, empreses, institucions i entitats que hi col·laboren. És vàlid a la majoria de comunitats autònomes de l'Estat i països de la UE.

Pel sol fet de ser estudiants, també podeu obtenir importants descomptes en viatges en avió, en tren, en autobús o en vaixell. Us donaran més informació a qualsevol oficina de turisme juvenil de la Generalitat de Catalunya.

7.6. Esports

La Universitat de Vic, amb la finalitat d'oferir i fomentar tota mena de possibilitats esportives als membres de la comunitat universitària, ha signat convenis de col·laboració amb diverses entitats de reconegut prestigi a la ciutat, que disposen d'instal·lacions adequades per a la pràctica lliure d'esports i d'activitats de manteniment físic i de lleure.

Les entitats signants són: el Club Patí Vic (excepte juliol i agost), el Club Atlètic Vic, l'Squash Horitzó Vic, l'Institut Carovi i el Fitness Vic. Tots els estudiants de la UV poden accedir lliurement a les seves instal·lacions, per a la qual cosa només caldrà reservar-les quan s'escaigui o, quan es tracti d'activitats dirigides, pagar un preu subvencionat.

El Servei d'Estudiants de la UV té a disposició dels interessats la relació de preus vigents per al curs 1998-99.

Adreces

Club Patí Vic. Avda. d'Olimpia, s/n

Club Atlètic Vic. Avda. d'Olimpia, s/n

Squash-Horitzó Vic. Ctra. de Sant Bartomeu, km. 0.8

Institut Carovi. Rambla Davallades, 10

Fitness Vic. Gallissà, 5, entresol

Competicions esportives

El Servei d'Estudiants organitza cada any diverses competicions esportives internes de futbol-sala, bàsquet, esquaix i tennis (masculí i femení). Per inscriure un equip, cal que us adreceu al Servei d'Estudiants, on s'us informarà del reglament i el calendari de cada competició.

La programació de la Universitat inclou l'organització de campionats per a la millora esportiva dels participants. Hi ha també la possibilitat de participar, en representació de la Universitat de Vic, en els campionats universitaris de Catalunya i, si és el cas, en els campionats universitaris de l'Estat espanyol i en torneigs interuniversitaris.

7.7. Borsa d'Habitatge

A fi de poder facilitar als estudiants de la UV els contactes per trobar un allotjament a Vic d'una manera ràpida i eficaç, el Servei d'Estudiants, en col·laboració amb l'Oficina d'Informació i Turisme de l'Ajuntament de Vic, informa de les possibilitats d'habitatge a la ciutat. Aquestes possibilitats es concreten en:

Residències d'estudiants

Existeixen a la ciutat les següents residències o centres d'acolliment d'estudiants:

Seminari de Vic. Tel. 93 886 15 55

Residència «La Guia». Tel. 93 889 43 39 - 93 885 51 11

Residència Sant Miquel. Tel. 93 886 22 47

Centre d'acolliment d'estudiants. Tel. 93 889 42 58 - 93 888 77 92

Apartaments AUSA. Tel. 93 885 53 11

Alberg de la Joventut Jaume Collell. Tel. 93 889 49 38

Si voleu més informació sobre les característiques de cada centre i les persones amb qui podeu contactar, podeu adreçar-vos al Servei d'Estudiants de la UV o trucar directament als telèfons de referència.

Pisos de lloguer. Allotjament amb famílies. Fondes, hostals i hotels

Si opteu per una d'aquestes modalitats, al Servei d'Estudiants podeu trobar una base de dades informatitzada amb diverses ofertes classificades per preus, prestacions o situació.

El contracte el farà personalment l'alumne, la qual cosa vol dir que tant l'estat dels habitatges com qualsevol situació que es pugui produir no són ni competència ni responsabilitat del Servei d'Estudiants.

7.8. Borsa de Treball

La Borsa de Treball de la UV és gestionada pel Servei d'Estudiants i té com a objectiu posar en contacte els estudiants que vulguin una feina compatible amb els estudis, amb les empreses, particulars o institucions que n'ofereixin. D'aquesta manera, l'estudiant pot desenvolupar i perfeccionar els coneixements que adquireix en els estudis i adquirir alhora experiència en el món laboral.

A començament de curs, el Servei d'Estudiants envia una carta a les empreses de la comarca per informar-les d'aquest servei. A mesura que es reben ofertes, s'actualitza la base de dades i es busca aquells estudiants que s'ajustin a cada oferta segons les seves disponibilitats.

L'estudiant que vulgui acollir-s'hi haurà d'omplir una fitxa amb les seves dades i,

segons això, se li faran arribar les ofertes. A partir d'aquest moment, serà l'estudiant i l'empresa o entitat que ofereix la feina els qui arribaran al tracte final. La resolució s'haurà de comunicar al Servei d'Estudiants a fi d'actualitzar la fitxa.

Tipus de feines: classes particulars, cangurs, treballs en empreses, escoles, hospitals, etc.

Aquestes feines estan desvinculades de les pràctiques en empreses que puguin fer els estudiants dins el seu pla d'estudis. No estan dirigides per cap tutor ni estan sotmeses a cap control acadèmic.

7.9. Participació dels estudiants als òrgans de govern de la UV

Els estudiants són presents en un conjunt d'òrgans de govern de la Universitat de Vic, tant generals com propis del centre on cursen els estudis i que són: Junta d'Universitat, Claustre i Junta de Centre.

Altres òrgans

Els estudiants de l'ET de Telecomunicació i els d'ET d'Informàtica de Gestió de l'Escola Politècnica Superior han constituït dues associacions: la DAT (Delegació d'alumnes de Telecomunicacions) i la DAI (Delegació d'Alumnes d'Informàtica) i participen activament en les reunions que se celebren arreu de l'Estat entre totes les delegacions semblants sorgides en els centres homòlegs.

7.10. Publicacions periòdiques de la UV

A la UV s'editen diverses publicacions periòdiques de caràcter informatiu i divulgatiu que es distribueixen de manera gratuïta entre tots els membres de la comunitat universitària. Són les següents:

Revista Miramarges

És el butlletí de la UV. Recull articles confeccionats per professors dels diferents centres, de caràcter divulgatiu, vinculats a les disciplines que s'hi imparteixen.

Informatiu Campus

És un full informatiu d'aparició mensual que recull les notícies que es produeixen al si de la universitat: activitats, conferències, publicacions d'Eumo Editorial, etc.

Revista La Amoral:

És la revista dels estudiants. El Servei d'Estudiants s'encarrega de la seva confecció i coordinació entre els diversos autors que hi participen. Es tracta d'una revista oberta a tots els estudiants que hi vulguin participar aportant-hi articles d'opinió, passatemp, notícies, etc. Apareix trimestralment.

Butlletí IBIS

Recull les novetats de la Biblioteca de la universitat: noves adquisicions o donacions i qualsevol canvi o innovació que es produeixi en aquest servei que pugui tenir un interès especial per a qualsevol usuari. Es reparteix a tots els departaments de la UV i sempre n'hi ha exemplars a la mateixa Biblioteca.

Revista INTERAULA

És una publicació editada conjuntament per totes les escoles de mestres de Catalunya. Inclou debats, reportatges, experiències didàctiques, articles d'opinió i novetats sobre temes d'interès pedagògic i de funcionament d'aquests centres. La revista és coordinada per la Facultat d'Educació i editada per Eumo Editorial.

7.11. Mitjans de transport

Els estudiants que tenen el domicili familiar fora de la ciutat de Vic poden accedir a la Universitat de Vic mitjançant un vehicle particular, en tren o en autocar.

Xarxa de carreteres

Vic és el nucli de la major part de carreteres comarcals que comuniquen la ciutat amb els diversos municipis de la comarca. La carretera Nacional 152 està desdoblada en tot el tram Barcelona - Vic.

L'Eix Transversal Lleida-Vic-Girona facilita els accessos dels estudiants que provenen de les comarques lleidatanes, del Bages i de les comarques gironines.

Tren

La línia ascendent i descendent Barcelona - Puigcerdà de RENFE té parada de tots els trens a l'estació de Vic, situada davant mateix de la Universitat.

Autocar

Hi ha dues empreses d'autocars que cobreixen la línia específica Barcelona-Universitat de Vic amb horaris concordants amb els acadèmics:

EMPRESA POUS S.A.

Directe: Barcelona - Vic i Vic - Barcelona

EMPRESA SAGALÉS S.A.

Barcelona - Granollers - Vic

Vic - Granollers - Barcelona

Per a més informació, adreceu-vos al Servei d'Estudiants.

També existeixen línies d'autobusos regulars entre Vic i la majoria de municipis de la comarca. L'estació d'autobusos de Vic està situada davant mateix del campus Miramarges de la Universitat de Vic.

7.12. Aula de Teatre de la UV

El curs 1994-95 es va constituir a la Universitat de Vic una aula de teatre en la qual participen estudiants dels diferents ensenyaments.

A l'Aula es fan cursets de preparació i s'organitzen muntatges teatrals que es representen en dates assenyalades: Sant Jordi, inauguració del curs, etc.

L'ATEUV participa cada any en la Mostra de Teatre Universitari que organitza l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona per a grups de teatre d'estudiants universitaris.

Per a més informació i inscripcions, adreceu-vos al Servei d'Estudiants.

Quadre d'horaris d'Empresa Pous S.A. - Barcelona

Sortides de St. Pere T.-St. Vicenç T.-Borgonyà-Torelló-Manlleu-Roda de Ter-Vic a Barcelona

	Dies feiners de dilluns a divendres										Dissabtes i festius	Diumenges		
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*				
St. Pere T.					7:45	8:45	13:45	14:45	17:45		8:45	17:45		
St. Vicenç T.					7:50	8:50	13:50	14:50	17:50		8:50	17:50		
Borgonyà					7:55	8:55	13:55				8:55			
Torelló	5:45			7:00	8:00	9:00	14:00	15:00	18:00		9:00	18:00		
Manlleu	6:00	6:45	7:10	7:15	8:10	8:15	9:15	14:10	14:15	15:15	18:10	18:15		
Roda Ter			7:15	8:15	9:15		14:15	15:15	18:15		9:15	18:15		
Vic		6:15	7:00	7:30	7:30	8:30	9:30	9:30	14:30	14:30	15:30	15:30	18:30	18:30
Barcelona	7:20	8:00	8:30	8:30	9:30	9:30	10:30	10:30	15:30	15:30	16:30	16:30	19:30	19:30

*Arriba a l'estació del Nord -Totes les arribades a Barcelona tenen parada a la Sagrera - No circulen el mes d'agost

Sortides de Barcelona a Vic-Roda de Ter-Manlleu-Torelló-St. Vicenç T.-St. Pere T.-Borgonyà

	Dies feiners de dilluns a divendres										Dissabtes i festius	Diumenges								
	**	E	*	*	*	*	*	*	*	*										
Barcelona	7:20	9:00	11:00	11:00	13:00	13:00	14:00	14:00	15:00	15:00	18:00	18:00	19:00	19:00	20:00	20:00	11:00	11:00	20:00	20:00
Vic	8:45	10:00	12:00	12:00	14:00	14:00	15:00	15:00	16:00	16:00	19:00	19:00	20:00	20:00	21:00	21:00	12:00	12:00	21:00	21:00
Roda Ter	9:00			12:15	14:15	15:15	16:15		19:15	20:15	21:15						12:15		21:15	
Manlleu	9:05	10:15	12:15		14:15	15:15	15:20	16:15		19:15		20:15	21:15				12:15		21:15	
Torelló	9:15	10:30	12:30		14:30	15:30		16:30		19:30		20:30	21:30				12:30		21:30	
St. Vicenç	9:20		12:35		14:35	15:35		16:35		19:35		20:35					12:35		21:35	
St. Pere	9:30		12:45		14:45	15:45		16:45		19:45		20:45					12:45		21:45	
Borgonyà		10:40				15:55				19:55		20:55								

*Sortides 25 minuts abans de l'estació nord. **Parada a les cases noves de Roda de Ter en direcció a Manlleu. - No circulen el mes d'agost. E: Horari escolar.

Construccions Ferrer s.a.

Carrer Dues Soles, 3 - Tel. 93 886 16 66 - Fax 93 886 25 66

08500 Vic

8. Els serveis de la Universitat de Vic

8.1. L'Escola d'Idiomes

L'Escola d'Idiomes de la Universitat de Vic és un servei que té com a objectiu promoure l'aprenentatge de llengües i la seva difusió cultural, i que està adreçat als membres de la Universitat (professors, alumnes i personal no docent) i al públic en general. A part d'altres cursos que en el seu moment es puguin organitzar a partir de peticions concretes, els cursos previstos per al curs 1998-99 són els següents:

- Cursos ordinaris de llengua francesa, anglesa, alemanya, italiana i russa.
- Cursos extraordinaris:
  - Conversa en anglès, francès i alemany.
  - Cursos d'anglès per a usos acadèmics.
  - Cursos específics: anglès tècnic i anglès per a Infemeria.
  - Curs de Xinès.
- Cursos de preparació d'exàmens:
  - A. University of Cambridge:
    - *First Certificate.*
    - *Certificate in Advanced English.*
  - B. British Chamber of Commerce in Spain.
    - Nivell operatiu

La majoria d'aquests cursos poden ser reconeguts com a crèdits de lliure elecció per als estudiants de la UV o per a qualsevol estudiant de les Universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona. A Secretaria General s'informa dels crèdits que s'assignen a cada curs.

Els despatxos i les aules pròpies de l'Escola estan situats a l'edifici B.

El mes de juliol es donaran a conèixer els horaris.

Per a més informació, podeu adreçar-vos a la Sra. Núria Costa a la Secretaria Acadèmica de la UV.

8.2. La Biblioteca

La Biblioteca de la Universitat de Vic té setze anys d'existència. Està situada a l'edifici E i s'hi pot accedir des de l'interior, entrant pel carrer de Miramarges o pel carrer de la Sagrada Família, o des de l'exterior, pel carrer de Martí i Pol. La Facultat de Traducció i Interpretació té una biblioteca pròpia al Palau Bojons. Totes dues formen part de la mateixa unitat funcional.

La Biblioteca és d'accés obert, no es demana cap acreditació per usar-la; per al servei de préstec, en canvi, cal presentar el carnet de la UV.

Actualment, la Biblioteca de la UV té un fons d'aproximadament 50.000 volums i està subscripta a unes 600 revistes i publicacions periòdiques. El fons té un caràcter enciclopèdic a causa de la diversitat de disciplines de què està compost i que constitueixen el contingut dels estudis impartits als diversos centres de la UV.

Des del curs 1988-89, forma part de la Biblioteca un fons de llibres procedents de la col·lecció particular del Sr. Josep Miquel i Macaya, adquirit per l'Ajuntament de Vic al propietari i dipositat a la Biblioteca de la UV. La Biblioteca disposa també d'un fons de material videogràfic.

Hi ha una guia per als usuaris de la Biblioteca on es dona informació sobre el funcionament, el servei de préstec i la recerca d'informació bibliogràfica. La guia es pot aconseguir a la Secretaria o a la Biblioteca.

La Biblioteca publica mensualment un Butlletí de sumaris de revistes i l'informatiu IBIS, que dona compte de les últimes novetats, que han passat a formar part del fons bibliogràfic, i comunica els canvis i les innovacions produïts en aquest servei de la UV que poden tenir un interès especial per a qualsevol usuari. Aquestes dues publicacions són repartides per tots els departaments de la UV i sempre se'n pot trobar exemplars a la Biblioteca.

Horari: de dilluns a divendres, de les 8 del matí a les 9 del vespre
dissabtes, de 9 del matí a 1 del migdia

8.3. El Servei de Documentació Europea (SDE)

El Servei de Documentació Europea (SDE) de la Biblioteca de la Universitat de Vic va començar l'activitat de cara al públic el mes de maig de 1997 i està especialitzat en temes d'integració comunitària.

El SDE està integrat dins dels serveis bibliotecaris i va dirigit a la comunitat universitària i a qualsevol persona, institució o empresa interessades.

Aquest servei compta amb un fons documental propi que conserva i processa, i accedeix també a informació remota a través de les noves tecnologies de la informació. És especialment interessant per a qui necessita informació sobre integració europea, legislació comunitària i estatal, programes i convocatòries de recerca i desenvolupament, ajuts comunitaris, etc.

El servei de préstec i reprografia de documents de la Biblioteca de la Universitat de Vic també s'estén a tots els usuaris del Servei de Documentació Europea.

Horari: De dilluns a divendres, de les 8 del matí a les 9 del vespre.

Dissabtes de 9 del matí a 1 del migdia.

8.4. El Servei d'Assaig i Recerca Tecnològica. SART

El SART és un servei de la Universitat de Vic vinculat a l'Escola Politècnica Superior que té com a objectius generals promoure el desenvolupament científic i tècnic al nostre país, contribuir a la millora de la qualitat i la competitivitat dels productes, i fomentar el control i la conservació del medi.

Per a assolir aquests objectius, el SART ha anat definint tres grans línies de treball: les activitats de recerca de professors, dels tècnics propis del SART i dels estudiants; el desenvolupament d'activitats de formació especialitzada en les seves diverses àrees d'actuació i, com a aspecte de gran transcendència per a la relació de la Universitat amb la societat en què està inserida, la prestació de serveis tecnològics a les entitats que en requereixin. Aquests treballs i serveis es regulen mitjançant convenis de col·laboració entre el SART i l'entitat contractant.

El SART està a la disposició dels estudiants de l'Escola Politècnica Superior tant per col·laborar activament en la seva formació tecnològica com per dur-hi a terme tasques científiques i/o tecnològiques, com ara treballs de fi de carrera, sempre

dins el marc organitzatiu d'aquest Servei i de les possibilitats reals que ofereixen les seves línies de treball.

El SART compta actualment amb cinc àrees d'actuació:

- Laboratoris SART
- Medi ambient
- Indústries agroalimentàries
- Informàtica
- Control i comunicacions

El SART és ubicat a l'edifici B del campus de Miramarges.

8.5. Servei d'Estudis i Empresa -SEREM-

El Servei d'Estudis i Empresa -SEREM- és una entitat de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques que té per objectiu coordinar, desenvolupar i promoure els necessaris lligams amb l'entorn institucional i empresarial. Aquestes relacions es materialitzen en tres àrees d'actuació: l'organització d'estudis de Postgrau i Formació Continuada, la gestió de les pràctiques i la Borsa de Treball i, en tercer lloc, la realització d'estudis de recerca i consultoria encarregats per institucions i empreses. El SEREM proporciona als alumnes de la Facultat importants oportunitats formatives i de desenvolupament personal.

- **Estudis de postgrau i Formació Continuada:** L'objectiu d'aquesta àrea del SEREM és desenvolupar una oferta formativa per a postgraduats i professionals. Constantment s'estudien les darreres innovacions dins l'àmbit de la gestió empresarial per tal d'oferir una actualització permanent de coneixements per a aquelles persones titulades de la Universitat de Vic o de qualsevol altra que vulguin millorar la formació. Es proporciona també un punt de contacte entre aquests titulats i els professionals que assisteixen com alumnes als diferents cursos.

- **Pràctiques i Borsa de Treball:** La realització de pràctiques en empreses abans de finalitzar els estudis es considera un element fonamental per la inserció professional. El SEREM ofereix aquesta possibilitat a tots els alumnes que ho desitgin. Sota el marc dels «convenis de cooperació educativa» signats entre la Universitat i les

empreses, els alumnes poden gaudir d'una experiència laboral afegida a la seva titulació. Els estudiants que realitzen pràctiques s'integren a les empreses amb un pla de treball prèviament pactat i tutoritzats per un professor de la Facultat i una persona de l'empresa. Les pràctiques donen dret al reconeixement de crèdits acadèmics de lliure elecció sempre que l'alumne presenti una memòria davant del tribunal corresponent. La Borsa de Treball gestiona les ofertes de treball que les empreses fan arribar a la Facultat, i selecciona els currículums dels titulats que volen gaudir d'aquest servei i que més s'ajusten als perfils demanats.

- **Estudis de Recerca i consultoria:** El SEREM dona resposta a demandes d'empreses i d'institucions públiques que necessiten assessorament tècnic en els camps empresarial i socioeconòmic. S'ha treballat amb ajuntaments i altres ens públics en estudis de desenvolupament local i estudis de conjuntura econòmica. Es fan estudis de mercat i tasques de consultoria per empreses. Els alumnes tenen aquí una altra possibilitat de desenvolupament professional perquè participen com a ajudants en els diversos projectes i comencen a veure un altre camp d'actuació molt interessant.

8.6. El Servei d'Informàtica

És un servei obert a tots aquells estudiants que requereixen l'ús de la informàtica durant els seus estudis. En el Servei d'Informàtica es dona informació i assessorament sobre l'ús dels aparells i sobre els diferents programes que es poden utilitzar segons cada necessitat.

El servei disposa de sis aules d'informàtica situades a l'edifici B i equipades amb el següent material informàtic:

- Aula 1: 20 ordinadors PC 486 i tres impressores d'agulles.
- Aula 2: 15 ordinadors PC386 i tres impressores d'agulles.
- Aula 3: també anomenada aula XARXA, amb 17 PC 8086 connectats en xarxa NOVELL i en LINUX.
- Aula VAX: 8 terminals connectades a dos MICROVAX 3400 i 3100 (sistema operatiu VMS), 4 PC Pentium, una impressora làser i una matricial.
- Aula de CAD: 16 PC 486, dues impressores d'agulles i una impressora làser.

L'aula s'utilitza essencialment per a CAD.

- Aula de simulació: 22 PC 486 amb pantalles de 17" i dues impressores d'injecció de tinta.

A la Facultat de Traducció i Interpretació hi ha també dues aules d'informàtica amb 31 ordinadors PC 486 que formen part de la mateixa unitat funcional.

Durant el període lectiu les aules estan reservades als alumnes dels diferents ensenyaments que tenen l'estudi de la informàtica en el seu pla d'estudis. En horari no lectiu, les aules estan a disposició de tots els estudiants que vulguin anar-hi. Al Servei hi ha personal amb dedicació exclusiva que està al servei dels usuaris per a assessorar-los.

El Servei d'Informàtica disposa de 3 ordinadors connectats a la xarxa global de la UV. Un d'ells controla totes les aplicacions DOS i els altres dos s'encarreguen de tots els serveis d'Internet (correu electrònic, FTP i pàgines www).

És també al Servei d'Informàtica on es dissenyen i creen les pàgines www de la UV.

El Servei d'Informàtica dona també suport informàtic a tots els departaments i serveis de la Universitat de Vic que el requereixin. Des del Servei d'Informàtica s'ha treballat en la informatització de la Secretaria, l'Administració, la Biblioteca i Eumo Editorial.

Horari: De dilluns a divendres, de les 8 del matí a les 9 del vespre
Dissabtes, de les 9 del matí a la 1 del migdia
El mes d'agost el servei està tancat.

8.7. L'Aula d'Autoaprenentatge

L'Aula d'Autoaprenentatge és un servei de la Universitat de Vic pensat per aprendre llengües de manera autònoma. S'hi pot estudiar el català, el francès, l'anglès i l'alemany i està equipada amb material autocorrectiu i classificat en nivells de dificultat que es presenta en diferent suport: paper (llibres de text, diccionaris i fitxes d'exercicis autocorrectius), audiovisual (cassetes, TV via satèl·lit i vídeo) i electrò-

nic (ordinadors, CD-ROM i Internet), la qual cosa facilita un aprenentatge gradual i complet de la llengua, ja que permet treballar les quatre habilitats lingüístiques necessàries: la comprensió oral, la comprensió escrita, l'expressió oral i l'expressió escrita.

L'accés a l'Aula d'Autoaprenentatge és gratuït per als membres de la UV (professorat, alumnat i personal d'administració i serveis); els usuaris externs a la UV han d'abonar una quota quadrimestral i els alumnes del Centre de Normalització Lingüística de Vic, els exalumnes i els exprofessors de la Universitat, una quota anual. L'Aula està situada a la primera planta de l'edifici B i està oberta de 9 a 2 de dilluns a divendres i de 3 a 7 de dilluns a dijous.

8.8. El Servei d'Estudiants

El Servei d'Estudiants s'encarrega de donar informació i assessorament als estudiants sobre qüestions diverses, gestiona els serveis referents fonamentalment a feina, habitatge i esports i dona informació concreta sobre beques, concursos, premis, cursets de postgrau i activitats diverses. Podeu trobar informació específica sobre la Borsa de Treball, la Borsa d'Habitatge i el Servei d'Esports en el capítol anterior.

A més de gestionar aquests serveis, el Servei d'Estudiants s'ocupa dels aspectes següents:

- Organitza actes extraescolars: festes d'inauguració de curs i de Sant Jordi, cineclub, teatre, exposicions, etc.
- Edita la revista *La Amoral*, òrgan de difusió interna dels estudiants de la UV. El Servei coordina els autors dels diferents articles, promou la participació dels estudiants, confecciona el sumari i escriu l'editorial.
- Dona informació de la vida universitària i cultural i de beques, cursos de postgrau i ajuts a la recerca.
- Promou la participació dels estudiants en els òrgans interns de la UV en els quals tenen representació: Junta d'Universitat, claustre i juntes de centres.

- Coordina i posa en contacte els estudiants que pertanyen a una associació o a un col·lectiu de representació d'altres estudiants:
  - . Comissions pro-viatge de final de carrera dels centres.
  - . DAT (Delegació d'Alumnes de Telecomunicacions).
  - . DAI (Delegació d'Alumnes d'Informàtica).
- Proporciona informació dels comerços de la ciutat que ofereixen descomptes especials per als nostres estudiants.
- Recull qualsevol suggeriment, reflexió, idea o projecte que surti per iniciativa dels alumnes.

El Servei disposa d'un despatx propi ubicat a l'edifici F. Per facilitar la feina i agilitar la informació, es disposa d'un ordinador amb bases de dades per a la Borsa de Treball, la Borsa d'Habitatge i el Servei d'Esports.

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 1 del matí i de 3 a 7 de la tarda.

8.9. El Servei d'Audiovisuals

El Servei d'Audiovisuals de la Universitat de Vic satisfà les necessitats de tota la comunitat universitària en el camp de la imatge i del so, assessorant i donant suport tècnic a la docència i a la recerca. El SAV és ubicat a la planta baixa de l'edifici B i funciona durant les hores lectives.

Des del Servei d'Audiovisuals es porta al dia l'arxiu fotogràfic i videogràfic de la universitat. Es fotografien i es graven totes les activitats, conferències, jornades, seminaris, visites... i s'elabora una videomemòria de cada curs. El SAV també elabora material per a la promoció i difusió de la Universitat de Vic, falques de ràdio, fotografies i produccions videogràfiques.

El SAV està al servei del professorat per a la creació de material de suport (diapositives i vídeo) per a les classes, exposicions, xerrades, ponències, i per assessorar-lo en tot el que faci referència als mitjans audiovisuals.

El SAV està al servei dels estudiants de totes les Facultats i Escoles de la UV assessorant i proporcionant el material necessari (càmeres, gravadores, magnetoscòpis...) i uns espais adients (plató, sala d'editatge, cabina de sonorització...) per a la realització de treballs en suport fotogràfic, videogràfic i gravacions d'àudio.

Des del Servei d'Audiovisuals es realitzen produccions didàctiques, tant en suport fotogràfic com videogràfic, conjuntament amb equips especialitzats de professors de les Facultats i Escoles i es duen a terme cursos de formació en Llenguatge Audiovisual, de realització de vídeo i televisió, i també de publicitat, específicament de realització i producció d'esports.

Des del Servei d'Audiovisuals es coordina i canalitza la compra de material necessari, en el camp audiovisual, de tota la Universitat, i se'n fa el manteniment.

8.10. El Servei de Traducció i Interpretació

És un servei vinculat a la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació i ubicat al Palau Bojons.

Té per objectius:

1. Oferir serveis de traducció, interpretació i correcció a empreses, institucions i persones.
2. Facilitar als estudiants de la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació la inserció en el món professional.
3. Contribuir, de manera general, al millorament de la qualitat en les traduccions.

Més concretament, el Servei de Traducció i Interpretació ofereix a les empreses, institucions i persones que ho desitgin, serveis de traducció, revisió i redacció de textos; selecció de traductors segons experiència i perfil determinat entre els estudiants de la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació per a contractes de pràctiques o d'aprenentatge; i la possibilitat d'establir convenis de cooperació educativa.

Als estudiants de la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació els ofereix la possibilitat de completar la seva formació acadèmica ajudant-los en els primers contactes amb el món professional a través de l'obtenció de feines tutoritzades en el mateix Servei o en pràctiques en empreses.

8.11. Eumo Editorial: Publicacions de la Facultat d'Educació

Nascuda amb l'Escola Universitària de Mestres per tal d'estimular els professors i els alumnes a publicar recerques i treballs didàctics, Eumo Editorial ha anat creixent juntament amb la Universitat de Vic, amb el convenciment que entre universitat i producció editorial hi ha una relació necessària i mútuament enriquidora. D'altra banda, sempre ha estat un dels principis bàsics d'Eumo contribuir a la normalització lingüística nacional de les publicacions universitàries; per això, l'editorial també ha signat convenis de coedició amb altres universitats de Catalunya: la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Girona.

Avui el catàleg d'Eumo, l'editorial de la Universitat de Vic, té més de 700 títols distribuïts en dues grans seccions: el catàleg escolar, que inclou llibres per als alumnes i llibres de didàctiques i complements per als educadors, i el catàleg universitari pròpiament dit, amb manuals per als educadors, textos de pedagogia, monografies d'història, manuals d'economia, llibres de ciència i tecnologia, estudis literaris, etc. Eumo Editorial també publica les revistes *Reduccions*, *Revista de poesia*, i *Cota Zero*. *Revista d'arqueologia i ciència*, *Suports*, *Revista Catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat* i *Estudis d'Història Agrària*, i l'*Anuari Verdaguer*, publicació destinada a promoure i difondre estudis sobre Verdaguer i el seu temps.

Tots els llibres del catàleg d'Eumo Editorial es poden adquirir a la llibreria de la Universitat de Vic amb un descompte especial per als professors i els estudiants.

Les col·leccions universitàries d'Eumo Editorial més vinculades a la Facultat d'Educació són:

Textos Pedagògics

Textos per a Educadors

Interseccions

Didàctiques i complements per als educadors

Suports. Revista Catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat

Els despatxos d'Eumo Editorial es troben a l'edifici G de la Universitat de Vic. El telèfon és el 93 889 28 18.

8.12. Eumo Gràfic. Taller de disseny i fotocomposició

El taller Eumo Gràfic fou en els seus inicis el taller de disseny i fotocomposició d'Eumo Editorial. L'any 1990, a causa del considerable augment de la producció, tant de llibres com de disseny per a clients externs, l'editorial i el taller es van constituir en dues societats anònimes, tot i que es van continuar mantenint orgànicament a l'interior de la Fundació Universitària Balmes.

A nivell intern, Eumo Gràfic s'ocupa de les publicacions, el seguiment i l'aplicació de la imatge corporativa de la UV, i també de les portades i els diferents treballs de fotocomposició dels llibres d'Eumo Editorial. La seva producció per a l'exterior és extensa i variada i ha estat mereixedora de diversos premis.

Destaquem les produccions d'Eumo Gràfic per a la UV:

- Llibres memòria
- Guies de l'estudiant.
- Revista *Miramarges*.
- Butlletí informatiu intern *Campus*.
- Butlletí del Servei d'Estudiants de la UV *La Amoral*.
- Estand de la UV del Mercat del Ram de Vic.
- Estand de la UV del Saló de l'Ensenyament.
- Tríptics, fulletons, targes, etc.

Eumo Gràfic disposa d'uns locals propis situats al carrer Perot de Rocaguinarda, 6 de Vic. El telèfon és el 93 889 48 77 i el fax el 93 889 53 04.

8.13. Secretaria

Hi ha una secretaria acadèmica comuna a tots els centres. S'ocupa de les qüestions acadèmiques i administratives pròpies d'un centre universitari. Les seves tasques més importants són:

- Formalització de les matrícules de tots els estudiants, tant dels ensenyaments reglats com dels de l'Escola d'Idiomes, els cursos de postgrau, els cursos de formació ocupacional i els cursos i seminaris extraordinaris.
- Supervisió i tramitació de beques.
- Expedició de certificats d'estudis.
- Tramitació de títols.
- Tramitació de trasllats.
- Compulsació de documents.
- Convalidacions.
- Anul·lació de convocatòries.
- Elaboració i arxiu dels expedients acadèmics dels alumnes.
- Complimentació i arxiu de les actes d'exàmens i avaluacions.
- Complimentació de la documentació derivada de les adscripcions.
- Arxiu de les actes internes.
- Confecció de les estadístiques anuals de l'alumnat i el professorat.
- Confecció de la memòria i de les guies de l'estudiant de cada curs acadèmic.
- Informació acadèmica general.

A més a més, la Universitat de Vic és una delegació de l'Oficina de Preinscripció Universitària de la Generalitat de Catalunya. Des de Secretaria es recullen i tramiten les preinscripcions a l'oficina central de Barcelona.

La Secretaria Acadèmica està situada a la planta baixa de l'edifici F.

L'horari d'atenció al públic és de les 10 del matí a la 1 del migdia i de les 4 a les 6 de la tarda. El mesos de juliol, agost i setembre està tancat a la tarda.

Cada Centre disposa també d'una secretaria auxiliar per atendre les respectives direccions, els professors i els alumnes. Ocupen despatxos propers als dels professors i les aules de cada carrera.

8.14. L'Administració

Té cura de les tasques que fan referència a les qüestions econòmiques i administratives de la Universitat.

L'horari d'atenció al públic és de les 10 del matí a la 1 del migdia i de les 4 a les 6 de la tarda. El mesos de juliol, agost i setembre està tancat a la tarda.

El servei d'Administració està ubicat a la planta baixa de l'edifici F.

8.15. La llibreria - copisteria

És un espai comercial on es poden adquirir els llibres recomanats a cada assignatura, els dossiers d'apunts, els exercicis confeccionats pels professors i material fungible de papereria (disquets, carpetes, blocs, agendes, tot tipus de llapis i o bolígrafs, pins institucionals...). Presta també un servei intern de copisteria i d'enquadernació per a estudiants i professors.

A la llibreria també hi podeu trobar tot tipus de publicacions amb importants avantatges econòmics, sobretot si es tracta de llibres d'Eumo Editorial, que és l'empresa editora de la Universitat de Vic.

La llibreria està situada al carrer de Miramargès n. 6, molt a prop de l'entrada de la Universitat de Vic per aquest carrer.

A la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació, al Palau Bojons, hi ha també un servei de llibreria on els estudiants poden adquirir els llibres més específics de la carrera, llibres en general i material divers de papereria.

La llibreria del campus de Miramargès és oberta des de les 8 del matí fins a les 8 del vespre.

La llibreria de la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació és oberta des de 2/4 de 9 del matí fins a les 8 del vespre.

8.16. El bar - menjador

Durant el període lectiu funciona un servei de bar a la UV. Al migdia se serveixen plats combinats. Està obert des de 2/4 de 9 del matí fins a les 8 del vespre. El bar està situat a la planta baixa de l'edifici B.

8.17. Les aules d'estudi

Els estudiants que ho desitgin poden utilitzar aquestes aules, pensades perquè s'hi pugui treballar de manera distesa en grups o individualment. Estan obertes durant les hores lectives.

El millor ajut per finançar els estudis **B S**

Sense comissió d'obertura ni d'estudi

CRÈDIT CURS

Per finançar qualsevol curs universitari, d'idiomes o màster tornant els diners al llarg del curs.

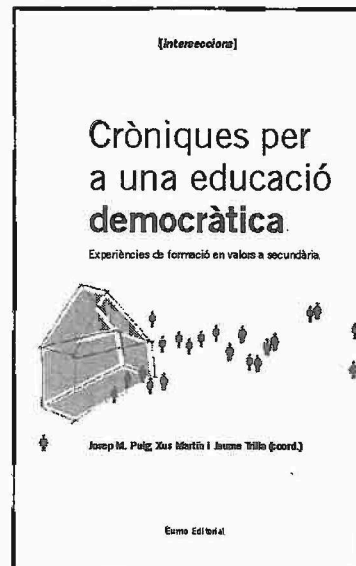
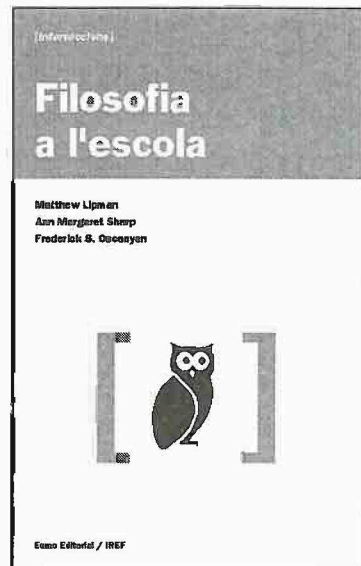
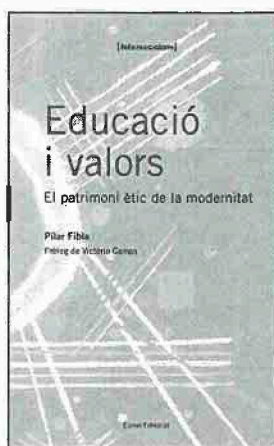
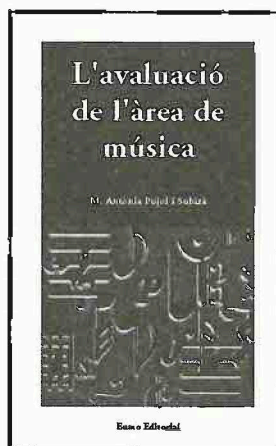
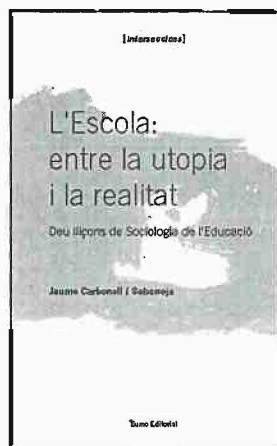
CRÈDIT ESTUDIS

Per finançar la totalitat o part dels estudis universitaris o màster tornant els diners un cop finalitzats els estudis.

Sol·liciti el seu crèdit a la seva oficina del Banc Sabadell o trucant al **902 323 666**

BancSabadell

Llibres d'interès per a l'especialitat d'Educació Primària

UNIVERSITAT DE VIC

C. Sagrada Família, 7
08500 Vic
Tel. 93 886 12 22
Fax 93 889 10 63